

Thor Christian Bjørnstad
En evaluering av Amnesty International
Norges distriktskontorer

092 092 092 092 092

C + 48,325

C + 48,26

Thor Christian Bjørnstad

En evaluering av Amnesty International
Norges distriktskontorer

Institutt for samfunnsforskning

Oslo 2007

© ISF 2007
Rapport 2007:11

Institutt for samfunnsforskning
Munthes gate 31
Postboks 3233 Elisenberg
0208 Oslo
www.samfunnsforskning.no

ISBN: 978-82-7763-257-5
ISSN: 0333-3671

Innhold

Forord	7
1. Innledning	9
2. Bakgrunn	11
2.1. Utvikling av distriktsorganisasjonen	12
3. Metode	15
3.1. Det kvantitative datamaterialet	15
3.2. Det kvalitative datamaterialet	18
4. Distriktskontoret i Rogaland	21
4.1. Dokumentert aktivitet 2006	21
4.2. Distriktskontorets funksjon og rolle	23
4.3. Kontakt med aktivister og medlemmer	25
4.4. Relasjoner til aktører utenfor organisasjonen	26
4.5. Sentrum-periferi	27
4.6. Profilering i media	32
4.7. Underliggende rasjonale	33
4.8. Oppsummering: Rogaland Amnesty International	35
5. Distriktskontoret for Hordaland-Sogn og Fjordane	37
5.1. Dokumentert aktivitet 2006	37
5.2. Distriktskontorets funksjon og rolle	39
5.3. Kontakt med aktivister og medlemmer	41
5.4. Relasjoner til aktører utenfor organisasjonen	44
5.5. Sentrum-periferi	45
5.6. Profilering i media	49
5.7. Underliggende rasjonale	50
5.8. Oppsummering: Hordaland-Sogn og Fjordane Amnesty International	51

---

6. Distriktskontoret for Trøndelag Amnesty International	55
6.1. Dokumentert aktivitet 2006.....	55
6.2. Distriktskontorets funksjon og rolle.....	57
6.3. Kontakten med aktivister og medlemmer.....	58
6.4. Sentrum-periferi	62
6.5. Profilering i media.....	65
6.6. Underliggende rasjonale.....	66
6.7. Oppsummering: Trøndelag Amnesty International.....	66
7. Distrikt uten distriktskontor	69
7.1. Fylkeskontaktens rolle	69
7.2. Kontakt med medlemmer	70
7.3. Sentrum-periferi	71
7.4. Profilering i media.....	73
7.5. Underliggende rasjonale.....	73
7.6. Oppsummering: Oppland og Hedemark.....	74
8. Oslo og omegn.....	77
8.1. Sekretariatets og organisasjonskonsulentens rolle	77
8.2. Kontakt med medlemmer	78
8.3. Sentrum-periferi	82
8.4. Underliggende rasjonale.....	86
8.5. Oppsummering: Oslo og omegn Amnesty International.....	86
9. Distriktskontorer og aktivitet.....	91
9.2. Aktive medlemmer	91
9.3. Passive medlemmer	102
9.4. Distriktskontorer og aktivitet - en oppsummering	106
10. Distriktsorganisasjonen som mellomstruktur	109
10.1. Organisasjonsstruktur.....	110
10.2. Informasjons og formidlingsstrøm	113
10.3. Mobilisering	114
10.4. Ekstern og intern profilering	115
10.5. Koalisjoner og eksternt nettverk	116
10.6. Konklusjon	117
10.7. Mulige tiltak	119
Litteratur	121
Litteraturliste:	121
Kilder:	121

Forord

Rapporten er skrevet på oppdrag fra Amnesty International Norge og er en evaluering av deres distriktskontorers funksjon og rolle overfor aktivister og ansatte i organisasjonen. Rapporten er skrevet ved Institutt for samfunnsforskning under ledelse av Bernard Enjolras. Takk til Ina Tin, kommunikasjonssjef ved Amnesty International Norge for hyggelig og konstruktivt samarbeid.

Oslo, november 2007

Thor Christian Bjørnstad

Innledning

Denne rapporten har til hensikt å gi en evaluering av distriktskontorordningen til Amnesty International Norge. Evalueringen bygger på kvalitative og kvantitative data, med hovedvekten på en deskriptiv fremstilling av hvordan medlemmer og ansatte i organisasjonen oppfatter distriktskontorenes rolle og funksjon. Evalueringen tar utgangspunkt i distriktskontorenes funksjoner på lokalt og nasjonalt nivå, og hvordan disse inngår i relasjoner til medlemmer, organisasjonens sentrale ledd og aktører utenfor organisasjonen. Rapporten har som formål å svare på hvordan distriktsorganisasjonen fungerer som mellomstruktur og i hvilken utstrekning denne bidrar til den lokalt forankrede aktivismen.

I Kapittel 2 gis en kort gjennomgang distriktsorganisasjonens historie og organisasjonens behandling av teamet distriktsorganisering. I kapittel 3 redegjøres det for metode, hvordan denne er gjennomført og hvilke metodologiske problemer som hefter seg ved materialet, i tillegg til hvilke konsekvenser dette får for tolkning, analyse og konklusjon.

I kapittel 4, 5 og 6 følger en gjennomgang av hvordan distriktskontoret i Rogaland, Hordaland-Sogn og Fjordane og de to Trøndelagsfylkene fungerer som mellomstruktur i organisasjonen. Deretter gis en tilsvarende gjennomgang av området Oppland og Hedemark i kapittel 7, og til slutt Oslo og omegn i kapittel 8. Kapitlene gir en deskriptiv fremstilling der man gjennomgår distriktets dokumenterte aktivitet, hvilken kontakt organisasjonskontoret og organisasjonskonsulenten har til aktivister og medlemmer, på hvilken måte denne kontakten opprettholdes og i hvilken geografisk utstrekning distriktskontorene server sine medlemmer. Det gis også en beskrivelse av distriktskontorets relasjoner til aktører utenfor organisasjonen, i tillegg til en identifisering av hva som er underliggende rasjonale med tanke på legitimering av distriktskontorets drift og funksjon. I forlengelsen av dette er intensjonen å løfte frem de ulike perspektiver som knytter seg til oppfattelsen av distriktskontoret og dets relasjon til organisasjonen i sin helhet, og hvordan disse knytter seg til ulike posisjoner blant ansatte og aktivister. Med posisjoner menes da ulike aktørers rolle i organisasjonen og deres relasjon til distriktskontoret.

I kapittel 9 presenteres det kvantitative datamaterialet. Materialet gir en presentasjon av aktivitetsnivå i de ulike områdene som undersøkes. Materialet representerer resultatet av to undersøkelser av to ulike kategorier av medlemmer. Den ene kategorien består av medlemmer som i liten grad er aktive utover å bidra til organisasjonen økonomisk. Den andre kategorien av medlemmer favner et bredere spekter av aktive medlemmer. Aktiviteten spenner i denne sammenheng over alt fra tradisjonelt Amnestyarbeid, slik som brevskrivning i grupper, til mer utadrettet aktivitet som å gå i fakkeltog, kle seg ut i fangedrakter, samt deltakelse via internett. Av tallmaterialet fremgår det at det eksisterer noe overlapping mellom de to ulike kategoriene med tanke på aktivisme. Den aktiviteten som registreres i dette materialet er så fordelt på bostedskategorier, etter de distriktene som ble gjennomgått i kapittel 4, 5, 6, 7 og 8. Det blir så foretatt en sammenlikning av områdene, hvor formålet er å avdekke eventuelle virkninger tilstedeværelsen av distriktskontorer har på aktivismen i de ulike områdene. Oppland og Hedemark vil som område uten distriktskontor fungere som referansepunkt for sammenlikning.

I kapittel 10 oppsummeres de foregående kapitlene. Det redegjøres for hvordan distriktskontorordningen fungerer som mellomstruktur i sine relasjoner til ulike kategorier av medlemmer og ansatte, i relasjon til ulike organisasjonsledd i Amnesty International og til aktører utenfor organisasjonen. Kapitlet tar for seg en identifisering av ulike hvilke typer organisasjonsstrukturer som utgjør helheten av organisasjonen, og redegjør så for hvilke konsekvenser dette får for primære aktiviteter som mobilisering av ulike målgrupper, ekstern og intern profilering overfor samfunnet for øvrig, aktivister og ansatte, i tillegg til koalisjonsdannelse og nettverksbygging utover organisasjonen. Det vil også gis en redegjørelse for hvor i organisasjonen disse primæraktivitetene forankres, for så å identifisere på hvilket nivå i organisasjonen initiativet for organisasjonsutforming ligger. Deretter følger en konklusjon vedrørende konsekvensene av ulike typer av organisasjonsstruktur og i hvilke grad distriktskontorene fungerer i forhold til mobilisering, profilering og koalisjonsdannelser. Avslutningsvis gis det ulike tiltaksforslag i henhold til konklusjonen.

Bakgrunn

Amnesty International inngår i sjiktet av ikke-statlige og ikke-kommersielle globale aktører, også kjent som NGOer (nongovernmental organizations). Felles for disse er at de gjennom å mobilisere lokale, regionale og nasjonale grupper til kamp for saker som berører spørsmål som rettferdighet, ulikhet vedrørende tilgjengelighet og distribusjon av goder, inngår i komplekse relasjoner til stater, den offentlige sfære, sivilsamfunnet generelt og andre NGOer (Appadurai 2001:17).

Det er nettopp innen rammene av å være NGO at Amnesty International presenterer seg selv. Organisasjonen beskrives som en verdensomspennende bevegelse som forsvarer og fremmer internasjonalt aksepterte menneskerettigheter (Amnesty International Report 2006). Amnesty har mer enn 1,8 millioner medlemmer verden over fordelt på over 150 land. Organisasjonen finansieres også hovedsakelig via medlemmer i tillegg til ulike økonomiske støttepillere. Støtte fra regjeringer og stater blir ikke akseptert. Organisasjonen ser seg som uavhengig av enhver regjering, politisk ideologi, økonomiske interesser eller religiøs tro. Videre betegner organisasjonen seg som demokratisk og selvstyrt, der strategiske linjer nedfelles i et internasjonalt råd som holdes to ganger i året. Rådet består av representanter fra organisasjonens nasjonale seksjoner og velger i felleskap et utøvende internasjonalt styre.

Den norske seksjonen av organisasjonen ble stiftet i 1964 og har i dag mer enn 50 000 medlemmer og 140 lokalgrupper og nettverk spredd over hele landet. Sekretariatet er lokalisert i Oslo og står for den daglige driften. Her jobber 28 ansatte sammen med sivilarbeidere og frivillige. Sekretariatet står også for den offentlige samfunnskontakten, gjennom kontakt med media og lobbyvirksomhet overfor norske myndigheter, utenlandske ambassader, næringslivet og andre organisasjoner (www.amnesty.no).

2.1. Utvikling av distriktsorganisasjonen

Styredokumentet av 2006, «Regionalisering av sekretariatsressurser, inkludert spørsmålet om kontor i Tromsø» gir et grovt historisk riss over Amnesty International Norges utvikling av organisasjonens regionale og lokale ledd. Dokumentet tar utgangspunkt i organisasjonens spede barndom på 1960-tallet, hvor aktivistene var organisert i spredte gruppe ruten særlig grad av samordning og koordinering. Deretter gjøres et hopp frem til 1979 hvor man i landsmøtereferatet for første gang finner ordet «distriktsavdelinger». Sitatet: «En viss form for organisert samarbeid er ønskelig i distriktene. Denne bør være så løs som mulig, ikke for mye organisering for organiseringens skyld», vitner om organisasjonens identifisering med grasrotbevegelsenes flate struktur og nærhet til medlemmer og aktivister. Dette utgangspunktet utfordres med organisasjonens vekst og utvikling. Det samme dokumentet viser til landsmøtereferatet av 1986, hvor utviklingen i ytterligere grad går i retning av et tydeligere rammeverk vedrørende retningslinjer for distriktsorganiseringen. Nå legges det opp til at man skal tilrettelegge for økt distriktsvis organisering gjennom økonomisk og praktisk støtte til de som måtte ønske det, og man får dermed et skille mellom fast organiserte distriktsorganisasjoner og løse organiserte distrikter.

På landsmøtet i 1996 gjøres nye vedtak for organiseringen av distriktene og for første gang blir formålet med distriktsorganiseringen nedfelt eksplisitt (Styredokumentet av 2006, «Regionalisering av sekretariatsressurser, inkludert spørsmålet om kontor i Tromsø»). En distriktsorganisering skal ha som formål å øke kunnskapen, støtten og deltakelsen til Amnesty Internationals virksomhet, ved siden av å styrke, effektivisere og samordne de aktive medlemmenes aktivitet etter Amnesty Internationals lover, og etter Amnesty International Norges lover, vedtekter og retningslinjer. Denne definisjonen kommer som et svar på Distriktsorganisasjonskomiteen av 1995 sin innstilling for en integrering av Amnesty International sin globale handlingsplan i korrespondanse med nasjonale og regionale handlingsplaner.

Komiteen la inn sin innstilling på bakgrunn av to møter holdt den 10. juni og 16/17 september (DO-komiteen 1995). Av de til sammen åtte komitémedlemmene var det en representant fra hver av fire distriktsorganisasjonene, Rogaland, Hordaland-Sogn og Fjordane, Trøndelag og Oslo. Komiteen var et ledd i tilretteleggingen for at Amnesty Internationals handlingsplan skulle kunne gjennomføres på distriktsnivå. Komitéarbeidet skulle bygge på et sett av overordnede prinsipper, hvor man blant annet vektla betydningen av en bred kontaktflate mellom grasrotnivå og organisasjonen for øvrig. Komiteen så det slik at en integrert planlegging mellom organisasjonens internasjonale, nasjonale og lokale nivå forutsatte at mellomstrukturene representerer medlemmenes behov og oppfatninger, og utgjorde en nær og direkte kontakt med medlemmene og grupper. Mellomstrukturen skulle således formidle mellom

grasrotnivå og organisasjonen som helhet. Komiteen viser til at dette krever klare kommunikasjonskanaler, hvor mellomstrukturen aktivt skal formidle meninger og behov fra medlemmene, og tilsvarende organisasjonens vedtak ut til medlemmene.

I forlengelsen av dette viser komiteen også til at man gjennom slike tiltak ville bidra til en identitetsmessig integrasjon, der medlemmene vil føle en sterkere tilhørighet og opplevelse av å kunne påvirke. Dette ville i sum gjøre Amnesty International mer effektivt.

Selv om prinsippet om en desentralisert struktur med bred kontaktflate mellom organisasjonens ulike nivåer ble vektlagt som viktig, tilføyer komiteen en moderasjon med tanke på desentralisering som ideologi.

Desentraliseringen er ikke et mål, men et middel som noen ganger kan være tjenlig for å nå Amnesty Internationals mål mer effektivt og gi eventuelle ønskede sideeffekter i organisasjonen (DO-komiteen 1995).

Sitatet er et uttrykk for en pragmatisk holdning, men bærer også med seg motsetningen mellom en demokratisk ideologi og behovet for effektivitet og måloppnåelse.

I forbindelse med innstillingen går komiteen gjennom noe av det som har vært ansett som problematisk i Distriktsorganisasjonens virksomhet. I følge DO-komiteen er Distriktsorganisasjonens oppgaver å yte service overfor gruppene, aksjonskoordinering, pengeinnsamling og generell informasjonsformidling, også overfor media. Dette er oppgaver som Distriktsorganisasjonene hadde hatt vanskeligheter med å gjennomføre. Flere grunner blir oppgitt som årsak til dette. Blant annet satt man med det inntrykk at medlemmene som jobbet i Distriktsorganisasjonen hadde lite erfaring og kreativitet. Arbeidet ble også i alt for stor grad avhengig av enkeltpersoners kapasiteter og kunnskaper. Styrene i distriktsorganisasjonene var ofte overarbeidet og det manglet vilje blant gruppene til å ta imot delegerte arbeidsoppgaver. Gruppene hadde også liten kontakt med styrene, og viste liten vilje til kampanjekoordinering. I tillegg skal det fra styrene ha kommet signaler om at det var uklare ansvarsforhold og at det var for lite kontakt med sekretariatet i Amnesty International Norge.

På bakgrunn av disse problemene og distriktsorganisasjonenes ønske om å opprettholde sin autonomi i kombinasjon med økt integrering av organisasjonen, viser komiteen til behovet for å ansette profesjonell arbeidskraft. Komiteen påpeker at en slik profesjonalisering innebærer et økt krav til styrene i distriktsorganisasjonene og at det øker de faste utgiftene. I tillegg vil ansettelsen av profesjonelle øke faren for rollekonflikt i organisasjonen. Likevel vil de fordeler en slik profesjonalisering innebærer, i form av kontinuitet, forutsigbarhet og formaliserte arbeidsrutiner, gi forventninger om at en veldrevet organisasjon gir inspirasjon til økt aktivisme.

Anbefalingene til komiteen ble realisert i 1999/2000 og det ble ansatt distriktskoordinatorene i femti prosent stillinger i Oslo-Akershus, Rogaland, Trøndelag og Hordaland-Sogn og Fjordane (Regionalisering av sekretariatsressurser, inkludert spørsmålet om kontor i Tromsø 2006). I 2000 vedtok landsmøtet at distriktsorganisasjonene frivillig kunne gjennomføre pilotprosjekter hvor de enkelte distriktsstyrene kunne gå over til å bli råd. Vedtaket ble gjort på bakgrunn av at de enkelte distriktsorganisasjonene ikke evnet å rekruttere til de lokale styrene. Rogaland var unntaket og er i dag eneste distriktsorganisasjon med eget styre og tilsvarende selvstendig budsjett.

Ifølge aktivitetsrapporten 2000-2004 virker det til at denne endringen hjalp med tanke på økonomiske problemer og vanskelighetene med rekruttering til styrer. Distriktskontorene beskrives nå som svært aktive i sine respektive regioner, og som verdifulle ledd i Amnesty Internationals arbeid. Distriktskontorene ses nå som et desentralisert ledd av sekretariatet, som på sin side sitter med de økonomiske forpliktelsene for lønn og drift.

Som innspill i utviklingen av en mer helhetlig plan for hele distriktsorganisasjonsstrukturen beskriver dokumentet «Regionalisering av sekretariatsressurser, inkludert spørsmålet om kontor i Tromsø (2006)» dagens distriktskontorordning. Man har i dag tre distriktskontorer, ett i Stavanger for Rogaland, ett i Bergen for Hordaland-Sogn og Fjordane, og ett i Trondheim for Trøndelagsfylkene. Hvert kontor er bemannet med en organisasjonskonsulent i hel stilling ved siden av en sivilarbeider. I Oslo er den tidligere distriktskontorfunksjonen faset inn som del av sekretariatet i tillegg til at det er satt av en femti prosentstilling til dette arbeidet. På de øvrige kontorene er stillingen delt i to femti-prosentsdeler, med en nasjonal oppgave i tillegg til jobben som koordinator. Disse er ansatt av generalsekretær med teamleder i sekretariatet som arbeidsleder. Organisasjonskonsulentene skal være rettet inn mot lokale aktiviteter og til støtte for lokal aktivisme. Lokal aktivitets- og aktivismestøtte skal da forstås som tilrettelegging og arrangering av arrangementer, gi støtte til ulike grupper, i tillegg til å gi opplæring og i beskjeden grad utøve regionalt pressearbeid. Videre fremgår det av dokumentet at man har inntrykk av at det meste av arbeidet som springer ut av distriktskontorene foregår i byene der kontorene ligger.

Metode

Det følgende kapitlet går igjennom datamaterialet som rapporten bygger på. Det er benyttet både et kvantitativt og et kvalitativt datamateriale og det gis en gjennomgang av hvordan de ulike datatypene er samlet inn og hvilke begrensninger som finnes med hensyn til tolkning og analyse. Både det kvantitative og det kvalitative datamaterialet må ses i lys av de tidsmessige begrensningen for prosjektet. Prosjektet startet opp i 07.03.2007 og var ferdigstilt den 21.06.2007. Når det gjelder det kvantitative datasettet må dette tolkes med hensyn til metodologiske problemer i forhold til seleksjon av respondenter, representativitet og i forlengelsen av dette, validitet og reliabilitet. Likeledes skal det kvalitative materialet ses i sammenheng med intensjonen for bruken av kvalitativ metode. Her er det organisasjonsmessige prosesser samt ulike oppfatninger og tolkninger sett i relasjon til de ulike informantenes posisjoner som står i fokus. Dette til forskjell fra det kvantitative materialet, som på sin side har til hensikt å gi en indikasjon av graden av aktivisme i de ulike regionene undersøkelsen innebefatter.

3.1. Det kvantitative datamaterialet

Gitt prosjektets økonomiske og tidsmessige rammer har man valgt å innhente data gjennom selskapet Questback. Questback tilbyr ferdig nettbaserte oppsett for spørreundersøkelser, der brukeren selv utformer selve spørreundersøkelsen og publiserer denne til det utvalget man ønsker å undersøke. Utvalget er i dette tilfellet trukket ut fra Amnesty International Norges medlemsdatabase, der alle medlemmene i de tre fylkene med distriktskontor, i tillegg til medlemmer i Oslo og Akershus, og Oppland og Hedmark, har mottatt spørreundersøkelsen via epost. Undersøkelsen ble publisert 11.04. 2007 og var åpen for svar fra respondenter frem til 07.05. 2007. Det ble i denne perioden gjennomført to purringer, en den 19.04 2007 og den siste den 25.04. 2007.

Spørreundersøkelsen ble sendt ut til to kategorier av medlemmer og således behandlet som to separate undersøkelser. Den ene kategorien består av

medlemmer som stort sett ikke er aktive utover å betale kontingent til organisasjonen, her kategorisert som passive medlemmer. Den andre kategorien av respondenter er de av medlemmene som er aktive i form av å være med i ulike lokalgrupper, studentgrupper eller ungdomsgrupper, har ulike verv i organisasjonen, eller deltar jevnlig i nettverk som Appeal¹ og Urgent². Denne siste gruppen er kategorisert som aktive medlemmer.

Av de totalt 10652 epost-invitasjonene som ble sendt ut til passive medlemmer ble det i alt generert 3548 respondenter. Dette tilsvarer en svarprosent på 33,3 prosent. Av de totalt 1431 epost-invitasjonene som ble sendt ut til kategorien aktive medlemmer ble det generert 607 respondenter, tilsvarende en svarprosent på 42,4 prosent.

Leseren bør være oppmerksom på at utvalget er trukket ved selvseleksjon, hvilket innebærer at man ikke har kontroll over sammensetningen av respondenter innenfor de to ulike kategoriene. Derfor står man i fare for å ha trukket et atypisk utvalg med en overvekt av for eksempel de mest lojale respondentene eller de som er mest motiverte.

Det kvantitative materialet er tenkt som en indikator for å måle forskjell mellom aktiviteten i de regioner man har distriktskontor, sett i forhold til aktiviteten i regionen man ikke har distriktskontor. Man har derfor valgt å kategorisere utvalget etter bosted, hvilket innebærer å fordele utvalget etter de fem bostedskategoriene man vil sammenlikne. Dette medfører imidlertid et problem, spesielt med tanke på kategorien av passive medlemmer, da svarprosenten fordelt etter bosted blir skjev sett i forhold til den faktiske fordeling av medlemmer på bosted, slik den fremstår i databasen til Amnesty International Norge (populasjonen).

For kategorien aktive medlemmer er den relative fordelingen for bosted noe skjev sammenliknet med fordelingen i databasen. Man finner at utvalget for Oslo og Akershus er underrepresentert med 5 prosent i forhold til fordelingen i databasen. Rogaland er underrepresentert med 1 prosent, mens Hordaland-Sogn og Fjordane har 3 prosent overrepresentasjon.

-
1. Appeal er en global brevaksjon der medlemmer mottar ferdigskrevne brev i posten for signering og videresending til aktuelle adresser. Brevene er utarbeidet av det internasjonale sekretariatet i London (www.amnesty.no).
  2. Urgent er en global epost aksjon i regi av Amnesty International, rettet mot tilfeller av brudd på menneskerettigheter som krever umiddelbar og omfattende respons. Amnesty International utarbeider i denne sammenheng en Urgent-melding som inneholder bakgrunnsopplysninger om den aktuelle saken. Denne sendes til nettverkskoordinatorer i de ulike nasjonale avdelingene og videresendes til Amnesty-medlemmer i de respektive landene. På bakgrunn av meldingen skriver medlemmene sin egen personlige appell som så sendes via epost eller telefaks til de aktuelle myndigheter der menneskerettighetsbruddet er forestående ([www.amnesty](http://www.amnesty.no)).

Tabell 1. Aktive medlemmer

Bosted	Utvalg		Populasjon	
	N	%	N	%
Oslo og Akershus	270	45	1384	50
Rogaland	81	13	367	13
Hordaland-Sogn og Fjordane	122	20	471	17
Trøndelag	86	14	342	12
Oppland og Hedmark	39	7	199	7
N	598	100	2763	100

Trøndelagsfylkene er overrepresentert med 1 prosent, mens for Oppland og Hedmark er differansen lik 0. Dette betyr at utvalget av kategorien aktive medlemmer fordelt på bosted er noe skjev i forhold til den fordelingen man finner i medlemsdatabasen til Amnesty International Norge.

For kategoriene av passive medlemmer er derimot fordelingen i utvalget meget skjev sett i forhold til den faktiske fordelingen. Oslo og Akershus er representert med 68 prosent i utvalget mot 58 prosent i den faktiske fordelingen, hvilket tilsier 10 prosent overrepresentasjon. Rogaland er representert med 1 prosent av medlemmene i utvalget, mot 8 prosent i den faktiske fordelingen, hvilket gir en underrepresentasjon på 7 prosent. Hordaland-Sogn og Fjordane er representert med 16 prosent mot 19 prosent i den faktiske fordelingen, noe som gir 3 prosent underrepresentasjon. For Trøndelagsfylkene finner man en representasjon på 15 prosent, mot 9 prosent i det faktiske utvalget, hvilket tilsvarer en overrepresentasjon på 6 prosent. For Oppland og Hedmark blir skjevheten størst, der 0,2 promille av utvalget er representert mot 6 prosent i den faktiske fordelingen. Dette tilsvarer en underrepresentasjon på 6 prosent, hvilket betyr at hvis man ser på kategorien Oppland og Hedmark alene, så ligger man 99,8 prosentpoeng unna tilsvarende kategori i den faktiske fordelingen.

Tabell 2. Passive medlemmer

Bosted	Utvalg		Populasjon	
	N	%	N	%
Oslo og Akershus	2374	68	21901	58
Rogaland	36	1	3060	8
Hordaland-Sogn og Fjordane	556	16	6890	19
Trøndelag	515	15	3514	9
Oppland og Hedmark	9	0,002	2204	6
N	3488	100	37569	100

Så langt kan man si at det er to forholdsvis sterke grunner til å ta forbehold ved tolkningen av det kvantitative datamaterialet. For det første har man ingen kontroll over i hvilken grad utvalget representerer medlemmene innenfor hver av de fem bostedskategoriene. Gitt at utvalget er trukket ved selvseleksjon, åpnes det for at man trekker et utvalg av spesielt motiverte eller umotiverte medlemmer, både blant kritiske og lojale røster. Man har imidlertid noe kontroll i form av at man har trukket to utvalgs kategorier, både aktive og passive medlemmer, slik disse allerede er definert i databasen til Amnesty International. Internt i disse kategoriene skal man likevel ikke ta for gitt at utvalget er representativt, og dette gjelder spesielt i forhold til forbehold nummer to. Det faktum at utvalget er skjevt i forhold til fordelingen man finner i databasen til Amnesty International, gir liten grunn til å tro at profilen av medlemmer i utvalget tilsvarer den man finner i den faktiske fordelingen. Dette gjelder i sterk grad for kategorien av passive medlemmer, men også i noe mindre grad for de aktive medlemmene.

Gitt de begrensningene som skisseres overfor finner vi det ikke metodologisk forsvarlig å vektlegge dette tallmaterialet ved en eventuell konkludering og tolkning av rapporten. I tillegg bør ikke dette tallmaterialet brukes utover den konteksten det her settes inn i.

3.2. Det kvalitative datamaterialet

Hoveddelen av rapporten bygger på et kvalitativt intervjumateriale samlet inn i perioden april til mai 2007. Det er foretatt 36 intervjuer med en varighet på 35 til 80 minutter. Varigheten på intervjuene ble i denne sammenheng avhengig av den enkelte informants kjennskap til organisasjonen. Intervjuene er gjennomført som ustrukturerte samtaler over gitte tema slik disse kommer frem av intervjuguiden i vedlegget til rapporten.

Hensikten med intervjuene er å fokusere på prosesser i organisasjonen, og de temaer samtaler bygger på har til hensikt å belyse intervjusubjektets relasjon til distriktskontoret og organisasjonen i sin helhet. Det er lagt spesielt vekt på temaer som bruk av distriktskontoret, forventninger den enkelte har til distriktskontoret, deres oppfatninger av distriktskontorets relasjoner til medlemmer og ansatte i organisasjonen og til andre organisasjonsledd, med hovedvekt på sekretariatet. Intervjuene ble i hovedsak foretatt ansikt til ansikt mellom intervjusubjekt og intervjuer i lokalene til distriktskontorene. Enkelte intervju er likevel på grunn av praktiske årsaker foretatt via telefon, slik som at informantene hadde lang reisevei. Når det gjelder informantene i Oppland og Hedmark ble alle disse foretatt via telefon, fordi det var vanskelig å samle informantene til bestemte datoer.

Informantene er rekruttert per henvendelse via organisasjonskonsulenten på distriktskontoret i de distrikt de sogner til som medlemmer. I de områder det ikke finnes distriktskontor og i Oslo-området ble henvendelsen gjort via sekretariatet. Rekrutteringen er foretatt med utgangspunkt i å forsøke å få til en hensiktsmessig bred representasjon av ulike medlemmer og ansatte. Dette betyr at informantene representerer de posisjoner som er relevante i relasjon til bruk av distriktskontorene og sekretariatet. Dette innebærer medlemmer med ulike verv, slik som styremedlemmer, ledere og koordinatorene for studentnettverk eller ungdomsgrupper, gruppeledere og vanlige gruppemedlemmer. Blant de ansatte er det foretatt intervjuer med personer som jobber opp mot medlemmer ved distriktskontorene og ved sekretariatet.

Det er lagt vekt på at den enkelte informanten skal fremstå som anonym i den grad dette er mulig innenfor forholdsvis små nettverk av relasjoner. Intervjuene er foretatt med personer som representerer den mest aktive delen av organisasjonen. Disse utgjør en liten del av medlemsmassen og jobber ofte i tette miljøer hvor enkelte kjenner hverandre godt. Samtidig er det et poeng i selve analysen å vektlegge informantens posisjoner og relasjoner til organisasjonen. Dette gjør at det for interne medlemmer og ansatte i organisasjon er mulig å kjenne igjen enkelte personers fremstillinger og hvem som fremsetter disse. Spesielt vil dette være tilfellet blant de ansatte, slik som på distriktskontorene, der organisasjonskonsulenten sammen med eventuelt sivilarbeider er de eneste ansatte. Dette er også noe det enkelte intervjuobjekt ble gjort kjent med i forkant av intervjuet³. Intervjuene ble tatt opp på minidisc med intervjuobjektets samtykke og det er i denne sammenheng bare forfatteren av rapporten som har hatt innblikk i intervjumaterialet.

---

3. I tillegg til en orientering i forkant av intervjuet ble det også sendt ut brev i forbindelse med rekrutteringen av informantene. Se vedlegg nummer 2.

Distriktskontoret i Rogaland

Distriktskontoret i Rogaland er samlokalisert med en rekke andre organisasjoner på Internasjonalt Hus, Sandvikveien 13 i Stavanger. Kontoret er bemannet med to frivillige ved siden av organisasjonskonsulenten. Organisasjonskonsulenten har en delt stilling hvor femti prosent er lagt til nasjonale oppgaver i forbindelse med prosjektet Lokalt forankret aktivisme, og den resterende femti prosent-biten til arbeid mot distriktet. Distriktet har i følge Rogaland Amnestys Årsrapport for 2006 (per 31. 12. 2006), 3039 medlemmer, 17 grupper med 102 gruppemedlemmer. 2 av disse gruppene er ungdomsgrupper med til sammen 22 ungdomsmedlemmer. Distriktet har også et studentnettverk med 6 medlemmer.

4.1 Dokumentert aktivitet 2006

I følge Rogaland Amnestys årsmelding for 2006 har medlemmer i distriktet deltatt på en rekke ulike aktiviteter og aksjoner. Gruppene har jobbet med brevskrivning knyttet til langtidssakene «Urgent», «Appeal» og «Stopp vold mot kvinner-kampanjen». Noen av gruppene har hatt egne arrangementer og andre har deltatt på aktiviteter og stands i samarbeid med distriktskontoret i Stavanger.

I forbindelse med kampanjen «Stopp vold mot kvinner» ble det opprettet en egen felles arbeidsgruppe i tillegg til to kvinnegrupper. Man deltok på Alternativmessen og på menneskerettighetsdagen, med markering i sentrum og på to skoler. Fokuset var blant annet på Sudan og vold mot kvinner i krig. Det ble også deltatt i kampanjer og aksjoner initiert i av Amnesty International Norge. I forbindelse med 8. mars ble det trykt opp 23000 servietter med påtrykket «Stopp vold mot kvinner» Disse ble delt ut til restauranter i Stavanger. Amnesty Rogaland var også representert i 8. marstoget. Utover dette har man også hatt oppfølgingsmøter med nærliggende kommuner som Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg og Haugesund i forbindelse med kommuneundersøkelsen.

Man har også deltatt i «Tortur-kampanjen». Her var det ikke satt opp noen fellesgruppe, men tre grupper jobber med kampanjen. Under denne kampanjen ble det holdt stand på Statoilseminaret «Business and Human Rights» i tillegg til stand i sentrum ved visning av filmen «Veien til Guantanamo». Fra den 28. august til 2. september stod torturutstillingen «Year Zero» i Stavanger bypark, og det oppgis å ha vært rundt 1000 besøkende. I oktober ble det holdt en forelesning på Universitetet i Stavanger av daværende generalsekretær Petter Eide. Temaet var menneskerettigheter og kampen mot terror, og den trakk rundt 80 tilhørere. Samme dag holdt man også et åpent møte under samme tema i Stavanger sentrum.

I forbindelse med prosjektet «Lokalt forankret aktivisme» hadde man i 2006 tatt mål av seg til å delta i forsøk på ny aktivisme. Dette ble uaktuelt fordi det ikke ble igangsatt noe slikt forsøk i Rogaland dette året. Det er likevel opprettet en kurs- og motivasjonsgruppe, hvor man har som mål å skolere og motivere medlemmene. Dette arbeidet ble planlagt for 2007. I forbindelse med generelt informasjonsarbeid er det holdt en del stands i Stavanger og rundt i Rogaland. Det er også skrevet inn leserbrev i lokalavisene, og holdt rundt 20 foredrag, de fleste av organisasjonskonsulenten. Det ble også produsert kladdebøker til videregående skoler i Stavanger og områdene rundt. Kladdebøkene inneholdt informasjon om Amnestys arbeid med forside tegnet av en lokal student ved Kunstskolen i Rogaland.

Eksternt har Amnesty i Rogaland samarbeidet med Rogaland teater, hvor man har hatt møter med innledere i forkant av forestillingen «Pinoccios aske». Ellers har man hatt filmvisning på Folken der «Hotell Rwanda» trakk rundt 50 publikummere. Her har man også holdt en ungdomskonsert, hvor oppmøtet beskrives som labert. Rogaland Amnesty deltok som nevnt også i tog både 8. mars og 1. mai. I regi av en av gruppene har man deltatt på fire arrangementer på Litteraturfestivalen der fire friby-forfattere presenterte forfulgte kollegaer. I etterkant fulgte en seks uker lang utstilling om friby-forfattere og menneskerettigheter på biblioteket i Stavanger. Ellers har man vært aktiv med å planlegge og tilrettelegge i forbindelse med menneskerettighetsuken som gikk av stabelen den 25. til 29. april 2007.

I forbindelse med intern engasjering av medlemmer har styret sendt ut spørreskjema til alle gruppene i Rogaland Amnesty vedrørende hva de ulike gruppene ønsker. Frem til august i 2006 sendte man ukentlig ut «Elektronisk Nyhetsbrev». Deretter har dette kommet ut hver fjortende dag. Papirutgaven av «Nytt fra Rogaland Amnesty» har vært sendt ut fire ganger, med et nummer i februar, et i mai og et i september og november. Den siste utgaven ble trykket i A4-format, med forside designet av grafisk designer Simon Kjær. Bryne Offset hadde også sponset trykkingen med fire sider gratis. De tre første utgavene ble sendt til det som regnes som distriktets 300 aktive medlemmer, mens den påkostede utgaven ble sendt til alle distriktets 3000 medlemmer. Ellers har medlemmer fått tilbud om deltakelse på årsmøtet, på fylkes-

samling og til møte om prosjektet «Lokalt forankret aktivisme», i tillegg til at det en kveld i mai ble holdt grunnkurs i menneskerettigheter hvor 25 deltok.

I forbindelse med å arbeide for større synlighet i media fikk man i følge årsmeldingen en del media rundt «Year Zero» utstillingen i byparken og Amnesty's krav om at Stavanger som by må ta opp spørsmål om dødsstraff med sin vennskapsby Houston. Mange medlemmer sendte også inn leserinnlegg til lokale aviser, men ikke alle ble tatt inn. Man fikk også inn en kronikk om Sudan Stavanger Aftenblad.

4.2. Distriktskontorets funksjon og rolle

Organisasjonskonsulenten beskriver sin rolle som «å ta Amnesty International ut lokalt», ved å videreføre det arbeidet som gjøres på nasjonalt plan og få dette til å virke på lokalt nivå. Dette innebærer å dra med seg frivillige krefter og koordinere grupper til aksjoner og arrangementer. Generelt består koordineringen blant annet av å samkjøre grupper slik at man unngår en for stor spredning av aktivisme. Organisasjonskonsulenten beskriver dette som å «brette det nasjonale nivået ned på lokalt nivå med utgangspunkt i det å få med de frivillige». Man prøver med andre ord å legge til rette for lokalt initiativ og aktivisme innefor nasjonale rammer.

Initiativet på lokalt nivå består jo i at man velger hva man vil jobbe med i de enkelte grupper, om man vil jobbe med et gitt team eller land. Gruppene kan også sette fokus på ulike måter å jobbe, som å samle inn penger skrive kronikker eller stå på stand.

Organisasjonskonsulenten oppfatter i denne sammenheng at aksjonskalenderen er et godt koordineringsverktøy, og oppfordrer lokale grupper til å eventuelt endre aktivitet slik at den korresponderer med større arrangementer. Organisasjonskonsulenten er selv med på å gjennomføre en del av arrangementene. Planleggingen og gjennomføringen av Menneskerettighetsuka er et eksempel på dette, hvor ni av de lokale gruppene deltar. Ved siden av å sette menneskerettigheter på kartet handler Menneskerettighetsuka om å profilere Amnesty og få med flere frivillige aktivister. Menneskerettighetsuka er et lokalt initiativ, etter forslag fra organisasjonskonsulenten overfor styret i Rogaland Amnesty. Menneskerettighetsuka gis som et eksempel på hvordan man planlegger og kjører arrangementer i samråd og med utgangspunkt i Amnesty Internationals Norges planer og kampanjer. Her har organisasjonskonsulenten prøvd å fordele noe av arbeidet ved siden av å gå inn og ordne en del jobber selv. En av de frivillige ved distriktskontoret bekrefter langt på vei organisasjonskonsulentens beskrivelser av egen rolle i relasjon til distriktet lokalt og hovedkontoret i Oslo.

Organisasjonskonsulenten er den som holder i trådene, koordinerer og har oversikt. Det er hun man henvender seg til i forbindelse med Amnesty International, og hun har kontakten med hovedkontoret. Slik skaper organisasjonskonsulentens kontinuitet i det lokale arbeidet gjennom koordinering her og videre kommunisering inn til Oslo. Slik sett trekker man linjer fra internasjonalt nivå, via det nasjonale og frem til lokalt nivå.

Ifølge en tidligere styreleders forventninger til hva distriktskontorets rolle skal være, korresponderer denne med fremstillingen til organisasjonskonsulenten. Distriktskontoret skal være en støtte til gruppene og bidra til å holde aktiviteten oppe. Mer konkret skal det sørges for kurs, og det skal sørges for at det aktiviseres opp mot skoler. Dette er tidkrevende arbeid som må tilfalle organisasjonskonsulenten eller noen på distriktskontoret. Vanlige medlemmer og aktivister har ikke tid til dette på grunn av jobb og skole. Ellers bekrefter den tidligere styrelederen at nåværende organisasjonskonsulent i større grad enn tidligere har vært flink til å trekke til seg frivillige krefter og benytte disse på distriktskontoret. Dette er nytt og tilskrives organisasjonskonsulentens personegenskaper.

En av veteranene i Amnesty Rogaland vektlegger også organisasjonskonsulentens koordinerende rolle, men skyter inn at det er viktig også å beholde spontaniteten med tanke på aktivisme. Veteranen mener videre at en viktig funksjon ved distriktskontoret og organisasjonskonsulentens arbeid er tilretteleggelse for aktivistene.

Det praktiske skal være ordnet slik at jeg kan komme og si at: Ok, jeg kan ta tre dager! Så slipper man å gjøre noe mer. Det er veldig viktig for folk som er i jobb at ting er fiks ferdig.

Tilretteleggelse for årsmøter og andre åpne møter anses også som en viktig funksjon, der organisasjonskonsulenten kan ta initiativet etter eget ønske eller ut i fra etterspørsel fra medlemmer.

Nestleder i ungdomsgruppa bekrefter bruken av distriktskontorets lokaler: «Distriktskontoret brukes til møter, spesielt for de i organisasjonen som har verv. I tillegg er kontoret lager for materiell og rommer noe aktivitet i forbindelse med styre». Distriktskontorets oppgaver beskrives som å følge opp aktivister, stå for forsyning av materiell, koordinere og følge opp grupper, kjøre ting på felles nivå og koordinere via hovedkontorets føringer. I tillegg kan man også stå for avviklingen av noen arrangementer slik som seminarer og lignende. Aktivistene kommer også innom kontoret i tillegg til at kontoret trekker inn folk etter behov. I jobben med menneskerettighetsuka fremstilles organisasjonskonsulentens rolle som meget viktig, både som kanal for input fra Amnesty International Norge og i den videre koordineringen og gjennomføringen av arrangementet.

4.3. Kontakt med aktivister og medlemmer

I følge organisasjonskonsulenten i Rogaland er det stort sett de mest aktive av medlemmene som kommer innom og tar i bruk distriktskontoret. Her får de praktisk bistand og informasjon, hjelp til promotering av eventuelle arrangementer eller hjelp til å få tak i personer til å holde appeller eller foredrag. Organisasjonskonsulenten oppgir at hun har ulik kjennskap til de forskjellige gruppene rundt omkring i distriktet, men at hun har informert samtlige om sin tilstedeværelse via brev. Organisasjonskonsulenten har blant annet informert om at hun kan komme og besøke dem hvis det skulle være ønskelig.

Organisasjonskonsulenten har til nå ikke foretatt noen besøk og har generelt mest kontakt med de mest aktive av medlemmene. Ellers tar man kontakt med de som er i distriktet etter behov, litt avhengig av hvordan de enkelte gruppene jobber: «De fleste aktivistene jobber ikke jevnt, men avhengig av aksjoner, slik at kontakten blir deretter». Mye av aktiviteten i distriktet er heller ikke synlig fra distriktskontoret. Enkelte grupper er for eksempel svært aktive uten å ha særlig kontakt med organisasjonskonsulenten. Man snakker for eksempel mindre med de gruppene som bare bedriver brevskriving. Gruppene har generelt også lite kontakt med hverandre. En del av oppgaven som organisasjonskonsulent er å finne roller til folk som vil bidra. Dette er også noe av grunnen til at man har et sterkere innslag av frivillige ved distriktskontoret enn tidligere. Organisasjonskonsulenten oppgir i forlengelsen av dette å ha snakket med grupper om deres preferanser vedrørende inntak av nye medlemmer. Styret i Rogaland Amnesty har vedtatt å opprette en motivasjonsgruppe, men denne er foreløpig i planleggingsfasen. Organisasjonskonsulenten ser i denne sammenheng at det sosiale fellesskapet kan virke som et bindeledd for noen av medlemmene, men påpeker at for andre er dette en mindre viktig del av å være Amnesty-medlem.

Nestlederen i ungdomsgruppene oppgir selv at han er i kontakt med organisasjonskonsulenten opptil flere ganger i uka, oftest via epost og telefon. Han tror det ellers er varierende grad av bevissthet rundt distriktskontoret, men påpeker at styret i Rogaland arbeider for å gjøre distriktskontoret mer synlig. Det er stort sett gruppeleder og gruppekontakter som holder kontakt med distriktskontoret på vegne av medlemmene. Organisasjonskonsulenten opplever at det er lite behov for rettleiding av aktivister, unntaket er i så fall ungdomsgruppene som tar kontakt og spør hva de kan gjøre.

Den tidligere styrelederen viser også til at kontakten med medlemmer foregår via styret i Rogaland Amnesty. Organisasjonskonsulenten møter på styremøtene som holdes en gang i måneden. Der diskuterer man hvilke aktiviteter som skal initieres og hvilken rolle organisasjonskonsulenten skal ha i forhold til disse. Ellers påpekes det at mesteparten av den kontakt styret i Rogaland har med norsk avdeling i Oslo går via organisasjonskonsulenten. Man har kontakt i forbindelse med enkeltsaker, men det er ikke ofte. Det opplyses

også at Menneskerettighetsuka er et ledd i at man legger om aktiviteten, for å i større grad konsentrere profileringen og aktiviteten, i stedet for å spre dette sporadisk utover i året. Når det kommer til den generelle aktiviteten i distriktet, har den tidligere styrelederen et inntrykk av at mange grupper strever med hva de skal gjøre og hva de skal bruke tiden til.

I følge nestlederen for ungdomsgruppa holder organisasjonskonsulenten kontakt med blant andre ungdomsgruppa ved å gi tilbakemeldinger og kommunisere ut i organisasjonen hva som skjer, i forhold til for eksempel ulike aksjoner. Et eksempel som trekkes frem i denne sammenheng er Domino-sidene. Relasjonen mellom organisasjonskonsulenten og ungdomsgruppene beskrives som god og preget av toveiskommunikasjon. «Organisasjonskonsulenten er inn i arbeidet med ungdomsgruppene i form av å følge opp, noe som også gir gruppene lyst til å ta kontakt tilbake igjen.» Ungdomsgruppene arbeider oftest alene, men også på tvers av grupper i forbindelse med møter og lignende.

Lederen for studentnettverket hevder at hun er på huset minst en gang i uka, og oppgir å ha mye kontakt med organisasjonskonsulenten. Dette henger også sammen med at det var organisasjonskonsulenten som tok initiativet til å øke aktiviteten blant studentene, med det resultat at nåværende studentnettverksleder forsøker å etablere et studentnettverk sammen med to andre studenter. Ellers er lederen i studentnettverket aktiv i planleggingen av menneskerettighetsuka og har blitt valgt inn i lokalstyret som studentrepresentant.

4.4. Relasjoner til aktører utenfor organisasjonen

Organisasjonskonsulenten viser til at Amnesty International også utgjør et nettverk utover egen organisasjon. Dette ses ideelt på som noe av målet i Stavanger og gjenspeiles i samlokaliseringen med andre frivillige organisasjoner på Internasjonalt hus. Man har også kontakt med noen av de lokale aktørene innen næringslivet. Disse bidrar blant annet til Menneskerettighetsuka, der de fleste stiller opp gratis⁴. Man har også pleiet en viss kontakt med kommunene i distriktet, gjennom blant annet lokal lobbyvirksomhet i forbindelse med «Vold mot kvinner-aksjonen». Dette resulterte i en handlingsplan i Sandnes kommune. Ellers har man også hatt kontakt med ordføreren i Stavanger i for-

---

4. På baksiden av informasjonsskrivet til Menneskerettighetsuken, «Det Nytter», finner man en liste over lokale bidragsytere og støttespillere. Disse er Universitetet i Stavanger, Sandes Sparebank, kulturavdelingen i Stavanger kommune, Right Management, Toral E&P Norge, Grafo Trykkeri AS, IKM Gruppen, Sølyst Plantesalg, Time Sparebank, Clarion Hotell Stavanger AS.

bindelse med Stavangers vennskapsby Houston, som er en av de stedene i USA hvor det gjennomføres flest dødsstraffer.

En del av arbeidet innebærer å spre Amnesty Internationals budskap i distriktet. Organisasjonskonsulenten oppgir at hun reiser mye rundt i distriktet på forespørsel, slik som på skolebesøk, og informerer om Amnesty International og menneskerettighetsarbeidet. Det er ofte lærere på skolene som tar kontakt med distriktskontoret. Slike besøk gjøres ca et par ganger i måneden.

Lederen på Internasjonalt Hus kan fortelle at ved etableringen av huset i 2000 ønsket man å trekke til seg organisasjoner som kunne tilføre nytte i forbindelse med samlokalisering og slik sett skape et miljø med fokus på verden utenfor Stavanger. Man har riktignok samarbeidet med Amnesty International i ulike prosjekter, som da man fikk kontakt med lokale kinesiske flyktninger i forbindelse med et foredrag om Kina og menneskerettigheter, og i forbindelse med Menneskerettighetsuka. Ellers er det i følge lederen på Internasjonalt Hus den uformelle kontakten på huset som er viktigst. Det er i alt rundt femti innvandrerorganisasjoner som er tilknyttet huset, og disse introduseres for Amnesty. Dette skaper et nettverk og en utveksling i form av at man engasjerer seg og søker kontakt, og som for den lokale kinesiske flyktningen, får den enkelte fortalt sin historie.

Også grupper og enkeltpersoner i Amnesty er med på å knytte organisasjonens nettverk opp mot andre nettverk av aktivister og organisasjoner. Informanten fra Suldal kunne fortelle at de i hennes gruppe for eksempel kunne ringe rett til Rafto-stiftelsen for å få førstehånds informasjon til sine møter. Denne friheten til initiativ mener hun skaper nærhet til organisasjonen og engasjement. Hun forteller også om andre eksempler, hvor man via kontakter med folk fra Tibet-misjonen har kunnet etablere bånd til Nepal. I denne forbindelsen har man hatt Nepal-konferanse, arrangert av en gruppe bestående av enkelte privatpersoner, både Amnesty-medlemmer og med innleder i fra organisasjonen Transcend⁵. Slik sett går relasjonene utover Amnesty International som organisasjon i form av at man skaper en bred kontaktflate og et nettverk av ressurssterke personer.

4.5. Sentrum-periferi

Kommunikasjonen med Amnesty International Norge opprettholdes blant annet gjennom et telefonmøte på onsdager, som regel holdt en gang i uken. Der informerer organisasjonskonsulenten hovedkontoret i Oslo om hvordan

---

5. Transcend er en virtuell global organisasjon/nettverk for konflikthåndtering ved ikke-voldelige midler. Nettverket ble etablert i 1993 av blant andre Johan Galtung. (<http://www.transcend.org>).

det forholder seg på lokalt nivå i Stavanger. Organisasjonskonsulenten beskriver telefonmøtet som en utvekslingsarena med sekretariatet og aksjonsteam på plass. Ellers jobber organisasjonskonsulenten tett opp mot Oslo på de nasjonale prosjektene. Oftest er det organisasjonskonsulenten som tar kontakt, men dette er også avhengig av hvilke saker det gjelder. Ansikt til ansikt møter hun sekretariatet opp til to ganger i året, og opplever de som jobber der som åpne og imøtekommende.

På spørsmål om hvem hun føler hun jobber for, svarer organisasjonskonsulenten at hun føler at hun jobber for Amnesty International Norge. Om det er slik at mange lokalt opplever at hun jobber for Rogaland Amnesty, og i mindre grad utgjør en del av sekretariatet, så oppleves ikke dette som et problem i hverdagen: «Lokalt og sentralt initiativ flettes inn i en kontinuitet og rettes mot et felles mål», svarer hun. Hun påpeker også at nå som alle er på mail og mobiltelefon så blir det mer jevnbyrdig påvirkning i forhold til om man var tvunget til å møtes over bordet.

Når det kommer til kompetansefordelingen mellom Amnesty sentralt og distriktet, påpeker organisasjonskonsulenten at det er høy kompetanse hos de aktive medlemmene i Rogaland, men at hovedkompetansen likevel er situert i Oslo. Mye av mediedekningen refererer hovedsakelig til fagpersoner i Oslo eller til Amnesty-rapporter utarbeidet sentralt i organisasjonen.

I forhold til «eierskap» til organisasjonen og spørsmål omkring sentralisering av oppgaver, har ikke organisasjonskonsulenten noe inntrykk av at dette er et tema som diskuteres i særlig grad. Hun har likevel merket seg at noen ser det som negativt at alle landsdekkende oppgaver legges sentralt. Hun tror heller ikke at mange tenker på distriktskontorets posisjon i en sentrum-periferiakse. I hvilken grad distriktskontoret er en del av Rogaland Amnesty eller sekretariatet sentralt er en generasjonsavhengig problemstilling, der den «gamle garden» er mer bevisst et skille hvor Rogaland Amnesty utgjør en egen enhet med egen administrasjon. Hun tror ikke dette er noen aktuell problemstilling for de nye aktivistene.

Den tidligere styrelederen tegner et mer komplekst bilde i relasjon til sentrum-periferiaksen. Hun har vært med lenge og mener at situasjonen har endret seg til det bedre med tanke på hvordan lokal aktivisme blir sett på fra kontoret i Oslo. Hun hevder blant annet at den forrige generalsekretæren ikke var opptatt av hva som skjedde i distriktene og i gruppene, men mener han stod for en sentralisering av virksomheten og en styrking av hovedkontoret på tross av distriktene.

Arbeidsforholdet til organisasjonskonsulenten mener hun også er blitt preget av mindre posisjonering.

Den forrige organisasjonskonsulenten fikk meg til å føle på den problemstillingen, han presiserte hele tiden at han var ansatt i Norsk Avdeling, og ikke i

Rogaland Amnesty. Denne posisjoneringen er blitt borte med den nåværende organisasjonskonsulenten.

Selv om det er mindre posisjonering fra organisasjonskonsulentens side ser hun ikke bort fra at det er flere som legger føringer på hvordan organisasjonskonsulentens skal jobbe. Delvis mener hun at det legges føringer via norsk avdeling, gitt at det er de som ansetter organisasjonskonsulenten og blant annet setter begrensninger som at organisasjonskonsulenten ikke skal drive inntektsskapende arbeid. Men utover dette mener hun det er styret i Rogaland som legger føringer.

Veteranen av informantene mener på sin side at et lojalitetsproblem må være til stede, uten at han har merket dette i det daglige arbeidet. Hans oppfatning er at distriktskontoret drives etter en balansegang mellom det lokale styret, organisasjonskonsulentens preferanser og føringer fra sekretariatet i Oslo. Dette fremstilles som avhengig av hvor sterkt styret er og hva generalsekretæren i Oslo vil. Han har likevel inntrykk av at styret i Rogaland har klart å få organisasjonskonsulenten til å gjøre mer jobb i sin favør enn hva generalsekretæren hadde håpet på.

Veteranen viser også til endringer i forholdet mellom gruppene i distriktet og organisasjonen sentralt. I perioder var det for eksempel vært strengt med tanke på at aktivistene ikke fikk gjøre noe uten velsignelse fra sekretariatet. Dette var svært lite tilfredsstillende for en del av aktivistene; ting tok for lang tid og ble for byråkratisk. Det følte unødvendig når man kunne det man skulle gjøre like godt som noen i Oslo, og spesielt i de tilfeller det ikke var penger involvert.

I dag fremstiller veteranen dette som friere og tegner et bilde av at både lokalt og sentralt initiativ spiller en funksjonell rolle.

De lange linjene tar man stilling til sentralt, mens mindre saker kommer fra lokalt initiativ. Man har også gode kampanjer fra sentralt hold, som man når mange aktivister med, så man må ikke se dette som et enten eller, men et både og. Den ene klarer seg ikke uten den andre..

Veteranen viser videre til at sentrum–periferi-problematikken er noe som slår inn overalt, ikke bare i Amnesty-sammenheng, men også i resten av Rogaland. Han kjenner det blant annet fra politikken, der Rogaland-benken ofte har sterkt avvikende synspunkter i forhold til partikolleger plassert på sentralt hold.

I motsetning til organisasjonskonsulentens nedtoner veteranen sekretariatets kompetansefortrinn fremfor distriktet. Kompetansen finnes stort sett lokalt og man er ikke avhengig av å kontakte hovedkontoret for å for eksempel få kompetanse om Kina og menneskerettigheter: «Slike ressurser finner man med et knips i Rogaland». Derfor mener han at det heller ikke er så viktig at dist-

riktskontoret sitter på så mye fagkompetanse, men at det er distriktskontorets koordinerende og administrative funksjon som er viktigst.

Lederen ved Internasjonalt Hus viser til at sentrum-periferi-debatten ikke er av ny dato. Også på 1980-tallet ble det diskutert å sentralisere med tanke på funksjonen til distriktsorganisasjonen. I forlengelsen av dette påpeker han at ved en ytterligere sentralisering i forhold til dagens situasjon vil føre til tap med tanke på aktivisme. Man kan kanskje drive mer økonomisk, men det er viktig at man tilrettelegger for en aktivitet som ivaretar medlemmenes motivasjon og innflytelse.

Både lederen i studentnettverket og nestleder i ungdomsgruppa opplever at Rogaland Amnesty er mer autonomt i forhold til hovedkontoret, enn for eksempel de andre distriktene i Norge. Nestleder i ungdomsgruppa utdyper med å si at Rogaland Amnesty står i en helt unik posisjon med eget budsjett som gir uavhengighet og handlefrihet hvor styret kan legge opp en egen handlingsplan, og trekker slik opp et skille mellom Amnesty International Norge og Rogaland Amnesty. Lederen i studentnettverket gir derimot uttrykk for en noe mer moderat tolkning av forholdene til Amnesty sentralt:

Jeg tror at organisasjonskonsulenten er genuint opptatt av å få til et bra lokalt arbeid her, og at organisasjonskonsulenten er på vårt lag, uten at jeg har inntrykk av at det er to lag.

Et nytt aspekt ved sentrum-periferi-dimensjonen introduseres i forbindelse med spørsmål om distriktskontorets geografiske dekningsgrad. Det er ikke bare mellom Rogaland og Oslo man kan trekke en sentrum-periferi-akse, men også mellom Stavanger og ut i distriktets mindre urbaniserte områder. I følge lederen for studentnettverket dekker distriktskontoret i praksis Stavanger og Sandnes-området. Kontakten til de mer perifere delene av Rogaland gjenspeiles i oppmøtet på årsmøtet: «De fleste på årsmøtet var herifra, i tillegg til at det var noen i fra Bryne og Jæren».

Fremstillingen av avstanden mellom by og bygd blir ytterligere kompleks i det man beveger seg lengre vekk fra Stavanger. En av informantene, bosatt i Suldal kommune, rundt 3,5 times kjøretur fra Stavanger sentrum, påpeker nettopp det at kontakten med distriktskontoret preges av kommunikasjonsmulighetene. «Det er langt å reise, man må ta båt, det er dårlig kollektivtrafikk og det er dyrt». Informanten besøker derfor sjelden distriktskontoret fysisk, men har likevel en god kontakt med kontoret via telefon og mail. Informanten beskriver den gruppen hun er med i som svært aktiv, hvor medlemmer av gruppen også har sittet i styret i Rogaland Amnesty. Ut i fra lokalt initiativ har gruppa blant annet arrangert det man kaller «Appell maraton». Dette er et arrangement hvor man inviterer rundt førti gjester til lånte lokaler, der arrangementene byr på hjemmelaget mat, kaker og kulturelle innslag. I tillegg presente-

res Amnesty-saker, og gruppe medlemmene har med ferdig skrevne brev som deltakerne signerer og betaler proten til.

Selv om gruppa greier å være aktive på egenhånd bruker de også distriktskontoret: «Vi deltar, vi reiser på kurs og er det noe vi lurar på så er det bare å ta kontakt med organisasjonskonsulenten». Man har samarbeidet med distriktskontoret blant annet i forbindelse med avisintervjuer og medie-oppslag, og i forbindelse med bakgrunnsarbeid for å få avisene til å ta imot stoffet. Man ringer i de tilfeller man har behov for det, og graden av kontakt med distriktskontoret blir derfor også avhengig av det enkelte arrangementet.

På tross av at samarbeidet med distriktskontoret beskrives som positivt, oppleves Amnesty International som et barn av byen, med en urban kultur som preger organisasjonen. Informanten fra Suldal får inntrykk av at man mangler en forståelse av at det skjer ting rundt omkring ute i landet, og ikke bare på det sentrale østlandsområdet. Landlig beliggenhet ses ikke som noe hinder for en internasjonal orientering:

Vi har holdt på med en langtidssak der vi har hatt kontakt med grupper i Sverige og Nederland, på kontoret i London, og på denne måten også knyttet kontakter til mennesker i Nepal og innad i Lybia..

I tillegg til at landlig lokalisering ikke ses på som noe hinder for et internasjonalt engasjement, mener informanten at hovedkontorets faglige fortrinn ikke nødvendigvis tilsier at det sentrale initiativet bør dominere:

Initiativet ligger lokalt i tillegg til hva som initieres sentralt, men det må være rom for kreativitet og for å handle når det er nødvendig. Vi har ringt til London og fått tilbakemelding om at man skal ta kontakt med koordinator, men det har ikke vi tid til.

Dette henger sammen med at man i de tilfeller aktivistene har jobbet seg inn i saker, så oppfatter man i mindre grad å stå tilbake for den faglige ekspertisen som sitter i Oslo. I disse tilfellene, der man aktivt søker informasjon om de sakene man jobber med, erfarer man at den sentrale ekspertisen kan henge litt etter og ikke alltid sender stoff som er oppdatert og ferskt. Dette betyr ikke at informanten har inntrykk av at man sitter med bedre ekspertise i distriktet, men at man i enkelte saker, slik som gjennom relasjonsbygging på grasrotnivå, evner å komme tettere inn på saken og de menneskene den innbefatter.

Av de aktiviteter det er rom for å forbedre trekker organisasjonskonsulenten frem det å nå ut til distriktet. Som nevnt reiser organisasjonskonsulenten mye ut på forespørsel, spesielt i fra lærere, og dette er noe man i følge henne burde gjøre oftere. I relasjon til informasjonsarbeidet kunne organisasjonskonsulenten også tenke seg opplæring i forhold til å jobbe mer aktivt opp mot

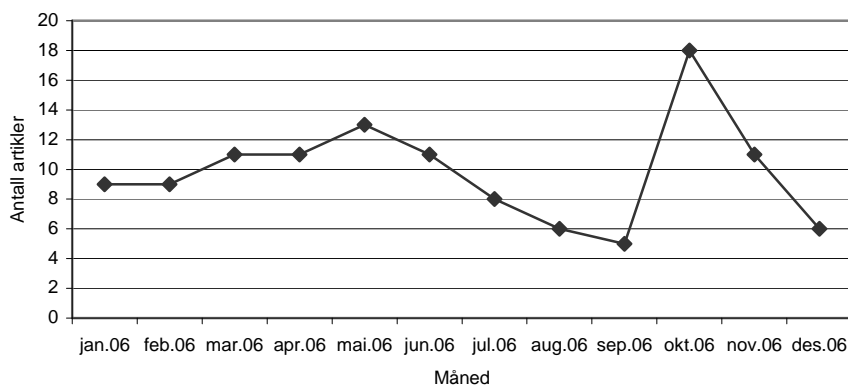
media. Dette er også et område man ønsker å jobbe mer med, blant annet ved å legge opp en mediestrategi.

Et annet problem som organisasjonskonsulenten trekker frem er problemet med ustabil arbeidskraft. Det er mange roller man innehar som organisasjonskonsulent og det ville derfor være en fordel med flere stabile arbeidsstillinger på distriktskontoret. I den nåværende situasjonen vet man ikke hvor lenge de frivillige blir, og mye resurser i form av opplæring, tid og kompetanse forsvinner med sterk gjennomstrømmning. En opprustning i så måte ville også gjøre det lettere å nå ut i distriktet og man ville slippe å legge oppgaver på vent fordi ressursene glipper.

Organisasjonskonsulenten fremhever også at man sentralt bør tenke mer på distriktskontoret som en ressurs, og holde flere møter mellom Norsk avdeling og distriktskontoret. Dette vil gjøre det lettere å diskutere saker på detaljnivå, noe som for eksempel onsdagsmøtet per telefon ikke gir rom for.

Profilering i media er noe samtlige av informantene oppfatter som et punkt på agendaen man bør prioritere sterkere og bli flinkere på. Foreløpig er det stort sett enkeltmedlemmer som står for kontakten med media, men som blant andre nestlederen av ungdomsgruppa sier det så trenger man å få på plass en fastlagt mediestrategi.

4.6. Profilering i media

Grafen viser antall avisartikler i 2006.

Artiklene fordeler seg på avisene Rogaland Avis, Haugesund Avis og Stavanger Aftenblad, som også har brorparten av sakene. I løpet av året er det ingen av nyhetsartiklene som refererer direkte til Rogaland Amnesty. Med unntak av to kronikker, refereres det utelukkende till Amnesty på nasjonalt eller internasjonalt plan.

4.7. Underliggende rasjonale

Nedenfor følger en oppsummering og utskillelse av det man kan kalle et underliggende rasjonale i informantenes forståelse av og argumentasjon for distriktskontorets funksjon og rolle. Med underliggende rasjonale menes da informantenes felles referanser til hva som legitimerer deres fremstillinger av hva distriktskontorets rolle er og bør være.

I tråd med de øvrige informantene fremstiller den tidligere styrelederen distriktskontoret som: «helt sentralt i alt vi gjør.» Styret og distriktet er svært avhengig av det arbeidet som gjøres i regi av kontoret. Større arrangementer slik som Menneskerettighetsuka ville også bli umulige å gjennomføre uten distriktskontoret. Selv om en del av arbeidet i forbindelse med Menneskerettighetsuka delegeres til grupper via møter, havner veldig mye av jobben på distriktskontoret, hvor organisasjonskonsulenten gjør en del av arbeidet i tillegg til å delegere det videre til de frivillige på kontoret. Distriktskontoret blir på denne måten en sentral del av aktiviteten i distriktet, både med tanke på bruk av lokaler og at organisasjonskonsulenten er en integrert del av arbeidsprosessen.

Som en sentral aktør i distriktets aktivitet sørger distriktskontoret og organisasjonskonsulentens rolle for en kontinuitet i aktivismen. I følge nestlederen av ungdomsgruppa blir dette spesielt viktig fordi en del aktivisme preges av gjennomstrømning. Det samme argumentet ligger til grunn hos veteranen blant informantene:

De unge aktivistene går fort inn og så ut igjen, så går det en stund og da vokser lysten igjen, og da kan det være bra å ha distriktskontoret der til å kanalisere aktiviteten.

Et annet argument som knyttes til kontinuitet er synlighet. I de tilfeller der aktivistene er inne i mindre aktive perioder kan distriktskontoret kompensere for dette gjennom opprettholdelse av relasjonene til eksterne kontakter. Kontinuitetsrasjonale kobles slik sett ikke bare til argumenter for synlighet, men også til argumenter for nettverksbygging:

Det er lettere å få folk til å gjøre en jobb gratis, for eksempel å holde et foredrag eller et kurs, enn å få folk til å bidra med gaver eller penger. Har man et

slikt nettverk så kan man få profesjonelle folk til å lære opp Amnesty- medlemmer gratis. En slik dugnad må likevel organiseres, og det er dette organisasjonskonsulentene er flinke til, ofte på dagtid, da aktivistene er på jobb.

Tilgjengelighet er et annet underliggende rasjonale som går igjen når informantene forteller om distriktskontorets funksjon og virke. Dette gjelder både i forhold til eksterne aktørers tilgjengelighet til organisasjonen og medlemmene selv. Det blir for eksempel hevdet at det er viktig for skoleverket og foreningslivet generelt å ha noe stabilt å henvende seg til, som når de ønsker at organisasjonskonsulenten skal komme og holde et foredrag om Amnesty og menneskerettigheter. I forhold til aktivistene opprettholdes tilgjengeligheten av den umiddelbare nærheten til kontoret, både gjennom at man kan stikke innom og kjenner de som jobber der, men også gjennom organisasjonskonsulentens proaktive arbeid med å koordinere og tilrettelegge for aktivitet, finne roller til mennesker som ønsker å bidra og opprette nye grupper.

Betydningen av nærhet knyttes også til identitet og sosialt felleskap. For det første fremstår det som viktig for informantene at man har et ansikt av kjøtt og blod å forholde seg til. Dette er viktig fordi medlemmene skal føle nærhet og tilhørighet til organisasjonen:

Tror det er kjempeviktig å ha noen å møte ansikt til ansikt, noen man kjenner. Det er viktig å ha noen til å bekrefte aktivistenes eksistens, at det sitter noen der og vet at du finnes.

For det andre fremstår det slik vi kan lese av sitatet, at det også er viktig å ha noen til å bekrefte det arbeidet man gjør som aktivist. I dette ligger det også implisitt at dette bør ha høyere tilskrevet verdi, i form av rang eller sentral posisjon i organisasjonen, slik som organisasjonskonsulenten eller andre i fra sekretariatet. Det er med andre ord ikke tilstrekkelig med bekreftelse fra de man ser på som sine likemenn.

Som vi ser av oppsummeringen er det to underliggende rasjonaler som utgjør en felles referanse for argumentasjonene til informantene. Det første er kontinuitet. Kontinuitet knyttes til det faktum at distriktskontoret er blitt en innarbeidet og stabil del av distriktets arbeidsmetode. Samtidig utgjør denne stabiliteten utgangspunktet for å kunne opprettholde aktivismen over tid, ikke bare med tanke på medlemmene selv, men også i forhold til organisasjonens synlighet og potensialet for nettverksbygning. Det andre underliggende rasjonale er tilgjengelighet og er derav nært knyttet til kontinuitet. Tilgjengeligheten gjelder både for eksterne aktører, ved at de lett kan ta kontakt med organisasjonskoordinator på eget initiativ, og i forhold til organisasjonens egne medlemmer. Tilgjengelighet er her knyttet til nærhet, at man kjenner de på distriktskontoret og føler at disse tilhører det samme bekræftende sosiale fellesskapet.

4.8 Oppsummering: Rogaland Amnesty International

I forhold til tolkninger og forventninger knyttet til organisasjonskonsulenten og distriktskontorets rolle virker det som de ulike informantene fremstiller dette i tråd med organisasjonskonsulentens selv. Organisasjonskonsulenten og distriktskontoret ses på som et syntetiserende mellomledd mellom nasjonale målsetninger og lokalt initiativ, i tillegg til å være en tilretteleggende og koordinerende instans for aktivitet og arrangement. Det kommer også frem at organisasjonskonsulenten skal bidra til å opprettholde aktivismen ved å følge opp medlemmene i distriktet samtidig som man skal vedlikeholde og styrke relasjonene til aktører utenfor organisasjonen.

I tråd med organisasjonskonsulenten hevder også de øvrige informantene at det er de mest aktive av medlemmene som bruker distriktskontoret. Dette gjelder først og fremst medlemmer med verv, gruppekontakter eller gruppeledere. Organisasjonskonsulenten bemerker for sin del at hun ikke har kjennskap til alle gruppene i distriktet og at en del grupper er aktive uten å ha kontakt med distriktskontoret. Dette gjelder spesielt brevskrivende grupper. Kontakten med grupper og aktivister bærer også preg av å være avhengig av pågående aksjoners størrelsesorden og omfang. Man har ikke jevn kontakt med alle de aktive medlemmene, de fleste jobber i rykk og napp med periodevis høy aktivitet avløst av mindre aktive perioder. De ulike gruppene av aktive har også generelt sett liten kontakt seg i mellom. Utover dette opplever informantene at organisasjonskonsulenten inngår i dialog med de aktive medlemmene og er aktivt ute for å følge opp og synliggjøre distriktskontoret.

Styremøtene i Rogaland Amnesty er den mest formaliserte måten organisasjonskonsulenten holder kontakt med medlemmene i distriktet. Her møtes organisasjonskonsulenten og styremedlemmer en gang i måneden. I tillegg til å være med på utveksling av ideer og generell planlegging, informerer organisasjonskonsulenten og styret hverandre. I følge den tidligere styrelederen og veteranen blant informantene er dette en arena hvor medlemmene kan utøve innflytelse på hvordan organisasjonskonsulenten skal arbeide innenfor den stillingsbeskrivelsen som er gitt av sekretariatet.

Samlokaliseringen med andre organisasjoner på Internasjonal Hus trekker Amnesty inn i et potensielt større nettverk. Dette er imidlertid et potensial man i for liten grad har greid å utnytte til nå, slik det kommer frem både hos lederen på Internasjonalt Hus og hos organisasjonskonsulenten. Ellers trekker man også til seg en rekke lokale aktører gjennom et arrangement som Menneskerettighetsuka. Man har også ytt påvirkning gjennom lobbyvirksomhet mot kommuner i distriktet, slik som under «Stopp vold mot kvinnerkampanjen», og forsøkt å påvirke Stavangers vennskapsby Houston via ordføreren i kommunen. I tillegg holder organisasjonskonsulenten jevnlig foredrag for distriktets skoler. Ellers ser man eksempler på at organisasjonen trekkes

inn i andre nettverk ut i fra lokale initiativ, der medlemmer er med og oppretter aksjonsgrupper på tvers av Amnesty og andre organisasjoner.

Det er de informantene som har vært med lengst som i størst grad problematiserer sentrum-periferi-dimensjonen. Dette er også noe som bekreftes av de inntrykk de yngre informantene sitter med, at dette er en problematikk som i større grad gjelder den eldre garden. Disse trekker frem betydningen av frihet til lokalt initiativ, og at de i forlengelsen av dette, bare i mindre grad står tilbake for den kompetansen som finnes på hovedkontoret. Dette er likevel ikke entydig. Den tidligere styrelederen mener for eksempel at det er synd at distriktskontoret kun blir en administrativ enhet og ikke sitter på faglig ekspertise slik man gjorde for eksempel når Urgent-aksjonen var lagt til Rogaland Amnesty.

Distriktskontoret for Hordaland-Sogn og Fjordane

Distriktskontoret for Hordaland-Sogn og Fjordane er lokalisert på Raftohuset⁶ i Bergen, Menneskerettighetsplassen 1. På Raftohuset deler Amnesty International lokaler med en rekke andre organisasjoner. Kontoret er bemannet med organisasjonskonsulenten i tillegg til en praktikantstilling tilsvarende tre dager i uken. I følge rapporten fra årsmøtet den 17.02. 2007, har distriktet i alt 6600 medlemmer og 25 grupper. 10 av gruppene holder til i Hordaland, mens opprinnelig 3 grupper, men hvor bare 1 er aktiv, holder til i Sogn og Fjordane. Ellers har HSFA 4 ungdomsgrupper, og 8 grupper i studentnettverket.

5.1. Dokumentert aktivitet 2006

I Hordaland-Sogn og Fjordane Amnestys årsmelding fra 2006 finner vi en oppsummering av innmeldt og dokumentert aktivisme. I løpet av 2006 har rådet holdt i alt 10 møter og medlemmene har deltatt på og jobbet med flere arrangementer. I april deltok fylkeskontakter fra distriktet på møte i Oslo om Amnestys syn på abort. 1 mai gikk HSFA i toget under banneret «Din innsats – andres frihet», og det hevdes at rundt 40 stykker gikk under dette banneret. Samme dag ble det samlet inn underskrifter til brev og penger til porto. Senere sammen måneden, den 15. mai, deltok Amnesty-medlemmer i Bergen Gay Pride. Her fikk man også samlet inn underskrifter i tillegg til at det ble sendt brev til New Yorks politimester i forbindelse med politiets praksis med unødvendig kroppsvisitasjon av transkjønnede ved fastsettelse av kjønnsidentitet. Den 20. mai ble det holdt grunnkurs i menneskerettigheter for alle medlemmer, og den 24. mai aksjonerte Amnesty i forbindelse med Festspillene. Da

---

6. Stiftelsen Egil Raftos Hus ble etablert i 1997. Stiftelsen har som formål å drive huset som et menneskerettighetshus i tillegg til å drive undervisning og formidlingsarbeid om menneskerettigheter.

stod rådsmedlemmene på stand, med den hensikt å samle inn underskrifter på brev mot tortur av fanger på Guantanamo. Disse ble sendt til USAs utenriksminister. Et annet mål med aktivismen denne dagen var å synliggjøre Amnesty overfor festspillenes publikum. 27. mai stilte man med stand på Sartor senter, med fokus på Guantanamo. Dette resulterte i at 27 brev ble sendt til myndighetene i USA. Samme dagen hadde man også en kronikk i Bergens Tidende, med vekt på homofiles rettigheter og politivold.

17. juli samlet Amnesty inn underskrifter i forbindelse med Stingkonserten, der man også i etterkant sendte brev, blant annet «godkjent» av Sting. 4. til 9. september ble det holdt «Year Zero» utstilling på Festplassen i Bergen, med god oppslutning og en jevn strøm av publikum. St. Paul skole sendte i denne sammenheng to skoleklasser på ekskursjon til utstillingen, da de holdt på med menneskerettighetsundervisning på skolen. I Fjaler den 20. til 22. oktober var medlemmer fra Amnesty tilstede og arrangerte workshops i forbindelse med et arrangement i regi av UWC⁷. Senere i oktober, den 27. til 29., deltok to av rådsmedlemmene for HSFA på landsmøtet på Lillehammer.

Den 3. til 5. november deltok Amnesty på markering i forbindelse med 20-års jubileum for Raftoprisen. Den 9. november ble det holdt et seminar om tortur hvor det ble holdt foredrag med fagpersoner fra Amnesty International Norge. Det deltok i alt 26 personer. Barnerettsgruppa til Amnesty UIB og to rådsmedlemmer markerte barnedagen 20. november med stand. De fikk inn 133 underskrifter i forbindelse med en underskriftskampanje mot barnesoldater i Russland. Den 25. samme måned begynte en seksten dagers kampanje mot vold mot kvinner. Fem rådsmedlemmer var med på standen og samlet inn 63 underskrifter.

1. desember deltok Amnesty-medlemmer på markering av verdens aidsdag. Den 10. desember markerte HSFA i samarbeid med Stiftelsen Egil Raftos Hus og Redd Barna, verdens menneskerettighetsdag med fakkeltog, appell og filmvisning. Det ble vist en film om Darfur i forbindelse med avslutningen av den seksten dager lange kampanjen mot vold mot kvinner, i samarbeid med Støttegruppen for Fred i Sudan. 14 personer deltok i fakkeltøget.

Årsmeldingen for 2006 rapporterer også om aktiviteten i de ulike gruppene i Hordaland-Sogn og Fjordane. Årsmeldingen kan også fortelle at flere av gruppene i distriktet har hatt liten eller ingen aktivitet og en av de eldste gruppene har lagt ned aktiviteten. Begrunnelsen er at man føler at Amnesty International ikke prioriterer gruppeaktivitet og medlemmene velger derfor å fortsette som individuelle aktivister. Det meldes også om at en gruppe har gjenopptatt aktivismen med nye medlemmer og saker å jobbe med. Gruppens aktivitet sprer seg fra inntektsinnbringende aktivisme som innsamlinger, salg,

---

7. United Word College (UWC) er en folkehøyskole med spesiell vektlegging av miljømessige og humanitære spørsmål (www.ucnuwc.uwc.org).

arrangering av marked, til mer saksrettet aktivisme som markeringer, under-skriftskampanjer og stands. Noe av arbeidet innebærer også kontakt og samarbeid med andre organisasjoner og enkeltpersoner. Ved to anledninger har gruppenes aktivitet resultert i mediedekning.

5.2. Distriktskontorets funksjon og rolle

Organisasjonskonsulenten sier selv om sin stilling at den består i å prøve å få internasjonale og nasjonale endringer i organisasjonen til å gjenspeiles i det arbeidet som gjøres lokalt, noe som også betegnes som svært utfordrende. Utfordringen ligger i å skape en organisasjonsmessig helhet:

Jeg ser meg som Amnesty International i alt jeg gjør, jeg tenker ikke distrikt og sånn, men det er mitt ansvar å ha kontakt med distriktet, det er mitt ansvar å vite hva medlemmene vil og vite hva de vet. Derfor så snakker jeg alltid om nasjonal politikk, for å si det sånn.

Organisasjonskonsulenten beskriver stillingen som forholdsvis åpen med tanke på at den i stor grad blir til hva man gjør den til. Dette krever en viss karakter og personlighet, fordi man kan enten sitte og vente på at noe skal skje, eller man kan ta utgangspunkt i den friheten som ligger i en historisk sett udefinert stilling og gjøre mye ut av den: «Jeg har vel egentlig bare utviklet det til hva det er, men jeg rapporterer selvfølgelig til min sjef.» I forlengelsen av dette er organisasjonskonsulenten godt fornøyd med resultatet av hva distriktskontoret er blitt til, og mener dette demonstreres ved at hun faktisk er i stand til å både gjøre en nasjonal og internasjonal jobb med utgangspunkt i distriktskontoret, i tillegg til den lokale. Dette har også ført til at man over tid har greid å akkumulere mye kunnskap, både faglig og organisatorisk, i tillegg til å etablere et stadig større nettverk i Bergen, noe som gjør kontoret til en stadig bedre ressurs for aktivistene.

Organisasjonskonsulententten har en praktikant til å hjelpe seg ved kontoret. Denne tar seg av det mer praktiske arbeidet og er sammen med organisasjonskonsulenten med på å utfylle de mest sentrale funksjonene ved distriktskontoret. Til dels overlapper stillingene noe, da de begge har en koordinerende funksjon opp mot aktivister i Hordaland-Sogn og Fjordane Amnesty. Praktikanten kan også steppe inn i tilfeller hvor organisasjonskonsulenten ikke kan stille:

Jeg har mest kontakt med organisasjonskonsulenten som er min sjef, jeg er her for å lette hennes arbeid. Jeg er med på rådsmøtene som representant for distriktskontoret, i samme stilling som organisasjonskonsulenten. Vi møter begge to, men sist gang var jeg alene fordi organisasjonskonsulenten var syk. Vi er

der for å gi informasjon og videreformidle fra Oslo hva som skjer på nasjonalt plan, og tilbake til Oslo om det er noe rådet har å melde.

Et tidligere rådsmedlem bekrefter at det virker som om driften av distriktskontoret i stor grad er opp til de ansatte, og at dette var noe som endret seg i det man gikk over fra styre til råd:

Det er i utgangspunktet mye opp til kontoret selv. Det er klart at før det ble et råd, når det var et styre, så hadde jo de visse føringer fordi de hadde arbeidsgiver ansvar for sivilarbeider, men etter at man er blitt et råd så har man jo blitt underlagt på en måte.

Denne endringen har også ført til at mye av momentet i aktivismen er ført over fra styret til organisasjonskonsulenten. For eksempel var det tidligere slik at styret initierte aktivitet i de ulike kampanjene som skulle følges opp i distriktet, til forskjell fra i dag hvor organisasjonskonsulenten initierer og forsøker å følge opp ved å få grupper til å delta. Slik sett har distriktskontoret en samlande effekt på aktivistene, ikke bare gjennom at de har tilgang på huset, men også ved at distriktskontoret: «..., trekker i trådene og ønsker å sette ting i gang».

Den samme informanten peker på at selv om den gruppen hun har tilhørt er av de mest erfarne og aktive, så spiller organisasjonskonsulenten likevel en viktig rolle i forhold til å gi råd og veilede. Dette gjelder blant annet i situasjoner hvor man skal utforme aktivitet selv, og man gjerne vil vite om man holder seg innenfor rammene av hva man kan gjøre i regi av Amnesty International. Om man for eksempel kan skrive det man ønsker i forbindelse med en sak man ønsker å fremme i media, om man ikke går ut med konfidensiell informasjon, hvorvidt man kan kategorisere en person som samvittighetsfange osv: «Man blir veldig redd for å trå feil, og da må vi ha eksperthjelp, selv om vi føler oss ganske trygge på hva vi kan si og ikke si.» Ellers så vektlegger hun også at distriktskontorets oppgaver er å holde kontakten mellom grasrota og sekretariatet sentralt.

En av de tidligere lederne i rådet kan fortelle at huset i seg selv også utgjør en praktisk ressurs for aktivistene, hvor man kan gå inn å bruke de ressursene som finnes: «Kontoret var veldig tilgjengelig, det var ofte flere personer som kom innom og kopierte ting og hentet materiell, og det var organisert slik at ulike personer hadde fått utlevert nøkler». Også mange av gruppene bruker huset til møter og booker i forbindelse med seminarer og foredrag.

5.3. Kontakt med aktivister og medlemmer

Organisasjonskonsulenten ser det som sin oppgave å holde kontakten med distriktet og å vite hva medlemmene føler og ønsker i forhold til utviklingen av organisasjonen. Hun er opptatt av at man må ivareta grasrota og mener at kontakten med aktivisten ikke må bortprioriteres: «Uten grasrota er vi ingenting, uten den hjelper det ikke om vi er titusen på nettet». Denne holdningen bygger på organisasjonskonsulentens åtte års erfaring med stillingen som organisasjonskonsulent i HSFA. Hennes oppfatning er at mange melder seg ut av gruppene og legger dem ned fordi de føler at gruppearbeidet er underprioritert i Amnesty International. Dette er noe organisasjonskonsulenten også mener å merke i de tilfeller hun kaller inn til ulike former for møter, som workshops eller faglunsjer. Færre og færre møter opp til slike arrangementer enn hva som var tilfellet for noen år siden. Hun mener videre at dette er en følge av de siste års drift hvor en del medlemmer føler seg neglisjert. Denne diagnosen setter organisasjonskonsulenten i sammenheng med organisasjonens manglende evne til å definere en gitt kurs:

Jeg tror noe av problemet er at vi ikke helt vet hva medlemmene vil, og at vi ikke vet helt hva vi vil selv heller, jeg tror det er litt sånn at utviklingen har gått sin gang og så har strukturen kommet på plass etterpå. Og når man innfører endringer sånn, så er det alltid noen som ikke vil være med, uavhengig av om dette er positive eller negative endringer.

Det er praktikanten som har ansvaret for å holde kontakt med medlemmene vedrørende praktiske ting. Hun sier hun får en del henvendelser i form av mailer og telefoner fra de hun tror er gruppeledere. Dette gjelder oftest saker som påmelding til kurs, lån av stand, eventuelt kopiering av noe. Hun får også henvendelser fra aktører utenfor organisasjonen som ønsker noen til å holde et foredrag eller til prosjekter på skoler og lignende. I tillegg så møter hun medlemmene som nevnt tidligere via rådet:

Til nå som jeg har vært med har det bare vært to møter i det nye rådet. Det har til nå gått mest på at rådet skal ta opp ting og videreformidle fra gruppene og så skal de videreformidle til oss igjen. I rådet tror jeg det sitter ni stykker.

Praktikanten har også jevnlig kontakt med studentnettverket, som bruker kontoret til å oppbevare sine ting og kommer innom for å spørre om praktiske ting. I følge organisasjonskonsulenten er studentnettverket veldig selvstendig og trenger lite støtte fra distriktskontoret utover den praktiske bruken. De spør noen ganger om faglige ting og organisasjonsmessige spørsmål, eventuelt om organisasjonskonsulenten kan holde et foredrag. I tillegg har de fått full tilgang til bygget, med nøkler og koder, og tar jevnlig huset i bruk.

Lederen for studentnettverket har mest kontakt med nettopp distriktskontoret og organisasjonskonsulenten, i tillegg til studentrådet. I forbindelse med nasjonale aksjoner har man kontakt med distriktskontoret i forbindelse med at organisasjonskonsulenten utdyper innholdet og intensjonen bak disse, eller at man trenger materiell. Hos organisasjonskonsulenten får studentnettverket vite hvilke kanaler de skal bruke hvis de for eksempel skal gi tilbakemeldinger til noen sentralt i Oslo, men mest av alt gjelder kontakten praktiske ting som booking osv.

Studentnettverket har liten kontakt med andre studentnettverk, man stiller på studentnettverkstreff tre, til fire ganger i året. Det er derimot noe kontakt mellom grupper tilhørende ulike studentnettverk, over tema eller land, gruppe til gruppe. Studentnettverket har heller ikke mye kontakt med resten av organisasjonen i distriktet. Dette er likevel noe studentnettverket har ønsket seg:

Dette er egentlig noe vi har etterlyst i hele distriktet, i forbindelse med menneskerettighetsuka i fjor så tok jeg kontakt med alle gruppene i Bergen og lurte på et samarbeid i forbindelse med et foredrag for bedrifter. Og da fikk jeg svar i fra ei eneste dame, og når hun skjønnte at hun var den eneste så ville hun ikke jobbe med det.

Lederen for studentnettverket forklarer dette med to begrunnelser, der den ene er tidsklemma: «De har jobb og barn og er dermed mindre fleksible», og det andre er at de at de ikke har et like tett nettverk av Amnesty-aktivister som studentene.

Lederen for Raftohuset observerer at kontakten mellom organisasjonskonsulenten og de som hun omtaler som «lokomotivene» i gruppene er god. Når hennes egen gruppe var på sitt mest aktive var det gruppelederen som hadde kontakten med kontoret. Hun ser også det at det er flere av gruppene som er aktive på huset, med møter, også på tvers av gruppene i form av temagrupper. Hun opplever at kontoret her er faglig sterkt og tilgjengelig overfor medlemmer.

I følge et tidligere rådsmedlem er det de aktive med geografisk nærhet til Raftohuset som bruker distriktskontoret mest. Hun tror også at det er et langt steg for mange og ta kontakt med distriktskontoret om man ikke kjenner noen på huset fra før. For hennes del ble hun en del av det ved at den gruppen hun deltok i holdt sine møter på huset, slik at hun ble kjent med de som jobbet der. Dette tyder på at blant de gruppene som holder til på huset, er det lettere for disse medlemmene å holde kontakten og bruke huset:

Det kommer an på hvem som har hatt kontakt med distriktskontoret, for når det er så lite så blir det veldig opp til enkeltpersoner. I vår gruppe, som var veldig aktive, der har halvparten sittet i rådet i perioder, og da har du en personlig kontakt med kontoret og organisasjonskonsulenten. Men før det begyn-

te på den måten så var det bare gruppekontakten som holdt kontakten, men når man først fikk etablert en personlig kontakt, så gjorde alle det etter hvert.

I forlengelsen av dette har det tidligere rådsmedlemmet inntrykk av at de som bruker distriktskontoret er svært fornøyd med det, men at det er et sprang mellom de som bruker det og de som ikke gjør det: «Man ser ikke de ressursene som ligger i kontoret før man begynner å bruke det». Videre sier hun at hvis man først skal være en aktiv gruppe så må man også ha kontakt med kontoret. Selv om en del informasjon er tilgjengelig på nettet så gjelder ikke dette alt. Enkelte ganger må man for eksempel spørre hva som skjer i forbindelse med arrangementer, og dette er også noe man blir bedt om å gjøre. Det er også slik at gruppene bør melde inn hva de gjør, slik at man unngår slike episoder man opplevde tidligere, hvor flere arrangementer ble holdt samtidig uten at de enkelte nødvendigvis var klar over hverandre. Man må derfor melde fra og få kontoret til å videreformidle hva man driver med. Det er denne koordinerende jobben praktikanten blant annet har ansvar for.

Det tidligere rådsmedlemmet beskriver de mest aktive som en liten kjerne av medlemmer. Denne gruppen tilsvarer ikke nødvendigvis gruppekontaktene, men utgjør en egen enhet hvor man kjenner hverandre:

Det er ikke mange personer, du blir godt kjent, sånn som når tjue til fem og tjue stykker deltar på årsmøtene for to fylker, så er alle på fornavn og snakker sammen. Når du da kommer inn som ny så må du slite litt. Folk sitter jo bare og prater om andre på fornavn og du blir sittende å tro at de kjenner hele organisasjonen, men så er det bare den lille kjernen.

Dette er medlemmer som har vært med en stund og kjenner hverandre godt og de utgjør i så måte en egen avgrenset enhet. Slike fellesskap preger også enkelte av gruppene, noe som spesielt kommer frem i de tilfeller man prøver å en finne plass til nye medlemmer:

Vi har fått en del henvendelser i rådet, men for en del grupper er det ikke aktuelt fordi de har vært i den gruppa i tjue år, og er venner i tillegg til å være gruppe. Det er et par av de eldre gruppene som har lagt ned og begrunner det med at de ikke er mange nok til å opprettholde gruppen lengre, men å hente inn nye er det ikke tanke for, fordi det er de som enhet som slutter. Slik sett tror jeg nok det er en del satte grupper.

I forhold til kommunikasjonen gruppene seg i mellom og i forhold til kommunikasjonen til distriktskontoret, tror det tidligere styremedlemmet at det fungerer best innen den nevnte kjernen av aktivister: «Det virket sånn på årsmøtet, når man ikke vet om grupper er lagt ned eller ikke så kan man jo ikke ha hatt så mye kontakt med dem». Haltende kommunikasjon er også en erfa-

ring hun har fra sin tid i valgkomiteen, der de skulle sende ut mailer til alle gruppekontaktene i HSFA vedrørende tilbakemeldinger på kandidatlisten, også i fra grupper som ikke hadde stilt kandidater. På tross av at organisasjonen da hadde innført internett som kommunikasjonsform mottok hun bare et svar. Noe av grunnen er hvordan enkelte grupper fungerer:

En ting er at gruppene har mail som kommunikasjonsform, men så skal man vente på gruppemøte for å svare, noe man ikke har mer enn hver tredje til fjerde uke, så tar det tid.

Nåværende leder i rådet bekrefter inntrykket av at det eksiterer en kjerne av aktivister: «Miljøet kan kanskje være litt intimt, og man kunne kanskje bli flinkere til å markedsføre, sånn som når man skal ha filmkveld, så blir det jo de samme ansiktene som sitter her hver gang». Dette miljøet går også på tvers av organisasjonsgrensene, ikke bare som et Amnesty-miljø, men som en del av Bergen bys menneskerettighetsmiljø, slik man finner dette på Raftohuset. Hun har også erfaring med at gruppene i stor grad utgjør små enheter som i liten grad ønsker å samarbeide med andre. Noen er likevel flinke til det, selv om flertallet beskrives som dårlig til å bygge nettverk seg i mellom.

5.4. Relasjoner til aktører utenfor organisasjonen

I følge lederen for Raftohuset er Amnesty International den av organisasjonene på huset man samarbeider tettest og mest med. Samarbeidet har resultert i en del konkrete prosjekter, slik som menneskerettighetskurs for lærere, og samarbeid om opplegg for skoleklasser som kommer for å besøke huset. Gjennom samlokaliseringen på huset får også Raftostiftelsen tilgang på Amnesty sitt nettverk av kompetanse mer effektivt enn hva man ellers ville ha gjort. Man har også hatt gleden av kontakter i Amnesty i forbindelse med utdeling av Raftoprisen:

For eksempel i nominasjonssammenheng, når vi skal finne frem til prisvinnere, så er det klart at dokumentasjonen og kompetansen til Amnesty International er viktig. Det å få Amnestys kommentarer til kandidatene er også veldig viktig.

Flere av prisvinnerne har også vært definert som samvittighetsfanger av Amnesty International. På daglig basis gir samlokaliseringen et rikere sosialt miljø og inspirasjon i form av at man kan trekke på hverandres faglige kompetanse. Mange av de som er aktive i forbindelse med Raftohuset er også medlemmer av Amnesty.

Utover miljøet på huset kan organisasjonskonsulentene blant annet fortelle at de har tatt kontakt med lokale politikere: «Vi har undervist bystyret i menneskerettigheter og har holdt kurs for dem, noe som var vanskelig å få til». Lokalpolitikere beskrives som meget imøtekommende, uavhengig av partipolitisk tilhørighet. Samarbeidet med andre organisasjoner må likevel ligge innenfor rammene til Amnesty, med tanke på uavhengighet og at man holder seg innefor organisasjonens mandat: «Vi fikk for eksempel en forespørsel fra Nei til EU, men da takket vi nei». Ellers får som nevnt kontoret stadige henvendelser fra skoler og foreninger i forbindelse med foredrag og menneskerettighetsundervisning i tillegg til at stadig flere henvender seg til Amnestykontoret i forbindelse med deltakelse for støtte til enkeltmennesker, slik som asylsøkerer, flyktninger, fengselsinnsatte, og andre som ønsker besøksrett, sykehusopphold, beskyttelse osv.

5.5. Sentrum-periferi

Som sekretariatets satellitt i distriktet jobber organisasjonskonsulentene i spennet mellom sentrum og periferi. Selv om hun sier at hun jobber for helheten i organisasjonen, er sentrum-periferi-problematikken høyst tilstedeværende. Hun tar som eksempel utgangspunkt i hvordan kommunikasjonen mellom distriktskontoret og sekretariatet foregår:

Vi har for eksempel telefonmøter på onsdager, men disse blir ofte avlyst, men det gjør man fordi de vet at vi klarer oss, jeg ringer hvis det er noe jeg lurer på. Men det har også ført til at jeg ikke videreformidler suksessene våre. Selv om vi har nyhetsbrev så glemmer jeg det rett og slett, fordi man har gjort det bra, og så går man videre til neste.

Intensjonen bak telefonmøtene skal i følge organisasjonskonsulentene opprinnelig å ha vært en ukentlig høringsrunde, der man kunne rapportere om hva som skjedde i distriktet:

..., men nå er både politisk team og aksjonsteam på møtet og da blir det ikke rom for en runde. Man kan si ifra hvis man vil ha en runde, men så innførte vi at på telefonmøtene skulle det bare tas opp ting som er viktig for alle, og da mener jeg at det som skjer i distriktet er viktig for alle.

Utover telefonmøtene har organisasjonskonsulentene kontakt med sekretariatet via telefon og mail. Organisasjonskonsulentene reiser for eksempel aldri inn til sekretariatsmøter, men deltar på disse kun i de tilfellene hun er i Oslo. Dette så hun på som et problem i den tiden den tidligere generalsekretæren avskaffet møtereferater fra sekretariatsmøtet, fordi

man da ikke hadde noen referanse til møtene i distriktene: «Det var ofte det dukket opp ting man ikke viste hva var, og når man spurte så ble det sagt at dette hadde blitt diskutert på sekretariatsmøtet». Disse er nå gjeninnført og man har i skrivende stund fått det første referatet på mange år.

Organisasjonskonsulenten føler at man har en manglende forståelse av hva som ligger i den utfordringen det er å skulle videreføre internasjonale og nasjonale endringer på lokalt nivå. Hun mener i denne sammenheng at organisasjonen har vært passiv med tanke på å følge opp grasrota, med det resultat at grupper i distriktet legges ned. En oppfatning av at gruppevirksomheten vies langt mindre oppmerksomhet deles også av en av de eldste informantene i utvalget:

Gruppearbeidet synes nedprioritert, aksjonsformene er mye gått over til å signere email og sende appeller via SMS. Jeg føler vi har mistet noe av den kontakten vi hadde gjennom gruppekonsulenten som tidligere hadde ansvar for å betjene de ulike gruppene rundt omkring i landet.

I forlengelsen av dette peker organisasjonskonsulenten på demokratiske problemer i organisasjonen, som ikke bare legger seg langs sentrum-periferi-aksen, men også langs en grasrot versus profesjons-akse:

... vi legger veldig sterke føringer på styret, det er ikke ment som kritikk, men det er en del av bildet, at vi som ansatte styrer veldig mye av prosessen i hva vi skal satse på, og det har jo sine fordeler for oss, vi vet jo hva vi er flinke til, vi tror jo vi vet hva som er de beste mulighetene å utnytte, men det har også sin ulempe.

Disse ulempene skisseres videre som konsekvensene av at man i endringen av organisasjonen ikke har greid å følge opp grasroten i organisasjonen, spesielt overfor den generasjonen aktivister som var med på å starte Amnesty International Norge og som la grunnlaget for den organisasjonen man har i dag.

En tidligere leder av rådet referer i forlengelsen av dette temaet til en debatt der det ble tatt opp hvordan rådet skulle fungere ut mot gruppene og hva gruppene skulle være: «Og i min forståelse så svirrer det rundt i hodet at sentralt så har de en annen forståelse av hva gruppene skal være», uten at dette er noe hun klarer å definere: «Mitt inntrykk er at man sentralt ønsker å bruke gruppene på en annen måte, uten at jeg klarer å definere hva det er, det er noe slikt som en omstrukturering jeg ikke helt har klart å sette meg inn i». Hun kjenner seg igjen i fremstillingen av at organisasjonen har mistet noe av oppmerksomheten rettet mot gruppevirksomheten og viser til at det er kommet tilbakemeldinger på dette fra distriktet. Hun viser blant annet til klar tale fra rådets representant fra Sogn og Fjordane, om manglende motiverende og be-kreftende tilbakemeldinger i de tilfeller man hadde gjort et stykke aktivisme.

Denne manglende kommunikasjonen er i så måte ikke bare et spørsmål om relasjonen mellom distriktet og Oslo, men også om relasjonen mellom rådet i Bergen og gruppene ute i distriktet. I tillegg er dette også et spørsmål om i hvilken grad organisasjonen greier å definere og kommunisere endringsstrategier:

Det ligger helt klart noe her som ikke er kommunisert eller det er enighet om. Men selvfølgelig tenker jeg at det må nytenkning til, organisasjonen utvikler seg, men det kan jo hende at dette ikke er gjort på en god nok måte, at hvis vi skal gå videre så gjør vi det på denne måten.

Et av de tidlige styremedlemmene skisserer i denne sammenheng en sentrum-periferi-akse mellom Bergen by og distriktet. Hun sier det blir langt mellom gruppene når man kommer ut i distriktet, spesielt mot Sogn og Fjordane: «..., den avstanden føles veldig lang, selv om en mail er en mail og en telefon er en telefon, i motsetning til oss som bare kan gå inn på huset». Hun ser likevel at det er grupper som også fungerer godt og er svært aktive også ute i distriktet. Hun har inntrykk av at det er litt enten eller, avhengig av de enkelte gruppe-medlemmene.

Den nåværende lederen for rådet kommenterer også denne sentrum-periferi-aksen mellom Bergen og distriktet. Hun sier at rådet har litt kontakt med grupper ute i distriktet, og at: «..., vi skal i hvert fall forsøke å ha det, med alle medlemmer i Hordaland-Sogn og Fjordane, så får vi det vel til, med litt varierende suksess fra år til år». Rådsmøtene holdes i Bergen og det kan for enkelte medlemmer ta over to timer å kjøre inn til byen, noe som da blir langt om man skal gjøre det en gang i måneden. I den tiden hun ikke var så aktiv sier hun at det hadde mindre betydning å ha kontakt med distriktskontoret, men når hun først ble veldig aktiv ser hun klare fordeler med; «å bare kunne stikke innom kontoret». Det er i så måte en stor fordel å ha en personlig relasjon til både praktikanten og organisasjonskonsulenten.

Selv om organisasjonskonsulenten og distriktskontoret skal være sekretariatets satellitter i distriktet, føler lederen av rådet at distriktskontoret er en del av den lokale organisasjonen og føler i den sammenheng et eierskap til kontoret. Nærheten til distriktskontoret gir likevel ingen følelse av å sette agendaen for organisasjonskonsulenten. Hun tror det i hovedsak er sekretariatet som setter rammene for organisasjonskonsulentens virke, men at rådet kanskje kan påvirke noe, om det hadde vært en sak man virkelig brant for. Hun har inntrykk av at man gav bort mye av myndigheten til sekretariatet ved å gå fra styre til råd: «Stavanger kan vel kanskje bestemme mer, de sitter på budsjettet og kan bevilge, det kan ikke vi gjøre, vi må spørre organisasjonskonsulenten om penger til det vi skal gjøre». Hun fremstiller likevel lokalt og sentralt initiativ som å gå hånd i hånd. Når det kommer til langtidssaker blir disse utarbeidet i London, hvor det følger klare instruksjoner i forhold til hvordan man skal

handle innen den enkelte sak. Her er det klare begrensninger, men ellers står medlemmene ganske fritt i forhold til hva de vil gjøre i regi av Amnesty. I Bergen har for eksempel enkelte arrangert jazzkveld eller quizkveld. I praksis blir det også til at man stort sett henger seg på de store kampanjene som blir initiert sentralt. Man har ikke mye tid til overs for andre arrangement utover dette. Disse er ferdig tilrettelagt med utarbeidet informasjon i tillegg til at det oppfordres å være med fra organisasjonskonsulenten.

Når det gjelder distriktskontorets kontakt med sekretariatet i Oslo har det tidligere styremedlemmet inntrykk av at de samhandler nært og fint. Inntrykket bygges på den erfaring at organisasjonskonsulenten er flink til å videreformidle informasjon i fra hovedkontoret. Hun sier videre at den eneste kontakten de som medlemmer har med sekretariatet er via nettet, selv om det oppfordres til å ta kontakt ved behov. Ellers synes hun at nettsidene er veldig informative med tanke på hvem i organisasjonen som gjør hva og hva som skjer i organisasjonen generelt.

Lederen for studentnettverket tar derimot enkelte ganger direkte kontakt med hovedkontoret i Oslo, men syntes denne kontakten er veldig avhengig av hvem man får kontakt med, og at det ofte tar for lang tid: «Sånn generelt så er de kjempedårlige til å svare på mail og i det hele tatt følge opp avtaler som de har gjort og vi har veldig mye problemer med det». Hun mener videre at man sentralt er dårlige til å prioritere distriktene, og at de ansatte ved distriktskontoret har bedre forutsetninger for å forstå hvordan man har det i distriktet. Samarbeidet med organisasjonskonsulenten er i så måte meget tilfredsstillende:

Jeg føler på mange måter at organisasjonskonsulenten står på vår side i forhold til sentralt. Jeg vet ikke hvor mye hun gir uttrykk for dette sentralt, men jeg føler at vi har en meget god dialog i forhold til hvordan ting fungerer i distriktet.

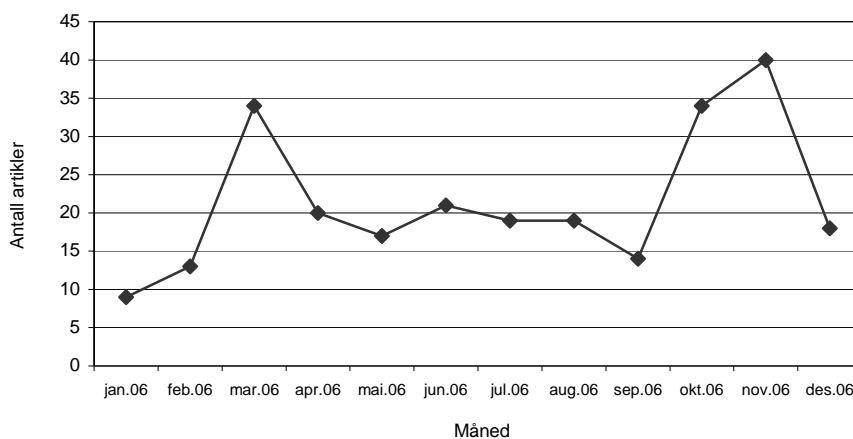
Slik det kom frem av organisasjonskonsulentens fremstilling mener hun at oppfølgingen av medlemmene bør bli bedre da dette har kommet i skyggen av hva hun synes er en for ensidig fokus på nettbasert aktivisme: «Vi i Norge må bli flinkere til å jobbe med personer og i gruppearbeid, på alle nivåer for å skape en menneskerettighetskultur som man har godt av ikke bare her, men internasjonalt». Dette mener hun er viktig av to grunner. For det første er det viktig fordi det er slik man skaper en kultur for menneskerettigheter på et mellommenneskelig nivå. For det andre er dette, om man skal prioritere å opprettholde grasrotaktivismen, viktig fordi det er med på å videreføre en del av de kunnskapene som veteranene av aktivistene har akkumulert. Skal man videreføre den ekspertisen som ligger hos den eldre generasjonen av Amnesty-medlemmer, der mange har vært aktive både i nasjonal og internasjonal sammenheng, er det viktig at det settes inn mer ressurser i forhold til oppfølgingen av aktivistene.

Organisasjonskonsulentene ser det også som nødvendig å styrke distriktskontoret med en mer stabil og varig arbeidskraft i tillegg til organisasjonskonsulentstillingen, gjennom for eksempel en 50 prosent assistentstilling. Arbeidspresset på kontoret var også noe den tidligere lederen for rådet erfarte. For lite bemanning på distriktskontoret førte til at det ble forventet at rådet skulle trekkes mer inn i de administrative oppgavene på kontoret: «Hvis for eksempel organisasjonskonsulentene fikk forespørsler hun ikke greide å følge opp så involverte hun rådet». Den tidligere lederen for rådet følte at dette stort sett var positivt, men at det var for mye engasjement å forlange overfor noen som drev på frivillig basis:

..., å bli så involvert for eksempel et halvt år i forveien for å lage et kjempearangement, det tror jeg ikke vi helt klarte å ta tak i. Jeg tror definitivt at man trenger personell, det er definitivt for lite folk.

En konsekvens av at det ble mye arbeid på de frivillige var at det i de tilfeller man skulle gjøre noe, så måtte den enkelte gjøre det den enkelte var god til, slik at hvis man for eksempel skulle ha en jobb gjort så ble denne lagt til den personen som allerede satt på kunnskap og etablerte kontakter. I forlengelsen av dette etterlyser hun en klarere definisjon av hva som er de enkelte organisasjonsdelenes ansvarsforhold og at denne også må stå til medlemmenes forventninger til deltakelse.

5.6. Profilering i media

Grafen viser antall avisartikler i 2006.

De avisene som har artikler hvor det refereres til Amnesty International er Bergens Tidende, Bergenspulsen, og Studvest. I tillegg er det en artikkel med referanse til Amnesty på NRK Hordalands nettsider. En artikkel om samarbeid mellom Amnesty International og Raftohuset i forbindelse med kranse- nedleggelse til ære for Anna Politkovskaja.

5.7. Underliggende rasjonale

Underliggende rasjonale skal som tidligere nevnt forstås som informantenes felles referanser til det som legitimerer deres forståelse av hva distriktskontoret skal være.

Organisasjonskonsulentens tolkning av sin rolle som et samlende mellomledd som prøver å videreformidle internasjonale og nasjonale endringer til lokal aktivisme vitner om et syn på distriktskontoret som et integrerende instrument og en plattform for å bygge ut organisasjonen på lokalt plan. Denne utbyggingen skal ikke bare skje ved en økt oppfølging av medlemmer i distriktet, men også via nettverksbygging til aktører utenfor organisasjonen. Dette er en forståelse av distriktskontorets funksjon som deles av samtlige av informantene. Organisasjonskonsulenten ses på som nødvendig for at sekretariatet og organisasjonen sentralt skal ha en fast og varig kommunikasjonskanal til distriktet, samtidig som distriktskontoret skal utgjøre en plattform for kontinuerlig aktivisme gjennom å være kompetanse og ressursentre for medlemmene. At distriktskontoret tilføres nødvendige ressurser, spesielt i form av tilstrekkelig bemanning ses som nødvendig i en tid hvor medlemmene lider under «tidsklemma».

Ut i fra dette ser man at argumentasjonen så langt er svært lik den man fant hos informantene i Rogaland, hvor det underliggende rasjonalet for distriktskontoret kunne oppsummeres som kontinuitet og tilgjengelighet. Kontinuitet i aktivisme og opprettholdelse av relasjoner utenfor organisasjonen, og tilgjengelighet i forhold til utveksling mellom ulike aktører i distriktet ved siden av at organisasjonens aktivister skal kunne dra nytte av organisasjonens akkumulerte kompetanse og ressurser. Overfor medlemmene blir også betydningen av tilgjengelighet satt i sammenheng med identitet og følelsen av sosialt felleskap. Følelsen av å tilhøre Amnesty og være en del av organisasjonens utvikling oppfattes som en viktig faktor for å bevare medlemmer som har vært med lenge, men også for å bevare den kompetansen og erfaringen disse veteranene besitter.

5.8. Oppsummering: Hordaland-Sogn og Fjordane Amnesty International

Som nevnt ser organisasjonskonsulenten på sin rolle som det sammenføyende leddet, som har til oppgave å sørge for at organisasjonens internasjonale og nasjonale planer fases inn i den aktivismen som bedrives på grasrotnivå. Stillingen i seg selv beskrives som åpen med rom for at den ansatte selv kan bestemme hva distriktskontoret skal være i praksis. Dette har med organisasjonens historiske utvikling å gjøre, hvor driften av distriktskontoret i liten grad er blitt definert i detalj. Dette har også gjort at distriktskontorets kvalitet i stor grad er avhengig av kvaliteten på organisasjonskonsulenten. Driften av distriktskontoret deles mellom en praktikant og organisasjonskonsulenten, der praktikanten tar seg av de mer praktiske sidene ved driften, slik også tidligere sivilarbeidere har gjort. Stillingsprosenten til praktikanten er derimot langt mindre enn sivilarbeiderens.

Distriktskontoret tilskrives en samlende effekt på organisasjonens aktivister, både gjennom organisasjonskonsulentens koordinerende rolle og den tilgjengeligheten det er lagt opp til ved for eksempel utlån av nøkler og inngangskode til bygningen. Slik sett er det lett for aktivistene å bruke distriktskontoret både som et kompetansesenter gjennom den kunnskapen som formidles og videreformidles av organisasjonskonsulenten, og som et ressurscenter for aktivisme, med tilhørende lokaler, oppbevaringsmuligheter for materiell og bruk av kontorfasiliteter.

Organisasjonskonsulenten ser det som viktig å holde kontakt med det hun omtaler som grasroten i organisasjonen. Dette har hun fulgt opp blant annet ved å foreta en ringerunde for å lodde stemningen i distriktets grupper og på bakgrunn av at en del grupper mister motivasjonen, ser hun det som nødvendig å ytterligere innlemme organisasjonens medlemmer i fremtidige handlingsplaner.

Praktikanten har på sin side mer kontakt med medlemmene vedrørende koordinering, svar på spørsmål og gjøremål av praktisk art. Hun møter også i rådet sammen med organisasjonskonsulenten.

Distriktskontoret brukes av det som en informant kalte «lokomotivene» blant aktivistene. Med dette menes som nevnt kjernen av aktivister. Disse inngår blant annet i de gruppene som bruker huset som møtested og forgrener seg også inn i andre organisasjoner på huset. En annen gruppe av aktivister som bruker huset ivrig er studentnettverket, men da først og fremst i praktiske ærender. De aktivistene som bruker huset virker også svært fornøyd med det tilbudet som gis i regi av distriktskontoret. Det blir også hevdet at dette kan ha sammenheng med at det først er som aktiv bruker av huset at man ser hvilke resurser det rommer.

De mest aktive aktivistene i distriktet utgjør en kjerne av medlemmer hvor alle kjenner alle, skal man tro en av informantene. På tross av at dette er en

gruppe aktivister som geografisk favner videre enn de som oftest frekventerer på distriktskontoret, utgjør de et felleskap i distriktsorganisasjonen. Den samme type felleskap knytter seg til en del av gruppene. Disse har holdt på lenge og er lukket for nye medlemmer. Det er i det hele tatt lite aktivitet på tvers av gruppene, med unntak av de som bruker huset til sine møter og blant gruppene innad i studentnettverkt. Både ansatte på distriktskontoret og medlemmer av rådet hevder at det er vanskelig å holde toveis kommunikasjon med gruppene, på tross av at email er innført som organisasjonens primære kommunikasjonsverktøy.

Sentrum-periferi-problematikken griper inn i organisasjonen i forbindelse med organisasjonsmessige prioriteringer, og manglete evne til å kommunisere disse ut til resten av organisasjonen. I følge organisasjonskonsulenten skjer dette på grunn av sekretariatets ignoranse overfor organisasjonens grasrot. Denne sentrum-periferi-aksen blir også tillagt en profesjons- versus aktivistdimensjon, der ansatte i organisasjonen har sterk påvirkning på blant annet styret og legger sterke føringer for hvordan organisasjonen skal utvikle seg. Konsekvensene blir således at spesielt veteranene blant aktivistene mister motivasjonen og legger ned gruppevirksomheten. Ellers er det blandede erfaringer blant aktivistene når det kommer til å ta direkte kontakt med sekretariatet. Enkelte mener at dette bunner i at man i liten grad prioriterer aktivister, mens andre mener dette kommer av for mye å gjøre og stor gjennomstrømming av folk. Kontakten med organisasjonskonsulenten var på sin side tilfredsstillende for alle informantene, noe som også kom til uttrykk ved at de så organisasjonskonsulenten som en representant for distriktets sak, på tross av at hun er ansatt som en del av sekretariatet. Avstanden mellom sentrum og periferi er ikke bare noe som tilskrives relasjonen mellom HSFA og Oslo, men også forholdet mellom Bergen og distriktet rundt. I denne sammenheng blir det blant annet påpekt at internett og telefon ikke kompenserer for denne avstanden. Det blir sagt at det er forskjell på det å bare kunne stikke innom kontoret og være en del av et menneskerettighetsmiljø ved Raftohuset og det å tilhøre en gruppe ute i distriktet. Dette gjenspeiles også i de erfaringer man sitter på både i rådet og på distriktskontoret, at det er vanskelig å holde en toveiskommunikasjon med en del av gruppene ute i distriktet. Man kommuniserer raskere og mer effektivt med den gruppen man føler man er en del av.

I forlengelsen av sentrum-periferi-problematikken ser organisasjonskonsulenten det som nødvendig at man blir flinkere til å jobbe opp mot personer og grupper i Amnesty International. Dette mener hun er en langtidsinvestering i form av at man tilrettelegger for en menneskerettighetskultur, ikke bare lokalt og nasjonalt, men også internasjonalt. Dette sikrer også i større grad en vide-reføring av den kunnskapen og kompetansen som er akkumulert ute i distriktene, både gjennom lokalt, nasjonal og internasjonalt engasjement. I likhet med de andre informantene deler også organisasjonskonsulenten erfaringen med at man er for få til å gjøre den jobben som kreves ved distriktskontoret. I

forlengelsen av dette savner også et par av informantene en klarere definisjon av roller og arbeidsfordeling mellom rådet og distriktskontoret. Spesielt med tanke på at underbemanningen fører til mer arbeid på den frivillige delen av organisasjonen.

Distriktskontoret for Trøndelag Amnesty International

Distriktskontoret for Trøndelag (TRAM) er plassert på Menneskerettighetenes Hus, Fjordgata 62 i Trondheim by. Amnesty International deler huset med en rekke andre organisasjoner og er bemannet av organisasjonskonsulenten og en sivilarbeider. I følge årsrapporten for Trøndelag Amnesty 2006 hadde distriktet per 31.12.5 ungdomsgrupper, 10 studentgrupper og 9 lokale grupper, til sammen 24 grupper i alt.

6.1. Dokumentert aktivitet 2006

Årsrapporten for 2006 oppsummerer dokumentert aktivisme for dette året. Det gjøres oppmerksom på at rapporten ikke omfatter alle mindre avviklinger som foredrag på skoler og ulike stands osv.

Oppsummeringen begynner i februar der man den 11. holdt en markering for fred og samhoid i forbindelsen med urolighetene rundt karikaturtegningene av Muhammed. Det ble holdt appell og man gikk i tog. Den 16. februar ble det arrangert et temamøte om menneskehandel i samarbeid med Cafe NordSør og Amnestys studentnettverk. Her ble det også holdt innlegg av Statsadvokaten i Sør-Trøndelag, Lederen av Pro-senteret og en forsker fra Høyskolen i Sør-Trøndelag.

8. mars ble kvinnedagen markert ved at man gikk i tog med eget banner i anledning dagen; «Vold mot kvinner er brudd på menneskerettighetene». Dagen etter, den 9. mars, ble det arrangert forelesning på NTNU, der forhenværende generalsekretær foreleste om temaet «Stopp vold mot Kvinner». Samme dag var det også årsmøte i Trondheim Amnesty. Den 11. mars ble det gjennomført aksjon i byen med fokus på politivold i Rio de Janeiro som et samarbeid med Latin-Amerikagrappa og Aksjonsgrappa i Studentnettverket. 18. til 19. mars ble det holdt grunnkurs i menneskerettigheter på Menneskerettighetshuset, hvor blant annet representanter fra høyskolen i Buskerud og politisk team i Amnesty International Norge snakket om NGOers arbeid for men-

neskerettigheter. Det ble holdt forelesning om skriving for menneskerettigheter av Svein Tore Bergestuen i fra kanal 24. Den 21. mars ble det holdt temamøte på Studentersamfundet, der representanter fra politisk team i Amnesty International Norge og NTNU snakket om temaet «Tortur i dag». Arrangementet var et samarbeid mellom Latin-Amerikagrappa og Studentnettverket.

6. april ble det arrangert temamøte med politikeren Erling Folkvord, som har skrevet bok om Kurdistan, og Bekes Bewari, leder for Kurdistans Fredsforening, i regi av Midtøstengruppa i studentnettverket. Den 22. april samarbeidet studentnettverket med organisasjonen «Aksjon for brød og fred» om en afrikansk aften i Trondheim og inntektene av arrangementet gikk til foreldre-løse barn i Øst-Kongo.

I 1. mai-toget gikk Amnesty Trøndelag under egen parole, og den 5. mai og påfølgende dager (hvilke dager er ikke dokumentert) stilte Amnesty med stand i forbindelse med visningen av filmen «Veien til Guantanamo».

Torturdagen (26. juni) ble markert med stand i byen lørdag den 24. juni i regi av Sommergruppa og flere ungdomsgrupper. I løpet av Storåsfestivalen 28. til 30. juni holdt studentnettverket sammen med distriktskontorets sivilarbeider stand med salg av effekter og utdeling av informasjonsmateriell. Det ble også tatt bilder av publikum i forbindelse med kampanjen «Torture Free Skies».

1. september inviterte Trøndelag Amnesty til grilling for alle medlemmer, som en mulighet for at medlemmer skulle kunne møte hverandre. Den 7. september ble det holdt informasjonsmøte på Menneskerettighetshuset for eventuelle nye medlemmer og aktivister i tillegg til de som allerede var medlemmer. 11. til 15. ble det holdt arrangement på torget i forbindelse med «Year Zero-utstillingen». Her talte organisasjonskonsulenten i TRAM, varaordfører i Trondheim og en representant for FNs tortur komité. Fotografen Cristian Houges fortalte om utstillingen og åpningen ble dekket av Adresseavisa. Arrangementet ble godt besøkt av blant annet av flere skoleklasser. Den 17. september holdt studentnettverket underskriftskampanje for å få FN-styrker på plass i Darfur i Sør- Sudan.

Den 7. oktober ble FNs barsedag markert med stand i Trondheim. Det ble arrangert tegneverksted for barn og holdt underskriftskampanje i forbindelse med Russlands manglende ratifisering av FN konvensjon om barnesoldater. Arrangementet var i regi av Studentnettverkets Øst-Europa gruppe. Den 10. oktober arrangerte Studentnettverket i samarbeid med Redd Barna og Kafé NordSør temamøte om norske asylbarns rettigheter, med innledere fra PRESS⁸, Redd Barna, NTNU og varaordføreren i Trondheim. Den 19. september ble det holdt innføringsmøte i menneskerettigheter med kaffe, kaker og debatt i etterkant.

---

8. Redd Barna Ungdom

Måneden innledes med at Dødsstraffgruppa i Studentnettverket holder temamøte på Studentersamfundet den 2. november. En representant for politisk team i Amnesty International Norge holder innledning sammen Heidi Vinde-nes, som i femten år har holdt kontakt med en innsatt på Texas Death Row. Den 4. november holder studentnettverket i samarbeid med Latin-Amerikagrappa aksjon i Trondheim i form av rollespill, sammen med under-skriftskampanje mot bruk av tortur i kampen mot terror. Aksjonen fikk dek-ning av Adresseavisa. Den 9. november holdes årvis fylkessamling. Thorbjørn Knutsen, professor i statsvitenskap, holder forelesning om kampen mot terror. Den 16. november holder daværende generalsekretær gjesteforelesning ved to anledninger, på institutt for sosiologi og statsvitenskap og medisinsk fakultet.

14. til 16. desember, hadde Amnesty innsamlingsaksjon på Samfunnet i forbindelse med Are og Odin sitt juleshow. Det ble også satt opp en stor Am-nesty-stand i lokalet med salg av effekter. I midten av november begynte man også med salg av julekort og effekter fra ulike stands rundt omkring i byen. Dette foregikk stort sett hver torsdag og hver lørdag.

Ellers fremhever rapporten at det har vært en utstrakt foredragsvirksomhet i løpet av 2006. Både overfor borgerlige konfirmanter, videregående skoler, en internasjonal barneskole og Dronning Mauds Minne Høyskole. Det frem-heves også at samarbeid med andre organisasjoner i Trondheim ses på som en stor verdi både i form av at flere bærer utgiftene ved arrangementer og at man får et bredere nedslagsfelt for synliggjøring. Forholdet til presse kommenteres som relativt bra med tanke på mediekontakt og dekning av arrangementer. I tillegg har TRAMs mediekontakt levert kommentarer og innlegg til Adresse-avisa.

6.2. Distriktskontorets funksjon og rolle

Organisasjonskonsulenten er forholdsvis ny, da hun vikarierer for den forhen-værende som nå er ute i fødselspermisjon. Hun tiltrådte stillingen 25. august 2006, og har i skrivende stund fungert som organisasjonskonsulent i 10 må-neder. Hun beskriver sin egen stilling som bestående av å ha kontakt med medlemmer og aktivister og å gi råd til disse. I tillegg skal hun holde kontak-ten med fylkeskontaktene og videreformidle informasjon mellom norsk avde-ling i Oslo og Trøndelagsfylkene som distrikt. Organisasjonskonsulenten har også i en begrenset utstrekning, sammen med mediekontakten, ansvaret for å opprettholde kontakten med lokalmedia. Distriktskontoret er som nevnt også bemannet med en sivilarbeider, som først og fremst tar seg av praktisk-administrative saker.

Den koordinerende funksjonen til organisasjonskonsulenten settes pris på av blant andre en gruppeleder blant ungdomsgruppene, spesielt i forbindelse med samarbeid utover organisasjonen:

Vi hadde for eksempel et samarbeid med Redd Barna, der de på kontoret fikser oss opp mot de på en måte, slik at det er et veldig fint organ, for å ta slike støyer.

Hun føler også i denne sammenheng at distriktskontoret og organisasjonskonsulenten er med på å senke nivået for å ta kontakt med organisasjonen:

Nå kjenner jeg jo de som er her ganske godt da, man har god kontakt, og det er en veldig fin ting med distriktskontoret, fordi man føler at man liksom må ha mer å komme med hvis man skal ta kontakt med de i «toppen», på en måte.

Utover at distriktskontoret er med på å senke terskelen for å ta kontakt, vektlegger hun i samsvar med de øvrige informantene, at kontoret sørger for at det blir lettere å være aktivist rent praktisk. Tilgjengeligheten til lokalet gjør det lett å få tak i materiell og stand, om man for eksempel skal gjøre en aksjon i byen. Også slike ting som tillatelse fra politiet ordnes fra distriktskontoret. En av studentaktivistene underbygger dette:

Når man holder lokaler til disposisjon, og det finnes materiell til disposisjon, så danner dette en basis, et rammeverk som man kan forholde seg til og benytte seg av, og som vi trekker store fordeler av når vi skal drive aktivisme arbeid.

I tillegg til at distriktskontoret utgjør et samlingspunkt er organisasjonskonsulenten en lett tilgjengelig informasjonskanal: «Hun har mye kunnskaper om personer og slikt, lokal kunnskap, om hvem man bør prate med og kontakte». Dette er en funksjon som oppfattes som verdifull, spesielt overfor ferske aktivister og studentaktivister som ikke har bodd så lenge i byen. Lokalkunnskapen som organisasjonskonsulentens tilskrives ses også som nødvendig for den generelle grasrotaktivismen, ikke minst hvis man ønsker å øke aktivismen og starte nye grupper.

6.3. Kontakten med aktivister og medlemmer

Organisasjonskonsulenten sier selv at hun jobber opp mot lokale grupper, ungdomsgrupper og studentnettverket. Hun jobber også opp mot distriktsorganisasjonsrådet, som skal være en støttefunksjon for distriktskontoret. Hun samarbeider i denne sammenheng tett med lederen av rådet. Av de ulike grup-

pene i distriktet er det studentnettverket og ungdomsgruppene som omtales som mest aktive, og hun har også mest kontakt med dette miljøet.

En av lederne i ungdomsgruppene, som også er rådsmedlem, sier hun har mye kontakt med kontoret og organisasjonskonsulenten. Med dette mener hun i hvert fall en gang i uka via mail, telefon eller at hun stikker innom. Dette er også en kontakt som fremstilles som tosidig: «De tar mye kontakt de også, og jeg syntes de er blitt veldig flinke til å inkludere og spørre på en måte hva man har lyst til». Denne nære kontakten er først og fremst et resultat av å være med i distriktsorganisasjonsrådet: «Sånn tett kontakt hadde jeg ikke før jeg ble medlem av rådet, ikke så tett kontakt». Det oppfattes som lettere å ta kontakt med mennesker man ser ofte, og at det slik sett er lettere å samarbeide med noen man kjenner og sitter overfor ansikt til ansikt: «..., man slipper for eksempel å ta det over telefon».

En av informantene, som både er gruppeleder og rådsmedlem, og som anser seg som forholdsvis aktiv, har for sin del liten kontakt med organisasjonskonsulenten i relasjon til gruppearbeidet. Måten gruppa jobber på har i liten grad behov for kontakt med distriktskontoret. De finner den informasjonen man trenger på nettet i tillegg til at man mottar materiell i posten. Hun har derimot opplevd at distriktskontoret har tatt kontakt i forbindelse med forespørsel om hvorvidt de har behov for flere gruppemedlemmer. Dette er også slik informanten selv ble med i sin gruppe: «..., når jeg kom hit som ny, da tok jeg kontakt, sendte en mail og spurte om det var noen gruppe», og slik ble hun formidlet frem til den gruppa hun er medlem av i dag.

De vanlige gruppene, slik som den som beskrives i avsnittet overfor, som verken er studentgruppe eller ungdomsgruppe, betegner noen av informantene som voksenaldergrupper. I motsetning til de øvrige gruppene er disse langt mindre aktive og har også mye mindre kontakt med både distriktskontor og andre grupper: «Det som er så dumt med dem voksenaldergruppene er at de er så anonyme, man vet ikke hvem de er eller hva de styrer med, de er ikke så synlige». Studentgruppene er til gjengjeld langt mer synlige og aktivt koblet opp mot organisasjonen i sin helhet. Dette er noe som har utviklet seg over tid, fra å jobbe relativt autonomt med egne saker, til i økende grad å delta på tvers av gruppene:

..., men så organiserte de noen tematiske møter eller aksjoner som gikk spesielt på landområder og tema, og så har det vært noe samarbeid gruppene imellom hvis man har hatt noen relaterte problemstillinger. De siste årene har det vært en del færre medlemmer i gruppene også, så da har noen grupper samarbeidet for å være mange nok til å kjøre større opplegg.

Utover dette er det også slik at deler av studentnettverket går ut og gjør sosiale ting sammen, som oftest i relasjon til kretsen rundt styret i studentnettverket, men primært er det gruppene som utgjør basisenheten, også for studentene.

Studentnettverket har lite kontakt med de lokale gruppene i TRAM, og jobber således mest innenfor eget nettverk, men har likevel god støtte i TRAM i form av lokaler, utstyr og organisasjonskonsulenten:

Samtidig er organisasjonskonsulenten veldig villig til å stille opp, hun er gjerne foredragsholder, innleder til temamøter og veldig viktig i et sånt Amnesty-perspektiv.

Kontakten med organisasjonskonsulenten fremheves i denne sammenheng som viktigere enn rådet, som betegnes som et administrativt mellomledd, mens organisasjonskonsulenten fungerer som det daglige bindeleddet i organisasjonen.

I følge organisasjonskonsulenten forgrener Amnesty Trøndelag seg inn i distriktets øvrige menneskerettighetsmiljø, noe som også gjenspeiles i årsrapporten for 2006. Man holder kontakt med blant annet andre NGOer, som Redd Barna og FN-sambandet, i tillegg til at man samarbeider med representanter fra lokale myndigheter, slik som kommune og fylke. Man utnytter også noe av de faglige resursene som finnes i det akademiske miljøet, både på NTNU og ved Høyskolen i Trøndelag, men en del av disse blir også kontaktet via studentnettverket. Organisasjonskonsulenten holder også foredrag for skoler, og ungdomsgruppene bruker skolene som arena for aksjoner og foredrag for de ulike klassene..

Lederen for FN-sambandet viser til at man de siste ti årene har hatt et samarbeid rundt den internasjonale dagen mot rasisme, 21. mars. Dette har vært et samarbeid mellom FN-sambandet, Amnesty International, Redd Barna, Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylke, og betegnes som godt og innkjørt:

Vi har ikke jevnlig kontakt utover 21. mars arrangementet, men vi bruker mye tid på planleggingen, da spesielt på ettervinteren, og tidlig på våren, men planleggingen starter allerede på høsten. Så da har vi jevnlig møter mellom Redd Barna, Amnesty, Trondheim kommune og oss, og fordeler oppgaver.

Ellers har man også samarbeidet til og fra på ulike enkeltarrangementer opp gjennom årene. Lederen for FN-sambandet i Trøndelag har også ved en rekke anledninger blitt benyttet som foredragsholder av Amnesty, hvor han har snakket om menneskerettigheter. FN-sambandet har også hatt en viss kontakt med studentnettverket, gjennom et prosjekt som kalles NordSør. Dette er et løst sammensatt nettverk av ulike organisasjoner og enkeltpersoner med det formål å arrangere debatter og temamøter. Kontakten med enkeltpersoner er også noe som preger det bildet som tegnes av menneskerettighetsmiljøet i Trondheim by:

Det har vært enkeltpersoner jeg har vært i kontakt med, jeg har aldri tenkt på om det har vært representanter i fra rådet eller hva det har vært, for meg har det vært Amnesty. Men etter at Amnesty fikk en fast ansatt på kontoret så har nok kontakten vært med organisasjonskonsulenten.

Lederen for FN-sambandet i Trøndelag var opprinnelig innstilt på samlokalisering med TRAM, men slik ble det ikke på grunn av hva han mener er en snever ramme av organisasjoner på Menneskerettighetshuset. Et annet ankepunkt ved å gå inn i samlokalisering med Amnesty er at det ville fremstå som galt å gå inn i et hus hvor det virker til at det hele er basert på frivillig innsatts. Dette får utslag i at man ikke greier å holde det rent og ryddig i tillegg til at teknisk utstyr også holder en for lav standard:

Dette så vi på det seminaret vi hadde den 27. mars, jeg ville aldri hatt et arrangement, ikke en gang for ungdom, i et lokale som bærer preg av ikke å ha vært rydda og rengjort på en skikkelig måte. Du ser det også på teknisk utstyr, det holder ikke mål. De har jo et stort fint møterom, men det holder ikke standarden jeg som avdelingsleder for FN-sambandet forventer det skal være i en organisasjon som ønsker å bli tatt seriøst og alvorlig.

Betydningen av ressurssterke enkeltindivider og nettverksbygging er også noe en av studentaktivistene fremhever:

Jeg tror nok aktivismen avhenger av initiativet til enkeltindivider og hvilke nettverk man har, uavhengig av kanskje navnet på organisasjonen, men at man kjenner ressurspersoner lokalt. Og det er også noe jeg tro er viktig med den lokalt forankrede aktivismen, at man har kunnskaper om miljøet her.

Lederen for FN- sambandet i Trøndelag anser i denne sammenheng Amnesty som en sentral og viktig del av dette miljøet, også fordi han oppfatter organisasjonsmiljøet å være relativt lite og fattig når det kommer til internasjonale spørsmål og arbeidsoppgaver.

Å jobbe for å synliggjøre seg er noe av det informantene ønsker man skal bli bedre på. Ikke bare ut mot publikum og potensielle aktivister, men også blant aktivistene seg imellom. Gruppene som ikke inngår i studentnettverket og ungdomsgruppene har liten kontakt seg imellom og vet lite om hva andre grupper driver med. Et av gruppemedlemmene som også sitter i distriktsrådet mener at gruppenes synlighet for hverandre er viktig for videre inspirasjon til aktivisme:

Det er viktig for å engasjere, det at man ikke føler at man er alene. Slik som det er i studentnettverket, du blir mer engasjert når du skjønner at det faktisk

er flere som jobber med det, for jeg savner å se at det er et miljø, og det er en jobb for distriktskontoret.

Et annet element som kommer frem i forbindelse med mulige forbedringer rundt distriktskontoret og dets funksjon overfor medlemmene er betydningen av oppfølgingen av nye medlemmer. Ikke uventet er dette noe som opptar lederen for ungdomsgruppene, da hun selv har den erfaringen at dette i liten grad ble møtt da hun selv ble medlem:

Når vi startet for seks år siden, håper det er annerledes nå, så gikk det jo nesten et år før vi skjønnte hva Amnesty dreide seg om og det syntes jeg er en mangel egentlig.

Videre ønsker hun at man i større grad hadde greid å avklare hva som var rådets funksjon. Til nå har man i følge henne ikke greid å få det til fungere i henhold til intensjonen:

Vi har vært uenige om hva rådet skal være, og vi har vært uenig på hva vår funksjon som grupperepresentanter skal være og slik sett også på hva min rolle som rådsmedlem for UFA gruppene.

Hun mener rådet i større grad skal kunne avlaste distriktskontoret og komme med innspill på hvordan man kan gjøre ting. Hun sier i forlengelsen av dette at jobben til organisasjonskoordinatoren er ganske tøff og at hvis man i større grad hadde greid å fordele oppgavene bedre så ville dette gi et løft i driften av distriktskontoret. Dette gjenspeiles i noe av det studentaktivisten også sier:

I Distriktsrådet så har man jo egentlig bare samlet de tradisjonelle gruppene slik at de skal ha en sentralinstans i sitt område, og de har jo ikke akkurat vært overlessa med arbeidsoppgaver.

Han gir også uttrykk for at rådet kunne hatt en noe mer fremtredende stilling, og slik sett kunne også organisasjonskonsulentene i større grad fristilles fra et tett arbeidsprogram.

6.4. Sentrum-periferi

Organisasjonskonsulentene har kontakt med sekretariatet via telefonmøtet på onsdager i tillegg til at hun tar kontakt om nødvendig med enkeltpersoner ved sekretariatet. Ellers er det sjelden hun besøker sekretariatet i Oslo.

Telefonkontakt med sekretariatet er også noe de mer aktive av medlemmene blant ungdomsgruppene har erfaring med, litt avhengig av hva saken gjelder:

For eksempel da vi hadde et prosjekt om Darfur i Sudan, da gikk vi direkte til hun som er koordinator for det prosjektet og spurte om hun kunne sende postkort, stoff og filmer. Hver gang vi har større prosjekter så tar vi kontakt direkte til Oslo.

Det stoffet man får tilsendt bruker gruppene ganske fritt. Noen ganger finnes det en mal som skal være et forslag til hvordan man kan gå frem og man har også flere hefter man kan bruke til inspirasjon i utformingen av aksjoner, men gruppen oppfatter at man står ganske fritt til å gjøre som man vil. Kontakten med sekretariatet fremstilles som enveis, der medlemmene tar kontakt ved behov, og dette ser også ut å fungere: «Jeg syntes det er helt greit jeg, for vi har jo distriktskontoret og får den ukentlige innputten derifra, i tillegg til nyhetsbrevet i fra Oslo». Ellers har hun ikke inntrykk av at forholdet til Oslo er noe som diskuteres, verken i ungdomsgruppen eller ellers i distriktet.

En av gruppelederne, som også er medlem av rådet, meddeler at også de tar direkte kontakt med kontoret i Oslo ved behov, og dette gjelder også slike spørsmål som har med Amnesty sin profil å gjøre, om hvorvidt man beveger seg innenfor rammene for aktivisme og samarbeid med andre organisasjoner osv. Ved sånne typer spørsmål ser det ut til at en del prioriterer hovedkontoret over distriktskontoret, fordi man føler at de sitter på mer kunnskap i relasjon til den type problemstillinger. Stort sett gir informantene et positivt bilde av samarbeidet mellom medlemmene i distriktet og sekretariatet i Oslo, og en av studentaktivistene setter også dette i sammenheng med at han har inntrykk av at man er bedre organisert enn før. Bildet er likevel ikke entydig, slik som styrelederen i studentnettverket uttrykker det:

Jeg jobber mest opp mot distriktskontoret, sekretariatet svarer ikke alltid, og det føles som om det er litt langt til Oslo. Jeg kunne tenke meg en bedre avklaring, en beskrivelse av hva man kan bruke sekretariatet til.

Ved spørsmål om hvem som legger føringene for hvordan distriktskontoret skal jobbe, virker det til at dette er noe informantene i liten grad har tenkt over. Grunnen er nok at dette er en lite relevant problemstilling i hverdagen: «Hvorvidt organisasjonskonsulenten jobber for hovedkontoret eller her, det er ikke noe som skinner igjennom, men man føler jo at kontoret tilhører TRAM». Uttalelsen kommer fra et av rådsmedlemmene, som sitter i månedlige møter med organisasjonskonsulenten. At organisasjonskonsulenten er ansatt som del av sekretariatet er heller ikke noe som har preget samarbeidet med FN-sambandet:

Jeg har alltid definert distriktskontoret til å tilhøre TRAM, så jeg ble litt overrasket da organisasjonskonsulenten skulle stille opp som innleder under ISFIT, og jeg trengte noen person opplysninger av henne, og så ble jeg oppmerksom på at hun faktisk var ansatt i Amnesty Norge.

En av de mer aktive i studentnettverket fremstiller det som om det er organisasjonskonsulenten selv som bestemmer hvordan jobben gjøres i det daglige, selv om hun er direkte ansvarlig overfor sekretariatet. Han påpeker også at organisasjonskonsulenten har vært flink til å trekke inn studentnettverket, og som den største og mest aktive gruppa mener han at de har en viss påvirkning på hvordan ting skal være. I forlengelsen av dette tror han også at det derfor vil være de mer aktive medlemmene som har et eierforhold til distriktskontoret. Styrelederen i studentnettverket er enig i denne fremstillingen: «Det er organisasjonskonsulenten som bestemmer hvordan distriktskontoret skal fungere i det daglige, og hun etterlyser også innspill i fra aktivistene». Hun syntes også i denne sammenheng at kontakten mellom Oslo og distriktet fungerer bra, og at de ansatte på sekretariatet er lett tilgjengelige. Hun bemerker samtidig at det likevel er enklere å forholde seg til en person man kan prate med, ansikt til ansikt, og i denne sammenheng føler hun at distriktskontoret, på tross av dets økonomiske og formelle bindinger til Oslo, tilhører TRAM.

Studentaktivisten er i denne sammenheng den eneste av informantene som prøver å betrakte relasjonen mellom sentrum og periferi med en viss distanse, og gir i denne sammenheng uttrykk for at saken har to sider:

Man vil jo beholde den lokale forankringen, men på en annen side så er man jo så heldig at man slipper det økonomiske ansvaret, det er jo dratt over til Amnesty Norge, så man ser nok ikke hva det vil si å drive et distriktskontor heller. Men hvis man skal være aktivist og bidra, så er det jo viktig å beholde den lokale forankringen.

Han sier videre at dette har å gjøre med hva slags organisasjon man ønsker seg, men at for egen del tror det er viktig å beholde den lokalt forankrede aktivismen.

Avstanden mellom sentrum og distrikt er ikke bare noe som gjør seg gjeldende i relasjonen mellom Oslo og Trøndelag, men også i relasjonen mellom Trondheim og distriktet rundt. Dette kan man se av årsrapporten for 2006, der all den dokumenterte aktiviteten skjer innenfor Trondheim by. Sentrum-periferi-dimensjonen kommer også frem i samtalen med informantene, slik som når rådsrepresentanten for ungdomsgruppene beskriver et besøk i Nord-Trøndelag:

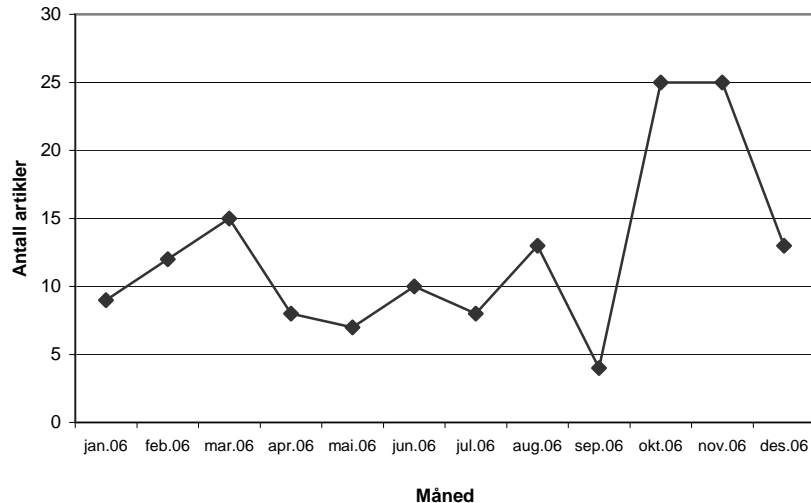
Vi var jo på en skole i Nord-Trøndelag og holdt foredrag i høst. Og etter hva jeg vet har det ikke vært så mange foredrag på skoler i Trøndelag. Men det er litt vanskelig å samle bygda kan du si. Det blir litt som det forholdet vi har til Oslo, det blir litt langt unna.

Kontakten med distriktet blir i det hele tatt lite utdypet i løpet av samtalen, og informantene sitter med det inntrykket at det er i Trondheim by den mest

utadrettede aktivismen bedrives. Lederen for FN-sambandet, som selv har inngått i kontaktnettverket til Amnesty over mange år, mener at det først og fremst er i studentmiljøet hvor mange er med at man kjenner til organisasjonen:

..., men hvis du tok en tur på bygda her, så vil nok folk ha en assosiasjon til navnet, men å vite at de er tilstede her i Trondheim, det tror jeg ikke så mange vet. Det er et lite og for så vidt fattig miljø, og det er begrenset til Trondheim.

6.5. Profilering i media

Grafen viser antall avisartikler i 2006. I likhet med øvrige distrikter så er det de nasjonale sakene som dominerer mediebildet i Trøndelagsfylkene. Det er hovedsaklig Adresseavisa som dekker Amnesty-saker, og i de tilfeller det skjer er det sjelden med referanse til lokal aktivisme. Unntaket er de nevnte aksjonene, Year Zero-utstillingen den 11. til 15. september og aksjonen i regi av Studentnettverket og LatinAmerikagruppen den 4. november. I sistnevnte legger artikkelen vekt på at aksjonen har form av et rollespill.

6.6. Underliggende rasjonale

I følge informantenes fremstillinger er det de mest aktive av medlemmene i Trøndelag Amnesty som har størst behov for distriktskontoret. For deres del virker det som om kontoret er en integrert del av deres aktivisme. Organisasjonskonsulenten tjener aktivistene ut i fra sin kunnskap om lokale forhold og nettverk, gjennom å koordinere aktiviteten og praktisk tilrettelegge for aktivitet. For disse aktivistene utgjør distriktskontoret et midtpunkt i organisasjonen både i form av fysisk møteplass og som knutepunkt gjennom den koordinerende virksomheten til organisasjonskonsulenten. Gjennom å være det daglige bindeleddet i distriktet, eller først og fremst i Trondheim by, utgjør organisasjonskonsulenten knutepunktet for det nettverket organisasjonen inngår i, bestående både av eksterne aktører og egne medlemmer.

Ved siden av å tilskrive distriktskontoret en forenende funksjon som et knutepunkt, viser de til at distriktskontoret gjør organisasjonen mer tilgjengelig for medlemmene. Nærheten til organisasjonskonsulenten, i tillegg til at hun aktivt inviterer til deltakelse skaper en følelse av felleskap og eierskap, ved at aktivistene sammen investerer tid og krefter i organisasjonen. Slik sett kan det underliggende rasjonale som informantene bygger sine fremstillinger på, oppsummeres som at distriktskontoret har en forenende funksjon i tillegg til å skape tilgjengelighet til organisasjonen.

6.7. Oppsummering: Trøndelag Amnesty International

Det er en forholdsvis unison forventning blant informantene om at distriktskontoret først og fremst skal være formidlende mellomledd mellom TRAM og Amnesty International Norge i Oslo. I tillegg skal distriktskontoret stå for koordineringen av aktivismen innad i distriktet innenfor rammene som settes sentralt i organisasjonen. Organisasjonskonsulenten skal også til en viss grad jobbe mot media og være en ressurs for distriktet i form av å kunne gi informasjon, stille opp på foredrag og holde innlegg i ulike temamøter. Organisasjonskonsulenten spiller også en viktig rolle ved at hun kjenner lokalmiljøet og de nettverk som finnes, spesielt i Trondheim by. Denne kunnskapen griper inn i en del av koordineringsarbeidet, ved at hun finner grupper til nye medlemmer og formidler kontakt til aktivister som skal samarbeide med andre aktivister, både innad i Amnesty og til aktører utenfor organisasjonen. Organisasjonskonsulenten er på denne måten også med på å senke terskelen for aktivisme, spesielt for nye medlemmer. I tillegg utgjør distriktskontorets lokaler en ressurs for aktivistene i form av praktisk tilrettelegging for møtevirksomhet og som lager for materiell.

Distriktskontoret har mest kontakt med de mest aktive aktivistene, slik de er samlet i rådet, blant ungdomsgruppen og i studentnettverket. Kontakten

med studentnettverket forholder seg noe annerledes enn med de øvrige aktivistene, da de jobber forholdsvis selvstendig, men bruker distriktskontoret blant annet til møtevirksomhet og lagring av materiell, i tillegg til å bruke organisasjonskonsulenten som foreleser og innleder. Organisasjonskonsulenten beskrives som flink til å holde dialog med aktivistene, være inkluderende samt å spørre om deres ønsker. Distriktskontoret har mindre kontakt med de vanlige gruppene, også kalt «voksengruppene», som betegnes som mindre aktive, blant annet som følge av at medlemmene ofte har jobb og familie med barn. Distriktskontoret har også mindre kontakt med gruppene utenfor Trondheim by. Kontakten medlemmene seg i mellom er også avhengig av graden av aktivisme, slik at det er de som deltar i rådet og miljøet rundt huset som ser hverandre mest. Studentmiljøet har i denne sammenheng forholdsvis lite kontakt med resten av TRAM-gruppene, men holder noe kontakt med ungdomsgruppene. Medlemmene i studentnettverket virker også til å ha langt mer kontakt innad i eget nettverk enn hva som er tilfellet for de andre gruppene, men også her fremstilles dette som å være sentrert rundt de mest aktive, som i kretsen rundt styret i studentnettverket.

Som nevnt utgjør Amnesty Trøndelag en del av menneskerettighetsnettverket i Trondheim, i tillegg til at man jobber mot lokale myndigheter og media. Dette nettverket beskrives som en samling av relasjoner mellom ressurssterke enkeltindivider, som har vært del av dette miljøet over lengre tid. Det blir også sagt at dette er et miljø som begrenser seg til Trondheim by. Det ser i denne sammenheng ut som om det er organisasjonskonsulenten som utgjør Amnesty sin inngangsport til dette miljøet, og at hun også er en sentral del av det.

Avstanden til sekretariatet i Oslo er noe som i liten grad griper inn verken i organisasjonskonsulentens eller aktivistenes hverdag, skal man tro informantens uttalelser. De ansatte i Oslo beskrives som imøtekommende og tilgjengelige, de gangene informantene har tatt direkte kontakt med sekretariatet. Informantene opplever også at de kan jobbe forholdsvis fritt innenfor rammene av prioriteringene som gjøres i Oslo, men tar kontakt for eksempel i de tilfeller de er usikre på om aktivismen ligger innenfor hva organisasjonen kan tolerere. Bildet er likevel ikke entydig blant alle informantene, og enkelte har hatt erfaring med at man for eksempel ikke svarer på mail.

Informantene merker også i liten grad at organisasjonskonsulenten er ansatt i sekretariatet, men har inntrykk av at hun i stor grad former sin egen hverdag. Enkelte fremhever også at organisasjonskonsulenten er flink til å åpne for innflytelse fra aktivistene. Dette gir også en følelse av at distriktskontoret og organisasjonskonsulenten tilhører TRAM, et inntrykk som også bekreftes av utenforstående i byens menneskerettighetsmiljø. Den lokale følelsen av eierskap til distriktskontoret henger også sammen med arbeidsdelingen mellom distriktskontoret og kontoret sentralt i Oslo. Erfarne medlemmer som jobber utelukkende innen egen gruppe og ikke bedriver utadrettet

aktivisme, har i mindre grad behov for å bruke distriktskontoret når de først er fortrolige med å kontakte sekretariatet. Dette fortoner seg annerledes for de som utgjør en aktiv del av menneskerettighetsmiljøet i byen. Disse aktivistene er med på å arrangere tilstelninger og aksjoner og blir i langt større grad avhengige av de ressurser som distriktskontoret stiller til rådighet, både i form av praktisk tilrettelegging og som lokal kunnskapsbase.

Av de ting informantene ønsker av forbedringer er det synlighet som gjenntas, ikke bare i form av økt profilering gjennom media og utadrettet aktivisme, men også innad i organisasjonen. At det som gjøres i gruppene, spesielt blant de som jobber mer tradisjonelt, med brevskrivning og innsamling, kommer frem i lyset og skaper økt motivasjon gjennom følelsen av at man deltar i noe større. Et annet problem som ønskes løst er en klarere rollefordeling mellom rådet og distriktskontoret, slik at det som allerede oppfattes som en presset organisasjonskonsulentstilling, i større grad frigjøres til mindre administrativt arbeid.

Distrikt uten distriktskontor

Som nevnt i innledningskapittelet gikk man på midten av 1980-tallet inn for å ytterligere definere tydeligere retningslinjer for distriktsorganiseringen. Man forsøkte å tilrettelegge for økt distriktsvis organisering gjennom økonomisk og praktisk støtte til de medlemmer som måtte ønske det, og man fikk dermed et skille mellom en fast organisert distriktsorganisasjon og løsere organiserte distrikter. Dette kom som et resultat av at man i enkelte områder, spesielt i byene slik som i Stavanger, Bergen, Trondheim og Oslo, hadde et medlemsgrunnlag som tilsa at man kunne gå sammen og søke støtte av organisasjonen sentralt, noe som dannet grunnlag for en fastere organisering. Et av de områdene som i dag preges av å være et løsere organisert distrikt, er området Hedmark og Oppland. Her har man ikke noe distriktskontor og koordineringen og kommunikasjonen med sekretariatet i Oslo har tradisjonelt foregått gjennom fylkeskontakter.

7.1. Fylkeskontaktens rolle

Fylkeskontakten for Oppland ser seg selv som bindeleddet mellom sekretariatet og de lokale gruppene. Dette innebærer å formidle informasjon som skal ut til gruppene i de tilfeller dette er nødvendig, og hva hun opplever som enda viktigere; formidlingen fra gruppene og til sekretariatet:

Jeg får for eksempel henvendelse av en gruppe som sier at de ikke har arbeidsoppgaver og da kan vi avtale et møte hvor jeg kommer og forteller litt om ulike typer kampanjer og aksjoner man kan være med på. Så kan jeg ta en henvendelse til sekretariatet og si at denne gruppen vil være med i dødsstraffnettverket for eksempel.

En del av gruppene tar også selv kontakt med sekretariatet i de tilfeller det er noe som skal oppklares, uten å gå via fylkeskontakten. Det er i det hele tatt få forpliktelser som ligger til vervet, utover at man skal være en støtte til gruppe-

ne og arrangere et årlig treff der gruppene møter hverandre og hvor man kan forsøke å etablere nye grupper. I perioder kan vervet ta mer tid enn vanlig men hun anslår at hun ikke bruker mer enn noen timer på det i måneden.

7.2. Kontakt med medlemmer

Fylkeskontakten for Oppland kan fortelle at man har pleid å ha to årlige treff for gruppene, der man også har invitert grupper fra Hedmark:

Vi har pleid å invitere i fra Hedmark, fordi de har ingen fylkeskontakt, så jeg har delvis også fungert som fylkeskontakt for grupper der gjennom å invitere de til møter her hos oss.

Hun forteller at det er mange av medlemmene som setter pris på dette og at det virker inspirerende å få muligheten til å utveksle erfaringer og få et innblikk i hva de andre gruppene gjør. Ellers er det veldig sjelden gruppene samarbeider, med unntak av på Lillehammer der et par grupper samarbeider.

Fylkeskontakten forteller videre at hun tar kontakt med gruppene i forbindelse gruppemøter. De individuelle medlemmene møtes stort sett en gang i måneden hvor fylkeskontakten kommer på besøk ved behov. Det er ikke slik at dette skjer hver måned, men enkelte ganger når det er ønske om det. I tillegg holder hun kontakt med gruppene gjennom å skrive fellesmail og oppfordre til å ta kontakt hvis det er noe de lurer på. I begynnelsen av «Kvinnekampanjen» for eksempel, tok hun kontakt ved å ringe rundt og sette dem i gang. I etterkant av denne oppfordringen fra hennes side, er det oftest de som tar kontakten med henne. Ellers har hun ikke mye kontakt med gruppene: «Poenget er at miljøet er veldig lite, det er veldig få som tar kontakt og noen har man ikke kontakt med». Stort sett går kontakten via mail eller telefon.

Fylkeskontakten hjelper også gruppene i de tilfeller de melder om rekrutteringsvansker. Da kan hun for eksempel foreslå at de kan sette inn en annonse i lokalavisa å fortelle at de skal ha et møte om Amnesty. I de tilfeller dette har vært aktuelt har fylkeskontakten kunnet stille for å informere om Amnesty International og de ulike kampanjene gruppemedlemmene kan engasjere seg i. Hun har også holdt innføringskurs for nye gruppemedlemmer på bakgrunn av at hun opplever det som krevende for en del grupper å få inn nye medlemmer. Dette er ikke bare krevende for det nye medlemmet, men utfordrer også de som allerede er i gruppa: «..., det er ufattelig mange forkortelser og veldig komplisert det her med å skjønne Amnesty». Slik sett blir det viktig at det nye medlemmet blir satt inn i organisasjonens oppbygning og virkemåte og ikke føler seg ekskludert fordi man ikke deler terminologien og forståelsen til resten av gruppa.

For øyeblikket er det rundt ti grupper i Oppland og rundt fire Hedmark. Fylkeskontakten synes det er vanskelig å vite i hvilken grad de ulike gruppene er aktive. Noen av gruppene er svært stabile, mens andre kan være sårbare og risikere periodevis dvale eller legges ned permanent når enkeltpersoner slutter eller går ut i permisjon. Gruppene beskrives som forholdsvis godt voksne og driver Amnesty-arbeid innen tradisjonelle rammer, gjennom brevskrivning og stands. Ellers deltar de på ulike kampanjer via internett og i sms-aksjoner. Hvordan gruppene jobber i forhold til nærmiljøet er veldig tilfeldig og avhengig av enkeltpersoners nettverk i de tilfeller man samarbeider med aktører utenfor organisasjonen. Noen av gruppene har også støttemedlemmer i lokalmiljøet som bidrar økonomisk.

En av gruppelederne på Lillehammer sier for sin del at de i liten grad driver med utadrettet aktivisme, men jobber tradisjonelt, med brevskrivning og at de står noe på stand. Dette har med at gruppa har hatt relativ høy gjennomsnittsalder, der gruppas siste opprinnelige medlem måtte gi seg for en stund tilbake: «... det var ei av de som var med å stifte gruppa, men nå er hun åtti og syntes hun hadde blitt for gammel». Ellers er de også med på noen av de nyere aksjonsformene, slik som sms og Urgent-aksjoner. I forbindelse med det arbeidet gruppa gjør, er dette begrenset av den tiden man har til rådighet og gruppelederen forteller i denne sammenheng at de er tilfredse med den aktiviteten de utretter.

Gruppelederen forteller videre at det er lite samarbeid på tvers av gruppene på grunn av lange avstander. Gruppa holder likevel noe kontakt med den andre gruppa på Lillehammer, og i enkelte tilfeller har man slått seg sammen om å stå på stand og lignende.

En gruppeleder fra Ringebu gir en lignende fremstilling av sin gruppe. Dette er også en gruppe som har holdt det gående siden 1980-tallet. De har stort sett jobbet tradisjonelt, ved å stå på stand og selge lys i tillegg til å skrive brev. Gruppelederen kan også fortelle at man har jobbet noe mot nærmiljøet, som for eksempel å arrangere utstillinger på biblioteket.

7.3. Sentrum-periferi

En del av støtten til aktivistene går på å motivere til å opprettholdelse av gruppevirksomheten. Noen føler at gruppene ikke prioriteres og derfor må man fortelle og overbevise dem om at gruppene fortsatt er noe som er viktig for organisasjonen og menneskerettighetene. Noen av medlemmene etterspør i denne sammenheng større oppmerksomhet rundt det arbeidet de gjør. De føler at dette ikke blir sett og etterspurt. Man leverer riktignok en årsrapport, men denne er knapp og man får i liten grad vist hvordan man har arbeidet: «...man får ikke vist hvordan man har gjort ting, hva man har lært og man får ikke

tilbakemelding på at det man gjør er viktig for noen andre enn deg selv». Dette er også noe fylkeskontakten kjenner seg igjen i:

Jeg opplever ikke jobben min som etterspurt, alt er opp til meg. Jeg hadde hatt lyst til og behov for at sekretariatet etterspurte mer og det samme gjør gruppene; man jobber og jobber og så er det ingen som ser hva man gjør.

Dette er også noe som kommer frem i samtalen med gruppelederen fra Lillehammer. Det at man ikke skal rapportere inn (for eksempel fylkesvis) hva man har gjort, gir signaler om at den jobben man gjør ikke er verd å gjøre regning over, noe som virker demotiverende på noen av gruppene.

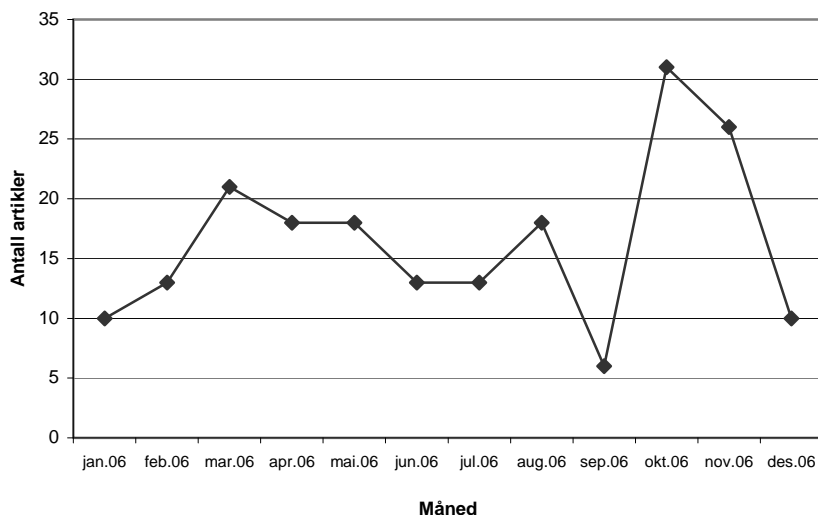
Gruppelederen på Lillehammer har noe kontakt med sekretariatet i forbindelse med endringer av adresselister og andre praktiske ting. Er det noen i gruppa som lurte på noe tar man også kontakt og videreformidler til den det gjelder, men slik kontakt er veldig sjelden. Dette begrunner hun med at gruppa har holdt på så lenge at de vet hva de skal gjøre. Ellers er gruppelederen fornøyd med informasjonen og materialet man mottar fra sentralt hold. Det er generelt mye informasjon å sette seg inn i og selv om dette ikke er noe problem for gruppelederen som liker å sette seg inn i saker hun jobber med, hører hun fra andre at det kan være vel mye å lese seg opp på.

Gruppelederen på Ringebu sier at hun for sin del ikke har noe kontakt med sekretariatet utover å motta informasjon. Det er med andre ord ingen dialog og slik som gruppene jobber føler hun heller ikke at dette er nødvendig. Hun har heller ikke mye kontakt med fylkeskontakten. Når det kommer til kontakten med organisasjonen som helhet, har hun inntrykk av at organisasjonsfellesskapet på mange måter er et urbant fenomen, og at gruppene ute i periferien overlates til seg selv, spesielt i de tilfeller man driver tradisjonelt Amnesty-arbeid.

Selv om man generelt har lite kontakt med sekretariatet hadde gruppa på Lillehammer forholdsvis mye kontakt i forbindelse med arrangement av landsmøtet i 2006. Dette samarbeidet ble betegnet som vanskelig, spesielt fordi man ikke hadde en konkret kontaktperson å forholde seg til. I tillegg følte både gruppelederen og fylkeskontakten at man i liten grad greide å videreformidle opparbeidet kunnskap om slike arrangementer. Dette var noe gruppene som jobbet med forberedelsene hadde ventet seg, gitt at landsmøtet holdes annethvert år: «De er ikke så proffe på å organisere, landsmøtet arrangeres annethvert år, men man finner opp hjulet hver gang». Det legges til at når man først greide å etablere en kontaktperson på sekretariatet, ble det straks lettere å holde kontakten, men at dette skjedde for sent i prosessen, i følge gruppelederen på Lillehammer. På tross av at informantene nok var kritiske til gjennomføringen av arrangementet, virker det til at de var forholdsvis fornøyd med gjennomføringen. Gruppelederen på Ringebu var en av de som var aktivt med i forberedelsene til landsmøtet i 2006, og deltok også på møtet i etterkant.

Dette beskriver hun som svært inspirerende, spesielt i forhold til diskusjonsgruppene i forkant av avstemninger: «Det er veldig inspirerende, det gir et løft!»

7.4. Profilering i media

Grafen viser antall avisartikler i 2006. På tross av at Oppland og Hedmark ikke har distriktskontorer, er det her man har hatt flest Amnesty-saker i lokalavisene i løpet av 2006. Dette henger først og fremst sammen med at Oppland og Hedmark er den av regionene som har flest lokalaviser i sin region. I likhet med både Rogaland, Hordaland-Sogn og Fjordane og Trøndelagsfylkene var det få av sakene som refererte til den lokale Amnesty-organisasjonen. De fleste sakene refererer til nasjonalt eller internasjonalt nivå. Unntaket i dette tilfellet var dekningen i forbindelse med arrangementen av landsmøtet, der fylkeskontakten ble intervjuet og avbildet.

7.5. Underliggende rasjonale

Underliggende rasjonale skal som tidligere nevnt forstås som informantenes felles referanser til det som legitimerer deres forståelse av hva distriktskonto-

ret skal være. Gitt at Oppland og Hedemark ikke har distriktskontorer vil fylkeskontakten ligge nærmest den rollen distriktskontorene utgjør. Forventningene til fylkeskontakten bærer preg av at vervet innebærer få forpliktelser. Informantene har et forholdsvis distansert forhold til denne rollen, sammenliknet med relasjonen mellom distriktskontor og aksjonister i de distriktene dette eksisterer. Fylkeskontaktrollen er noe som i stor grad tas for gitt, hvilket henger sammen med gruppenes arbeidsmetode, der man i liten grad jobber på tvers av grupper eller er avhengig av og koordinerer nettverk av aktivister inn mot større arrangementer, slik som i Stavanger, Bergen og Trondheim. Unntaket vil i så fall være arrangementet av Landsmøtet, men her spilte fylkeskontakten liten rolle i forhold til formidlingen mellom aksjonister og sekretariatet i Oslo.

7.6. Oppsummering: Oppland og Hedemark

Av informantenes fremstillinger virker det til at det er langt mellom gruppene i Oppland og Hedemark. Det er liten grad noe samarbeid mellom gruppene hvilket også gjenspeiles i fylkeskontaktens verv. Fylkeskontakten ser sitt verv som å være et formidlende ledd mellom gruppene og sekretariatet, i tillegg til å motivere til økt aktivitet, sørge for informasjon og opplæring av nye medlemmer i tillegg til å tilrettelegge for og arrangere fylkesmøter to ganger i året. Fylkeskontaktens kontakt med gruppene i distriktet er ikke veldig tett, gitt at hun anslagsvis bruker noen timer på arbeidet med vervet i måneden. Kontakten med gruppene går oftest via mail eller telefon, og hun deltar noen ganger på gruppemøter hvis dette er noe den enkelte gruppa ønsker.

For øyeblikket er det rundt ti grupper i Oppland og rundt fire i Hedemark, fordelt på 199 aktive medlemmer. Fylkeskontakten syntes i denne sammenheng at det er vanskelig å vite i hvilken grad de ulike gruppene er aktive. Noen av gruppene er svært stabile, mens andre kan være sårbare for at enkeltpersoner slutter. Gruppene beskrives som forholdsvis godt voksne og driver Amnestyarbeid innen tradisjonelle rammer, gjennom brevskrivning og å stå på stand. Ellers så deltar de på ulike kampanjer via internettet og sms-aksjoner. Hvordan gruppene jobber mot nærmiljøet der de bor er veldig tilfeldig og avhengig av enkeltpersoners nettverk i de tilfeller man samarbeider med aktører utenfor organisasjonen. Noen av gruppene har også støttemedlemmer i lokalmiljøet som bidrar økonomisk.

Det kommer frem av intervjuene at gruppene har lite kontakt med organisasjonen ellers, verken til sekretariatet, andre grupper i området eller til studentnettverket på Lillehammer. Organisasjonsfellesskapet virker til å være et urbant fenomen, og informantene gir uttrykk for at de gruppene som jobber innenfor tradisjonelle rammer ute i periferien i stor grad overlates til seg selv.

Det at man i liten grad rapporterer inn det man gjør, utover kvantitativ rapportering, gir en signaler om at den jobben man gjør ikke er verd å gjøre regning over, noe som virker demotiverende på noen av gruppene.

Under arrangementen av landsmøtet 2006, betegnes samarbeidet med sekretariatet som vanskelig. Spesielt i forhold til at man ikke hadde en konkret kontaktperson å forholde seg til. I tillegg følte både informantene at sekretariatet i liten grad greide å videreformidle opparbeidet kunnskap om slike arrangementer. Dette var noe gruppene som jobbet med forberedelsene hadde ventet seg, gitt at landsmøtet holdes annethvert år.

Oslo og omegn

I motsetning til i Stavanger, Bergen og Trondheim har ikke Oslo og omegn et eget avgrenset distriktskontor. Funksjonen til distriktskontoret og organisasjonskonsulenten er fasett inn som en integrert del av sekretariatet slik vi finner dette lokalisert sentralt i Oslo sentrum, Tordenskjoldsgate 6B.

8.1. Sekretariatets og organisasjonskonsulentens rolle

Organisasjonskonsulentens som sitter med ansvaret for å betjene gruppe-medlemmer i regionen har i tillegg det landsdekkende ansvaret for ungdomsgrupper og studentnettverkene. Det daglige arbeidet består mye av drift, slik som å svare på spørsmål og henvendelser fra medlemmer i tillegg til å hjelpe dem med å komme i gang med aksjoner, arrangementer og å arrangere kurs for medlemmene. I de tilfeller for eksempel studenter, ungdom eller andre ønsker ressurser fra sekretariatet i forbindelse med aktivisme eller arrangement av foredrag og seminarer, koordinerer hun også dette, ikke bare i forhold til eventuell annen aktivisme, men også ved å kanalisere denne aktivismen inn på prioriterte områder i organisasjonens handlingsplan. Hun ser det også som sin oppgave å oppfordre og senke terskelen for at medlemmer tar kontakt med sekretariatet.

Lederen for studentrådet for Amnesty International Norge kan fortelle at sekretariatet betjener medlemmene på flere områder:

De bidrar med materiell, for de har et lager, og en annen ting er at de gir veiledning i forhold til kampanjer, i forhold til aksjoner og generell praktisk bistand. De kan for eksempel ordne med standtillatelse fra politiet og sånne ting, det er slikt jeg aldri har måttet gjøre selv.

Videre kan han fortelle at det er en fordel å ha nærhet til kontoret, og slik sett virker det til at sekretariatet på mange måter tilskrives samme rolle som distriktskontorene. Et av styremedlemmene, som også tidligere blant annet har

vært leder for studentnettverket deler den oppfattelsen, men med en viss moderasjon. Sekretariatet fyller på mange måter rollen som distriktskontor, men han spør seg om det er hensiktsmessig om det er sekretariatet som spiller denne rollen. I tillegg savner han den koordinerende rollen som distriktskontoret har i distriktene:

For der tror jeg at et distriktskontor i Oslo kunne fungere, i forhold til å koordinere gruppene i Oslo, for der tror jeg det mangler litt, men at det er en møteplass, et kompetanse og resurssenter, det tror jeg det er.

Et av de mindre aktive medlemmene deler ikke oppfatningen om at sekretariatet utgjør noen møteplass. Hun forventer bistand i form av svar på spørsmål og hjelp til å skaffe materiell, men bruker ikke tid på kontoret utover de gangene hun er der og henter materiell. Tilsvarende forventninger stilles hos en av de andre aktivistene, som verken er ungdomsaktivist eller med i noe studentnettverk:

Jeg syntes de gjør det jeg forventer, de har for eksempel fortalt meg grensen for min frihet når jeg representerer Amnesty, jeg har fått en eksplisitt forklaring på tilnærming til aksjonsarbeidet, hvordan man kan fremstå og ikke fremstå.

I tillegg til det som organisasjonskonsulenten kaller drift, har hun som nevnt det landsdekkende ansvaret for å følge opp ungdomsgruppe og studentgrupper, hvilket blant annet innebærer å ordne en del faste ting, slik som å informere om og legge til rette for en ungdomssamling, ulike studenttreff og fire studentrådssamlinger i året. Hun er med på studentenes informasjonsmøter i de tilfeller dette er i Osloområdet. Hun kan i denne sammenheng fortelle at mye av det lokale og det nasjonale arbeidet går over i hverandre.

8.2. Kontakt med medlemmer

Sekretariatet har tettest kontakt med studentnettverkene og ungdomsgruppene blant medlemmene i Oslo og omegn. Organisasjonskonsulenten kan fortelle at hun ikke kjenner noen av de voksne medlemmene, og at dette har med å gjøre at på den tiden hun tok over jobben som sekretær hadde distriktskontorfunksjonen blitt tonet en del ned: «Den forrige som hadde det arbeidet jobbet også på et annet prosjekt, så da måtte den jobben prioriteres bort». Slike prioriteringer virker også til å gripe inn i dagens arbeid med medlemmene:

Men jeg tror at min oppgave her blir litt annerledes enn ute i distriktet, fordi jeg blir veldig dratt inn i sekretariatsarbeidet, og jeg sier jo alltid ja, så det forkludrer jo litt, det er jo ting som er litt utenfor mitt område.

Ansvar for de voksne medlemmene deler hun med organisasjonsrådegiveren, gitt at hun har ansvaret for oppfølgingen av disse på landsbasis.

Et av de voksne gruppemedlemmene blant informantene kan for sin del fortelle at de deler på å holde kontakten med sekretariatet innad i gruppa. Enkelte ganger har man kontakt ofte, mens det ellers kan gå flere måneder uten at man tar kontakt med sekretariatet. I de tilfeller sekretariatet tar kontakt med gruppa, så er dette stort sett i forbindelse med anbefalinger av materiell, og som oftest så skjer denne kontakten via mail. Men kontakten kan også gjelde forespørsel om deltakelse på aksjoner:

En gang kom det en mail om at hvis vi ville delta på 1. mai så var det greit, og så viste det seg at det bare var jeg som hadde meldt interesse, og til slutt så var det bare jeg og ei i fra sekretariatet som kunne møte, så det ble avlyst, men slike henvendelser virker litt sporadisk.

Hun kan også fortelle at i de tilfeller hun er på kontoret er det for å hente materiell, og noe materiell har hun også fått i posten, selv om det ikke er langt til kontoret. Den andre av de voksne aktivistene blant informantene kan fortelle at hun hadde forholdsvis mye kontakt med sekretariatet ved opprettelsen av gruppa, både på mail og via telefon. Ved opprettelsen av gruppa hadde hun kontakt med personer på sekretariatet hver uke, men etter at gruppa er blitt etablert har hun ikke hatt kontakt med sekretariatet på en måned. I den perioden hun hadde mye kontakt med sekretariatet så savnet hun en kontaktperson å forholde seg til:

Det hadde vært greit å ha en kontaktperson i Amnesty å forholde seg til, det har liksom vært flere jeg har fått mail i fra angående ulike ting, og det var ikke den samme personen jeg pratet med når jeg ringte som når jeg mailet.

Hun er likevel svært fornøyd med kontakten på sekretariatet så langt og oppfatter de som jobber der som veldig imøtekommende.

Som nevnt har organisasjonskonsulentene mest kontakt med studentnettverket og ungdomsgruppene. Det beskrives som vanskelig å holde på interessen til en del av ungdommene i forbindelse med rekruttering, at de tar kontakt for så å forsvinne igjen:

Jeg får veldig mye sann, hei jeg er fjorten år og vil redde verden, og så sender jeg de et standardbrev, men jeg vet ikke hvor de forsvinner hen, så der har vi en jobb å gjøre.

Slik sett mister de mange av de unge, og er derfor i gang med å utvikle et eget nettsted med tilhørende materiell for i større grad å sikre inngangsprosessen til organisasjonen. Hun forteller i denne sammenhengen at hun kun kjenner et par av ungdomsmedlemmene i Oslo og at det på siste ungdomsmøte ikke stilte noen fra Oslo, mens det derimot kom ungdom fra Sarpsborg og Skien og også andre områder uten distriktskontor.

Studentnettverket beskrives på sin side som en robust struktur. Blant studentene har hun inntrykk av at terskelen for å ta kontakt er lav, og at også de uten lederverv kommer innom for å hente materiell, bruke kontoret, kopiere ting og lignede:

Mange kommer innom for å hente materiell og henge litt, og da prøver jeg å henge litt med dem, med det er ikke lett når det stormer som verst rundt ørene våre.

Det er likevel typisk at det er lederne i studentnettverkene som er veldig aktive og strever for å få med seg de andre:

De hadde tatt initiativ til en åpen dag her på huset, og da kastet vi oss rundt for å lage et program, men så dukker det bare opp seks studenter på åpen dag.

Studentene beskrives også som flinke til å etterspørre de faglige ressursene på huset og de vil at sekretariatet skal være med på veldig mye. Hun har også inntrykk av at de er svært flinke til å trekke på de fagressursene som finnes i de ulike akademiske miljøene på universitetet og trekker spesielt frem studentene på juss i denne sammenheng.

Organisasjonskonsulenten har som sagt ansvaret for studentnettverkene i hele landet og disse har hun en del kontakt med: «Jeg har mye dialog med dem, og den er veldig uformell i tonen». I tillegg til de man finner i Oslo, Bergen og Trondheim, har hun også kontakt med de mindre nettverkene, slik som i Tromsø, Stavanger, Lillehammer, Volda, Ås og i Alta. De små studentnettverkene beskriver hun som mindre stabile, med periodevis aktivitet, men hun har likevel en del kontakt med dem. Spesielt når hun mobiliserer til en stor aksjon er de flinke til å respondere. Utviklingen av kontaktnettverket med studentene er utviklet av den organisasjonskonsulenten som den nåværende vikarierer for, i samarbeid med noen ildsjeler blant studentene på Universitetet i Oslo.

Lederen av studentrådet fremstiller kontakten med sekretariatet på en måte som i store trekk korresponderer med den som gis av organisasjonskonsulenten:

Man har jo egentlig truffet alle på Amnestykontoret, jeg vet i hvert fall hvem alle er, og selv om de ikke kan navnet mitt der så tror jeg de kjenner igjen ansiktet mitt.

Kontakten holdes stort sett via mail og telefon, og noe mindre ansikt til ansikt. Han beskriver det som veldig greit å ta kontakt, spesielt med de man har kontakt med til vanlig. Han fremstiller miljøet som lite og at man ikke kun har et hundre prosent profesjonelt forhold til de på kontoret: «Man er jo også venn, det har jo noe med at jeg har vært der en stund, dette er jo folk jeg kjenner». Den han har mest kontakt med er organisasjonskonsulenten med ansvaret for studentnettverket i hele landet.

I forhold til sekretariatets koordinering av aktivitet, slik som i forhold til handlingsplanen er mye av studentarbeidet lagt opp mot de prioriterte sakene, og dette syntes også lederen i studentrådet er en fin ting. Dette er saker som er godt forberedt der det finnes mye ressurser å hente via sekretariatet, samtidig som at disse ofte korresponderer med en mediestrategi. Det er likevel ikke slik at alle studentgruppene følger de prioriterte sakene, men tar også selv initiativ til aksjoner og arrangementer.

Kontakten grupper og medlemmer imellom innad i studentnettverket beskrives som progressiv, hvor man tidligere jobbet mest hver for seg i egen gruppe, til at man nå er flinkere til å samarbeide i tema-nettverk på tvers av gruppene. Likevel beskrives det som nokså vanskelig å koordinere gruppene og at det også eksisterer et par grupper lederen for studentnettverket ikke kjenner:

Det var for eksempel en gruppe som hadde arrangert en faglunsj her på Blindern, de hadde informert om dette på hovedsiden til Amnesty, men ikke informert studentnettverket, selv om det er her de aktuelle deltakerne sannsynligvis ville være

Koordinering skjer som oftest via mail, og i styret til studentnettverket, der hver av gruppelederne informeres og eventuelle planer drøftes. Et av styremedlemmene i Amnesty International har også erfaring som studentnettverksleder, og sier at de personene han har samarbeidet med i relasjon til denne posisjonen i stor grad gikk på tvers av organisasjonsstrukturen, uavhengig om dette ville innebære og ta kontakt med en av ungdomsgruppene eller å gå direkte til generalsekretæren. Dette setter han i sammenheng med at studentnettverkene sannsynligvis er de sterkeste enkeltorganiseringene i Amnesty International i Norge, at de er de største gruppene som også gjør mest.

Dette settes spesielt opp mot vanlige gruppemedlemmer som i Oslo-området beskrives som relativt passive i forhold til studentene. Slik fremstilles det også hos en av informantene som tilhører hva hun selv kaller en lite kreativ gruppe som sjelden jobber ut over gruppa. Dette betyr likevel ikke at fremstillingen er representativ, og eksempler på det motsatte gis av det andre voksegruppemedlemmet blant informantene. Hun har på sin side tatt initiativ til kontakt med andre grupper på bakgrunn av en mailingliste fra sekretariatet. I

tillegg har hun tatt initiativ til et samarbeid med en gruppe mennesker utenfor Amnesty-miljøet:

Vi kommer til å fordele oss, jeg som er flink til å skrive kommer til å jobbe med den typen ting, og så har vi en jente som har t-skjorte trykkeri, og at vi produserer litt forskjellig materiell, sånn som plakater. Vi vil ikke bare jobbe opp mot saker, men få folk til å engasjere seg, vi har også et taggeteam på laget vårt, så det blir litt sånn gateaktivisme kan du si, uten å trekke inn Amnesty, men bruke de som et utgangspunkt.

At denne typen nettverkbygging er utbredt på dette nivået i organisasjonen er det likevel lite i intervju materialet som indikerer.

8.3. Sentrum-periferi

Organisasjonsrådgiveren med det landsdekkende ansvaret for gruppene kan fortelle at hun får mange henvendelser per dag, også fra medlemmer som verken har et distriktskontor eller en fylkeskontakt å forholde seg til. Dette gjør at det blir mye epost og telefonhenvendelser som må fordeles på flere ansatte. Det er blant annet en på sekretariatet som hjelper henne med å behandle disse i tillegg til organisasjonskonsulenten ved distriktskontoret i Trondheim.

I tillegg til å holde kontakten med medlemmene er hun en av de som holder kontakten med distriktskontorene:

Jeg har ofte god oversikt så jeg har kanskje mest kontakt med dem, jeg er nok et godt sted å begynne hvis de har et problem, hvis man har et problem er jeg ofte den som henviser og delegerer videre for å få det løst.

Hun kan fortelle at hun ofte har kontakt med organisasjonskonsulentene flere ganger i uka, men at dette er avhengig av hva som skjer: «Når vi har typisk sånne landsdekkende aksjoner så blir det ofte kontakt, ellers så har distriktskontorene noe eget på gang». Denne kontakten gjelder stort sett tekniske ting, og noen ganger diskuterer man faglige ting eller man vurderer og leser korrekturen på tekster, eventuelt bestiller materiell.

Ellers viser hun til det allerede omtalte telefonmøtet på onsdager, hvor større deler av sekretariatet møter om alle er på jobb:

Teknisk sett er det litt vanskelig, det er slik at en må snakke om gangen, veldig tydelig og høyt, og det går litt tregt, men samtidig så skjerper det kommunikasjonen, det blir ikke rom for noe skvalder. Så jeg tror organisasjonskonsulentene opplever det som bedre enn ingen ting. Det gir i hvert fall en viss kontakt. Man forholder seg jo veldig til det da, sitter der og ser på den svarte boksen, og de ber jo om ordet.

På spørsmål om hun synes kontakten med distriktskontorene er tilfredsstillende, sier hun at det er noe hun tror den er, men at det å holde kontakten med distriktene er krevende og at hun ikke har tid til å ta den ekstra telefonen for å høre hvordan det går. Kontakten må begrenses til at man prøver å være tilgjengelig i de tilfeller det er behov, og involvere organisasjonskonsulentene i de beslutningene som blir tatt på kontoret i Oslo. I denne sammenheng bemerkter hun at en del beslutninger blir tatt uten at organisasjonskonsulentene er til stede, blant annet når sekretariatet har sine tirsdagsmøter: «Det er veldig lett å sitte her i et møte å ta en beslutning og så at en telefon til de etterpå, eller skrive et referat og sende det».

Organisasjonsrådgiveren mener selv at distriktskontorene spiller en meget viktig rolle for aktivismen i distriktene og legger vekt på at hun tror det er viktig for aktivistene å ha et lokalt organisasjonssentrum å forholde seg til. Dette gjør at man lettere identifiserer seg med organisasjonen og senker terskelen for å bli aktivist. Dette med nærhet gjør også at man lettere greier å holde en dialog, i motsetning til at man må gjøre det over telefon. I tillegg ser hun på distriktskontoret som et godt utgangspunkt for større arrangementer i distriktene. Hun sitter også med et inntrykk av at distriktskontorene i større grad er blitt en del av Amnesty Norge:

Organisasjonen er blitt mer samkjørt enn tidligere og mer profesjonalisert siden jeg ble med. Jeg tror det er lettere nå som vi er blitt en mer helhetlig organisasjon.

At man har utviklet en generelt sterkere organisasjonsmessig struktur preger også arbeidet på sekretariatet. Dette med enheten i organisasjonen er noe av utviklingen av Amnesty International som kommer frem i generalsekretærens fremstilling. Fra hans perspektiv virker det til at man har greid å integrere de ansatte i distriktsorganisasjonen ganske godt i forhold til å iverksette handlingsplanen ute i distriktene. Også innen sekretariatet og dets relasjoner til andre organisasjonsledd har man kommet så langt som til at en del strukturer er på plass både i sekretariatet og i organisasjonen som helhet:

Det preges i mindre grad av hvordan det har utviklet seg over tid, ikke minst forholdet mellom styre og sekretariatet, hvor personer kan byttes ut uten at det blir problematisk i den relasjonen. Jeg mener vel at selv om det finnes uformelle kommunikasjonskanaler, så er beslutningskanalene er oversiktelige.

I forlengelsen av spørsmål vedrørende beslutningskanaler mener generalsekretæren at beslutninger kommuniseres ut til medlemmer:

..., i den grad avgjørelser er knyttet til medlemmers aktivitet og medbestemmelsesmuligheter, så kommuniserer det ut så godt vi kan. Det er i hvert fall ingen strategi om å unngå det.

På tross av at man gjør så godt man kan i forbindelse med å kommunisere ut til medlemmene betyr ikke dette at dette er en erfaring som deles av alle medlemmene. Organisasjonskonsulenten merker dette gjennom kontakten med studentnettverkene, og da spesielt Bergen. Dette er noe hun tar svært alvorlig og ønsker å løse:

Jeg vil ikke bagatellisere det, jeg har fått tilbakemeldinger på at sekretariatet kan være veldig ovenifra og ned, og det tok jeg veldig alvorlig, sekretariatet er til for medlemmene og ikke omvendt, selv om de har fått inntrykk av det. Så vi hadde en litt sånn oppvask på det etter to studentråd. Det gikk på at sekretariatet ikke forhørte seg blant medlemmer før de bestemte ting og at det var vanskelig å få sekretariatsmedlemmer til å stille opp på arrangementer. Det var særlig i distriktene de klagde på det.

Lederen for studentrådet kjenner naturligvis også til disse signalene, men det er noe han som aktiv studentaktivist på Universitetet i Oslo ikke kjenner seg igjen i:

Da jeg fikk inntrykk av at de syntes at kontakten med hovedkontoret hadde gått trådt og vanskelig så ble jeg overrasket, fordi hvis jeg sender mail så opplever jeg å få svar samme dag. Jeg var der nede også med fem nye medlemmer, og da var det ganske mange i fra kontoret som kom innom og fortalte om hva de holdt på med, hvilke prosjekter de var med på og hva Amnesty drev med.

Han legger imidlertid til at om man får svar eller ikke fra sekretariatet er avhengig av hvem man tar kontakt med. Sender man mail til de som jobber med aktivisme tror han nok de vil få svar, mens derimot andre igjen må prioritere og greier ikke komme igjennom mengden av mail.

Ifølge generalsekretæren i Amnesty International Norge kan det virke som om noe av denne kritikken mot sekretariatet bunner i en følelse av å ikke bli anerkjent:

Det er på en måte en del av min oppgave, at det kommer noen ned i fra Oslo og setter pris på det som skjer utenfor Oslo, og av og til så er det nesten til det pinlige at dette settes pris på. Det kan vel umulig bety så mye at vi kommer i fra Oslo, det er jo den motsatte bekreftelsen på at alle hater Oslo?

Han har videre inntrykk av at slike besøk til distriktene i seg selv virker dempende på kritikken, og at det egentlig slik sett koster lite å fjerne den.

I forhold til hvem som legger føringer for hvordan distriktskontorene skal fungere har generalsekretæren inntrykk av at dette er avhengig av historien til de enkelte regionene man har distriktskontorer. Rogaland beskrives i denne sammenheng som det distriktet der det lokale styret og medlemmene i størst

grad preger hvordan distriktskontoret skal jobbe, uten at han har inntrykk av at dette i stor grad er et problem, med unntak av at organisasjonskonsulentens muligens vil sitte med en følelse av å ha to herrer. På de to andre distriktskontorene har generalsekretæren inntrykk av at bildet nærmest er motsatt, der de ansatte verken mottar særlig støtte eller utfordring fra rådsmedlemmene. Lederen i aksjonsteamet deler i stor grad denne oppfatningen:

I Stavanger har det jo vært et styre som i veldig stor grad har lagt føringer for hva kontoret skal gjøre, og til dels uavhengig av hva vi har planer for sentralt. Men jeg tror at styret nå er mer lydhørt, og at organisasjonskonsulenten i større grad setter agendaen, og klarer å inspirere den andre veien. Mitt inntrykk er at det som skjer i Stavanger akkurat nå er veldig positivt og at organisasjonskonsulenten er i gang.

Likeledes deler hun inntrykket av at situasjonen i Hordaland-Sogn og Fjordane er nærmest omvendt, der rådet er passivt og yter liten støtte til organisasjonskonsulenten. På tross av at det skjer mye i Bergen tror hun ikke dette er på grunn av at rådet utgjør noe kraftsenter. Situasjonen i Trøndelag fremstiller hun som preget av en god utveksling og ansvarsfordeling der man i likhet med Bergen har et sterkt studentmiljø, men med et kanskje svakere råd.

Organisasjonsrådegiveren beskriver Amnesty International som en veldig norsk organisasjon, og at dette på mange måter er litt synd, da hun får tilbakemeldinger om at en del av de unge medlemmene tror at aktivismen i organisasjonen skal innebære kontakt med Amnestygrupper i andre land. Hun har likevel ikke inntrykk av at det er mange grupper som er særlig internasjonalt orientert i sin aktivisme, og at det heller ikke er lagt til rette for en slik aktivisme. Kontakten med andre land beskrives derimot som topptung og formalisert. Generalsekretæren er også enig i at aktivister og medlemmer nok er veldig orientert mot Norge når det kommer til organisasjonslivet og organisasjonsdemokratiet, men at de samtidig er veldig opptatt av å agere ut i verden. Dette mener han gjenspeiles i noe av den kritikken som stilles i fra distriktene:

Noe av den samme gruppen som er kritisk til demokratiet i organisasjonen, sentrum og periferi og sånt, er også veldig kritisk til vektingen med hvordan vi jobber med globale spørsmål kontra Norge

Selv om organisasjonen og dens medlemmer har perspektivet rettet mot den internasjonale arenaen i kampen for menneskerettighetene, virker de i mindre grad globalt orientert i synet på organisasjonen og organisasjonsmessige prioriteringer. I følge generalsekretæren er dette noe som også preger organisasjonen i resten av verden, og har avfødt et prosjekt som heter Globalizing Amnesty. Prosjektet er initiert fra sentralt hold i det internasjonale sekretariatet og i det internasjonale styret og er et svar på at man på tross av å kalle seg en global organisasjon i liten grad greier å opptre som noe annet enn en samling

av nasjonale organisasjoner. Generalsekretæren kan i denne sammenheng fortelle at han har vært vitne til det han kaller absurde diskusjoner: «..., der man diskuterer hvem som eier Nicole Kidman, er det Amnesty International USA eller er det Amnesty International Australia, for hun har riktig nok hus begge steder». Den dominerende måten å tenke organisasjon på er således innenfor rammene av nasjonalstaten, hvilket også viser seg i økonomiske prioriteringer. I følge generalsekretæren har ledelsen i det internasjonale sekretariat lagt frem tall som tilsier at de rike seksjonene i organisasjonen bruker åttifem prosent av midlene på egen vekst, og at man i tilknytning til dette tenker lite på hvor i verden det er viktigst å vokse. Det globale perspektivet, i form av å tenke organisasjonsmessige prioriteringer utenfor Norge dukker bare opp ved et par anledninger i det samlede intervjumaterialet, og aldri på distrikts-aksjonistnivå. Dette indikerer at Amnesty International Norge fortsatt i stor grad definerer seg som en nasjonal organisasjon, slik det praktiseres og prioriteres gjennom daglig drift, organisasjonsmessige prioriteringer og aksjonisme.

8.4. Underliggende rasjonale

I likhet med distriktskontorene tilskrives sekretariatet en forenende funksjon som knutepunkt. Slik sett kan det underliggende rasjonalet som informantene bygger sine fremstillinger på, oppsummeres som at sekretariatet har en forenende funksjon i tillegg til å skape tilgjengelighet til organisasjonen. De ulike informantene viser til at sekretariatet er tilgjengelig for medlemmene, selv om dette varierer avhengig av aktiviteten til de enkelte. Som i distriktene er det typisk nok i relasjonen til de mest aktive av medlemmene at følelsen av felle-skap og eierskap er mest fremtredene, mens distriktskontoret i større grad refereres til som en serviceinstitusjon blant mindre aktive medlemmer. Gitt at det er naturlig å anta at Oslo og omegn har en mer differensiert aktivistsammensetning enn distriktene, i tillegg til at det finnes svært aktive grupper som i mindre grad har noe tett relasjon til sekretariatet, skal man være forsiktig med å knytte graden av aktivisme til graden av nærhet i relasjonen til sekretariatet.

8.5. Oppsummering: Oslo og omegn Amnesty International

Informantene tilskriver sekretariatet mye av den samme rollen som forventes av distriktskontorene. Sekretariatet skal betjene medlemmene og utgjøre en resurs i form av et sentrum for veiledning og formidling av kunnskap. I tillegg

skal sekretariatet følge opp medlemmene aktivt, stille personer til disposisjon, koordinere medlemmenes aktivitet og kanalisere denne inn på handlingsplanens prioriterte områder.

Ser man disse forventningene om funksjon og rolle opp mot den fremstillingen som gis av kontakten mellom sekretariatet og distriktets medlemmer, får man inntrykk av at sekretariatet ikke spiller den samme rollen overfor hele medlemsmassen i regionen. I intervjuene med vanlige voksne gruppemedlemmer kom det frem at bare deler av de samlede forventningene blir innfridd. Disse medlemmene var likevel stort sett fornøyd, og det virker til at den støtten de får korresponderer relativt godt med medlemmenes aktivitetsnivå.

Fokuserer man derimot på hvilke medlemskategorier som prioriteres, fordeler tiden brukt på disse seg ulikt, skal man tro informantene ved sekretariatet. Slik det kom frem i intervjuet med organisasjonskonsulenten virker det til at de nasjonale oppgavene konkurrerer med de regionale, slik at fokuset på studenter og ungdomsgrupper i tillegg til et generelt høyt arbeidspress også bidrar til at disse gruppene blir prioritert på regionalt nivå. Ved siden av at organisasjonskonsulenten trekkes inn i andre oppgaver ved sekretariatet, har også distriktskontorfunksjonen blitt ytterligere nedprioritert av organisasjonskonsulentens forgjenger, til fordel for annet arbeid i sekretariatet. Dette gjenspeiles også hos en av de voksne gruppemedlemmene blant informantene, som opplever at de aktive henvendelsene utover standard nyhetsbrev og informasjon om materiell virker noe sporadisk og at man savner faste personer å forholde seg til på sekretariatet.

De tradisjonelle gruppene er altså de man i minst grad har kontakt med. Hvis medlemmer fra disse gruppene er innom er dette som regel for å hente materiell, og som vi har lest hender det også at disse får tilsendt materiell i posten, selv om de bor i Oslo. Disse gruppene beskrives som forholdsvis passive, med brevskrivning og deltakelse via internett i tillegg til å stå på stand. En av informantene kan likevel fortelle at hennes gruppe har som plan å være del av et mer aktivt miljø, gjennom en nettverksbygging som forgrener seg utover Amnesty som organisasjon.

I tillegg til å ha relativt liten kontakt med de voksne gruppemedlemmene, har organisasjonskonsulenten også liten kontakt med ungdomsgruppene i regionen. Ungdommen beskrives som vanskelig å nå og holde på. I denne sammenheng har man i følge organisasjonskonsulenten gått til tiltak i retning av å prøve sikre inngangsprosessen til organisasjonen gjennom blant annet utvikling av materiell og en egen nettside.

Den kategorien av medlemmer som beskrives som mest aktive er studentene. Her viser man til et tett og godt samarbeid, samtidig som studentene fremstilles som selvstendige og lite avhengige av sekretariatet i forhold til veiledning, kunnskapsformidling og koordinering. Organisasjonskonsulenten har som sagt studentnettverk som nasjonalt arbeidsområde og har i denne sammenheng kontakt med studenter i Bergen, Trondheim, Tromsø, Stavanger,

Lillehammer, Volda, Ås og Alta i tillegg til Oslo. De mindre nettverkene er som sagt ikke så stabile i aktiviteten som de store og det virker til at det er lederne i studentnettverkene som er veldig aktive og drar lasset på vegne av de andre studentaktivistene. I denne sammenheng virker lederen for studentrådet i Oslo fornøyd med integreringen av handlingsplanen, fordi den angir saker som er lettere å jobbe med, med tanke på ferdigstilt materiell, forberedte faglige ressurser i tillegg til korrespondansen med initierte mediestrategier.

Organisasjonsrådgiveren er i følge seg selv den på sekretariatet som i det daglige har mest kontakt med organisasjonskonsulentene på distriktskontorene. Kontakten gjelder stort sett forespørsler om hjelp til tekniske ting, faglige diskusjoner, bestillinger av materiell og enkelte ganger korrekturlesning på tekst. I tillegg holdes kontakten blant annet via det tidligere omtalte telefonmøtet. Telefonmøtet holdes stort sett en gang i uken, der store deler av sekretariatet møter, litt avhengig av hvem som er på huset. Organisasjonskonsulenten beskriver møtet som teknisk vanskelig å gjennomføre, men bedre enn ingen ting. Videre beskriver hun kontakten med distriktskontorene som tilfredsstillende i den grad at det begrenser seg til det helt nødvendige. Sekretariatet ligger i denne sammenheng et steg foran med tanke på informasjonsutveksling. Det er her mange av avgjørelsene tas, og det blir fort til at man videreformidler dette til distriktskontorene i ettertid, uten å bringe organisasjonskonsulentene inn til dialog.

Distriktskontorene tilskrives en viktig rolle blant de ansatte i sekretariatet, både i forhold til å være en plattform for å stimulere til økt aktivisme og for å skape enhet i organisasjonen. Dette gjør det lettere å koordinere og integrere handlingsplanen slik at man i større grad evner å få alle til å «hoppe samtidig». Etableringen av struktur preger således organisasjonen i større grad enn før, slik at man blir mindre avhengig av personers individuelle tilknytning og utvikling av oppgaver i organisasjonen og i større grad kan bytte ut personer og sette inn nye, uten at dette rokker ved strukturen. Dette virker i hvert fall til å være tilfellet i forholdet mellom styret og sekretariatet om man skal tro generalsekretæren. Man ønsker seg en mer robust struktur som i mindre grad er et resultat av tilfeldig historisk utvikling.

Generalsekretæren beskriver denne utviklingen som en strukturell sentralisering, samtidig som man skaper et større spillerom for medlemmenes initiativ på grasrota. Viften av aktiviteter man kan være med på er blitt bredere i tråd med organisasjonens voksende mandat, og slik sett er det også satt større krav til aktivistenes individuelle initiativ, ved at man får flere muligheter å velge imellom. Dette har også ført til en del klager, spesielt blant de eldre aktivistene som har vært vant til en snevrere handlingsramme.

Når det gjelder negative tilbakemeldinger fra medlemmer og aktivister, virker det som denne kritikken blir tatt alvorlig, slik det ble fremstilt av organisasjonskonsulenten på sekretariatet. Kritikken går ofte på at man føler seg

oversett, eller slik det kom frem i kritikken i fra studentnettverket i Bergen, at man føler at sekretariatet har en ovenifra og ned holdning til aktivistene. I følge generalsekretæren har han inntrykk av at mye av denne kritikken kan møtes med anerkjennelse, ved at man i økende grad besøker distriktene og at det slik sett ikke koster så mye å dempe denne kritikken.

Det bildet sekretariatet tegner av distriktskontorene kan oppsummeres med at de i stor grad preges av relasjonen til sitt respektive styre eller råd og forholdet til studentnettverkene. Rogaland beskrives som en region med et sterkt styre, hvor på tross av en meget selvstendig og flink organisasjonskonsulent, sitter med følelsen av at styret har nokså mye innflytelse på hva som blir organisasjonskonsulentens prioriteringer av oppgaver. I de to resterende regionene beskrives situasjonen som tilnærmet omvendt. I Hordaland-Sogn og Fjordane beskrives styret som passivt med liten evne til å verken yte støtte eller motstand overfor organisasjonskonsulenten. Konsekvenser er at organisasjonskonsulenten må opprettholde mye av aktiviteten selv i tillegg til den jobben som gjøres via et sterkt og aktivt studentnettverk. Mye av samme situasjon ser man i Trøndelag der studentnettverket utgjør den dominerende aktivistkategorien, til fordel for en mer passive tradisjonelle gruppe.

Distriktskontorer og aktivitet

Materialet gir en presentasjon av aktivitetsnivået i de ulike områdene som undersøkes. Materialet består av to undersøkelser av to ulike kategorier av medlemmer. Den ene kategorien består av medlemmer som i liten grad er aktive utover å bidra til organisasjonen økonomisk. Den andre kategorien av medlemmer favner et bredere spekter av aktive medlemmer. Aktiviteten spenner i denne sammenheng over alt i fra tradisjonelt Amnesty-arbeid, slik som brevskrivning i grupper, til mer utadrettet aktivitet som å gå i fakkeltog, kle seg ut i fangedrakter, samt deltakelse via internett. Aktiviteten som registreres er fordelt på bostedskategorier, etter de distriktene som ble gjennomgått i kapitler 4, 5, 6, 7 og 8. Det blir foretatt en sammenlikning av områdene, hvor formålet er å avdekke eventuelle virkninger tilstedeværelsen av distriktskontorer har på aktivismen i de ulike områdene. Oppland og Hedemark vil som område uten distriktskontor fungere som referansepunkt for sammenlikning.

9.2. Aktive medlemmer

Tabell 3. Var du i løpet av 2006 engasjert i aktiviteter i lokalmiljøet?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	234	87	45	56	89	73	57	66	27	69	452	76
Ja	36	13	36	44	33	27	29	34	12	31	146	24
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

Jevnt over er det mindretallet av de aktive medlemmene som oppgir å ha vært aktive i lokalmiljøet i løpet av 2006. Rogaland er det distriktet hvor høyest andel av respondentene oppgir å ha vært engasjert i lokalmiljøet. Her har 44 prosent svart at de deltok i lokalmiljøet i løpet av 2006. I Trøndelagsfylkene er det 34 prosent som svarer tilsvarende. I Oppland og Hedemark, hvor man ikke har distriktskontor, svarer 31 prosent at de var aktive i lokalmiljøet, noe som er høyere enn både i Hordaland-Sogn og Fjordane og Oslo-området. I Hordaland-Sogn og Fjordane var det 27 prosent av utvalget som oppga å ha deltatt i aktiviteter i lokalmiljøet. Oslo og Akershus hadde den laveste oppgitte aktiviteten med 13 prosent deltakelse i lokalmiljøet i løpet av 2006.

Det som er interessant i denne sammenheng er at denne type aktivitet i liten grad ser ut til å ha sammenheng med tilstedeværelsen av distriktskontorer. Oppland og Hedemark ligger, med unntak av Rogaland, jevnt med Hordaland-Sogn og Fjordane og Trøndelagsfylkene. Et annet aspekt som er verd å merke seg, er den høye aktiviteten i Rogaland sett i forhold til de andre regionene, og tilsvarende den lave aktiviteten som oppgis i Oslo og Akershus.

Også vedrørende medlemskap i lokalgrupper er det mindretallet av aktive medlemmer som oppgir å ha vært medlem av en lokalgruppe i 2006. Igjen ser vi at det er i Rogaland respondentene oppgir høyest aktivitet. Her hadde tilnærmet halvparten, det vil si 49 prosent, oppgitt at de hadde vært gruppelem i løpet av 2006. I Trøndelagsfylkene oppgir 30 prosent å ha vært medlem av en lokalgruppe i 2006, mens dette gjelder 26 prosent av utvalget i kategorien Oppland og Hedemark, og 24 prosent av utvalget for Hordaland-Sogn og Fjordane. Oslo og Akershus er den bostedskategorien med lavest oppgitt prosentandel, der 11 prosent av utvalget oppga å ha vært medlem i en lokalgruppe i 2006.

Tabell 4. Var du i 2006 medlem i lokal gruppe?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedemark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	239	89	41	51	93	76	60	70	29	74	462	77
Ja	31	11	40	49	29	24	26	30	10	26	136	23
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

Mønsteret er forholdsvis likt det man finner i tabell 4, der det ser ut til at tilstedeværelsen av et distriktskontor i liten grad spiller inn på graden av aktivitet. I Oppland og Hedmark har, på linje med Trøndelagsfylkene og Hordaland-Sogn og Fjordane, rundt en tredjedel oppgitt å være medlem av en lokalgruppe i 2006. Videre ser man at på samme måte som i tabell 3 ligger Rogaland på topp, der nær halvparten av utvalget var med i en lokalgruppe. Dette til forskjell fra i Oslo og Akershus, som er den bostedskategori der utvalget i lavest grad oppga å ha vært gruppelem.

Når det gjelder medlemskap i studentnettverk i 2006 utgjør også dette mindretallet av medlemmene uansett bostedskategori. Dette viser blant annet at studentene ikke er overrepresentert blant respondentene, og at de fordeler seg som forventet i forhold til bosted. Trøndelagsfylkene, Hordaland-Sogn og Fjordane og Oslo og Akershus har alle studentbyer og høyskoler innen sitt distrikt. Sammenlikner man de tre kategoriene finner man at det er i Trøndelag at studentene utgjør den største gruppen av de aktive medlemmene. Rogaland har også universitet, men hadde ingen studentnettverk i 2006, noe som gjenspeiles i tabellen. I Oppland og Hedmark har 3 prosent av utvalget oppgitt å være med i studentnettverk. Her har man et lite studentmiljø knyttet til høyskolen i Lillehammer.

Tabell 5. Var du i 2006 med i studentnettverk?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	234	87	81	100	107	88	72	84	38	97	532	89
Ja	36	13	0	0	15	12	14	16	1	3	66	11
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

Av de bostedskategoriene med en betydelig andel studenter blant de aktive medlemmene, slik som Oslo og Akershus, Hordaland-Sogn og Fjordane og Trøndelagsfylkene, er det i Trøndelagsfylkene at studentene utgjør en størst andel av de aktive medlemmene.

Tabell 6 gir en oversikt over andelen av de som oppga å ha vært medlem av en ungdomsgruppe i 2006, fordelt på bostedskategoriene. Ungdomsgrupper består av medlemmer hovedsakelig fra ungdomskolealder til videregående, det vil si mellom 14 og 18 år. Man ser av tabellen at det er et mindretall av medlemmene i hver bostedskategori som er medlem av ungdomsgruppe. 5 prosent av det samlede utvalget oppga å ha vært medlem i en ungdomsgruppe i 2006. Man skal være forsiktig med å sammenlikne de ulike bostedskategoriene på grunn av det lave antallet av respondenter som har svart at de var medlem av en slik gruppe i 2006. Det man imidlertid kan merke seg, er at Trøndelagsfylkene ligger noe høyere enn de andre, hvor 11 prosent av respondentene oppga å ha vært med i en ungdomsgruppe. Tabellen forteller oss også at det er rundt 5 prosent av utvalget blant de aktive medlemmene som er med i ungdomsgruppene, og dette gir også en indikasjon på i hvilken grad man greier å rekruttere denne aldersgruppen.

Tabell 6. Var du i 2006 med i en ungdomsgruppe?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	262	97	75	93	120	98	77	90	37	95	571	96
Ja	8	3	6	7	2	2	9	10	2	5	27	5
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

Tabell 7. Var du i 2006 med i et tematisk nettverk?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	256	95	72	89	115	94	85	99	39	100	567	95
Ja	14	5	9	11	7	6	1	1	0	0	31	5
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

Av de som oppga å ha vært med i et tematisk nettverk i løpet av 2006, gjelder dette fåtallet av det samlede utvalget av aktive medlemmer. I Oppland og Hedmark er det ingen som oppgir at dette har vært tilfelle, mens det i Trøndelag gjelder én person, eller 1 prosent av utvalget. I Hordaland-Sogn og Fjordane gjelder dette tilnærmet 6 prosent og i Rogaland 11 prosent av utvalget. Selv om ingen deltok i tematisk nettverk i Oppland og Hedmark er det, gitt den lave deltakelsen generelt, vanskelig å si om dette har sammenheng med eksistensen av et distriktskontor eller ikke. Det man derimot kan merke seg er Rogaland ligger noe høyere enn de andre bostedskategoriene.

Naturlig nok er det et mindretall av de aktive medlemmene som har verv i styre eller råd. På spørsmål om noen av de aktive medlemmene hadde sittet i verv som styre eller rådsmedlem svarte rundt fire prosent av utvalget fra Oslo at dette var tilfellet. I Oppland og Hedmark har man slik det gjenspeiles i tabellen, verken råd eller styre. I Trøndelag har i alt 10 prosent svart at de har hatt rådsverv i 2006. I Hordaland-Sogn og Fjordane var det 13 prosent som oppga å ha denne typen verv, mens i Rogaland gjaldt dette 11 prosent av utvalget. Andelen av utvalget som hadde denne typen verv i 2006 ser ut til å ligge på rundt 10 prosent for de fleste bostedskategoriene. Grunnen til at Oslo og Akershus scorer så lavt sammenliknet med de andre, er at størrelsen på styret ikke følger antall medlemmer proporsjonalt.

Tabell 8. Hadde du i 2006 verv som styre- eller rådsmedlem?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	260	96	72	89	106	87	77	90	39	100	554	93
Ja	10	4	9	11	16	13	9	11	0	0	44	7
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

Tabell 9. Hadde du i 2006 verv som gruppeleder?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	250	93	68	84	109	89	66	77	35	90	528	88,3
Ja	20	7	13	16	13	11	20	23	4	10	70	11,7
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

Av tabell 9 ser man at det er i bostedskategorien Trøndelag at flest respondenter oppgir å ha hatt verv som gruppeleder. 23 prosent av informantene innen Trøndelagsfylkene hadde i løpet av 2006 denne typen verv. Deretter følger Rogaland, der 16 prosent av informantene oppga å ha denne typen verv. Av de aktive medlemmene blant utvalget fra Oslo og Akershus oppgir rundt 7 prosent å ha hatt verv som gruppeleder. I Oppland og Hedmark gjelder dette 10 prosent, mens i Hordaland-Sogn og Fjordane har 11 prosent oppgitt å ha vært gruppeleder i 2006.

Sammenlikner man disse tallene med hvor mange grupper det er i de enkelte regionene finner man, gitt at de oppgitte gruppene er aktive, at det er langt færre gruppeledere som har svart enn det er grupper. Man må derfor ikke trekke den slutningen at fordelingen i tabell 9 gjenspeiler det faktiske antall grupper og faktisk gruppeaktivitet.

Tabell 10. Er du kjent med at Amnesty har distriktskontorer?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ja	197	73	76	94	107	89	78	91	28	72	486	81
Nei	73	27	5	6	15	12	8	9	11	28	112	19
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

På spørsmål om utvalget er kjent med at det eksisterer distriktskontorer, svarer de fleste at det er de. 81 prosent av det samlede utvalget blant aktive medlemmer oppgir at de er klar over dette. Ser man på hvordan dette fordeler seg per bostedskategori, finner man at Oslo og Akershus og Oppland og Hedmark kommer tilnærmet likt ut. I Oslo og Akershus er det 73 prosent av respondentene som oppgir dette, mens det i Oppland og Hedemark gjelder 72 prosent av respondentene. I de resterende tre bostedskategoriene ligger fordelingen noenlunde likt. 89 prosent av utvalget for Hordaland-Sogn og Fjordane oppgir å ha kjennskap til distriktskontorene. For Trøndelagsfylkene gjelder dette 91 prosent av utvalget og i Rogaland oppgir 94 prosent av utvalget at de har kjennskap til at organisasjonen har distriktskontorer. Fordi dette er et kunnskaps-spørsmål bør leseren ta et visst forbehold med utgangspunkt i at det kan foreligge forventninger om at dette er noe man som medlem bør vite, spesielt om man er et aktivt medlem. Slik sett kan det foreligge noe overrapportering, men det er liten grunn til at denne er av betydning da det her er snakk om aktive medlemmer.

Det er som nevnt blant informanter i fra Oslo og Akershus og Oppland og Hedmark man finner de fleste som ikke vet at organisasjonen har distriktskon-

torer. For Oppland og Hedmark faller det naturlig å tolke dette dit hen at man i disse områdene ikke har distriktskontor og at medlemmene i liten grad forholder seg til dette organisasjonsleddet. Den tilsvarende svarprosenten man finner for Oslo og Akershus kan ha sammenheng med at for disse områdene har distriktskontorfunksjonen blitt fasett inn i selve sekretariatet. Slik sett eksisterer det ikke et eget atskilt kontor med egne fysiske lokaler, og det kan være at informantene dermed ikke tenker på sekretariatet som utøver av en distriktskontorfunksjon. At færre informanter fra Oslo og Akershus vet om distriktskontorene enn i for eksempel Rogaland, kan også si noe om avstanden mellom organisasjonen og medlemmene i Oslo, i den betydning at ulike deler av medlemssammensetningen og organisasjonen er mindre integrert enn i regioner hvor flere av de aktive medlemmene vet om distriktskontoret.

Fordelingen i tabell 11 viser at det er i Rogaland at flest informanter opplevde å få støtte til Amnesty-arbeid i løpet av 2006. Her svarer 28 prosent at dette var tilfellet. Deretter følger Hordaland-Sogn og Fjordane med 22 prosent og Trøndelagsfylkene med 21 prosent. Noe lavere følger Oppland og Hedmark med 15 prosent, mens den laveste andelen finner vi Oslo og Akershus hvor 11 prosent av informantene oppgir å ha mottatt støtte i fra andre medlemmer.

Som i tabell 10 sier også denne tabellen noe om integrasjonen i de ulike distriktene. Integrasjonen, forstått som kontakten mellom medlemmer, i form av relasjoner, kommunikasjon og samarbeid, virker til å være sterkest i Rogaland. I Hordaland-Sogn og Fjordane og i Trøndelagsfylkene ligger denne nok så likt, mens den i Oppland og Hedmark ligger forholdsvis lavt sammenliknet med de øvrige.

Tabell 11. Fikk du i 2006 støtte i ditt Amnesty-arbeid fra andre aktivister?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	241	89	58	72	95	78	68	79	33	85	495	83
Ja	29	11	23	28	27	22	18	21	6	15	103	17
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

Oslo og Akershus er det området hvor færrest av informantene oppga å ha mottatt hjelp i fra andre aktivister, hvilket også samsvarer med funnene i tabell 10 vedrørende manglende integrering av organisasjonsfelleskap. Det er ikke entydig hvorvidt tendensen sier noe om at integreringen er påvirket av tilstedeværelsen av et distriktskontor eller ikke. Det man ser er at der man har distriktskontor, ligger antallet som oppgir å ha mottatt hjelp noe høyere enn i Oppland og Hedmark. Man kan med andre ord ikke utelukke effekten av distriktskontorer. Man kan heller ikke utelukke effekten av andre uidentifiserte bakgrunnsvariabler, noe den høye prosentandelen for Rogaland tilsier.

Vedrørende hjelp fra fylkeskontakt ser vi at prosentandelen samlet sett er forholdsvis lav, 5 prosent av det samlede utvalget har mottatt støtte fra fylkeskontaktene. Fordelingen viser kanskje som forventet at svarprosenten for de som har mottatt hjelp er høyest i Oppland og Hedmark. Her har 15 prosent svart at de har mottatt hjelp fra fylkeskontakten, noe man kan tolke som å ha sammenheng med at man ikke har distriktskontorer i disse områdene. Deretter følger Rogaland med 10 prosent, Hordaland Sogn og Fjordane med 7 prosent og Trøndelagsfylkene med 2 prosent. Til sist finner vi Oslo og Akershus hvor en prosent av utvalget oppgir å ha fått hjelp av fylkeskontakten.

Tabell 12. Fikk du i 2006 støtte i ditt Amnesty-arbeid fra fylkeskontakt?

		I hvilken region er du bosatt?											
		Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	267	99	73	90	113	93	84	98	33	85	570	95	
Ja	3	1	8	10	9	7	2	2	6	15	28	5	
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100	

Tabell 13. Fikk du i 2006 støtte i ditt Amnesty-arbeid fra hovedkontoret i Oslo?

		I hvilken region er du bosatt?											
		Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	219	81	75	93	111	91	79	92	32	82	516	86	
Ja	51	19	6	7	11	9	7	8	7	18	82	14	
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100	

Som sagt var det som forventet at Oppland og Hedmark skulle score relativt høyt gitt at de ikke har distriktskontor for informative og koordinerende funksjoner. Ellers er det relativt få i det samlede utvalget som svarer å ha mottatt hjelp fra fylkeskontaktene. I den grad dette er representativt kan dette tyde på at fylkeskontaktsfunksjonen er døende.

Av det samlede utvalget er det 14 prosent som svarer de har mottatt hjelp fra hovedkontoret. Fordelt på bostedskategori finner man at det er flest som har mottatt hjelp fra hovedkontoret i Oslo og Akershus og i Oppland og Hedmark. I Oslo og Akershus gjelder dette 19 prosent av respondentene og i Oppland og Hedmark gjelder dette 18 prosent. De tre resterende regionen ligger relativt likt, med 9 prosent for Hordaland-Sogn og Fjordane, 8 prosent for Trøndelagsfylkene og 7 prosent for Rogaland.

At Oslo og Akershus her har den høyeste svarprosenten for mottatt hjelp i fra hovedkontoret er som forventet gitt den geografiske nærheten og at distriktskontorfunksjonen som nevnt her er fasett inn i hovedkontoret. At også Oppland og Hedmark ligger på tilnærmet likt nivå henger sammen med at det ikke finnes noe distriktskontor i dette området, og at man derfor i større grad har direkte kontakt med hovedkontoret. At de øvrige distriktene ligger relativt lavere og tilnærmet likt gjenspeiler det at alle disse tre har distriktskontorer, og at man derfor i mindre grad er avhengig av å kontakte hovedkontoret.

Av de informantene som kunne tenke seg et Amnesty-kontor i nærheten finner vi flest av disse i Rogaland. Her er det 26 prosent av de aktive medlemmene som oppgir og ville hatt nytte av et Amnesty-kontor i nærheten. Deretter følger Oppland og Hedmark hvor 18 prosent av utvalget svarer det samme. I Hordaland-Sogn og Fjordane gjelder dette 12 prosent av utvalget og i Trøndelagsfylkene 15 prosent. I Oslo og Akershus er det 10 prosent av utvalget som svarer at de ville ha nytte av et slikt Amnesty-kontor.

Tabell 14. Ville du hatt nytte av å ha et Amnesty-kontor i nærheten?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	243	90	60	74	108	88	73	85	32	82	516	86
Ja	27	10	21	26	14	12	13	15	7	18	82	14
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

På tross av at Rogaland fremstår som det distriktet med sterkest grad av integrering blant de aktive medlemmene er det likevel i denne bostedskategorien vi finner flest som ville mene at et Amnesty-kontor ville hjelpe dem som Amnesty-aktivister. Selv om vi vet, blant annet ut i fra intervjuene, at det også kan være langt mellom distriktskontoret i Stavanger og periferien ute i Rogaland, trenger ikke dette utelukkende å leses som et uttrykk for mangel. Sammenliknet med de andre distriktene kan dette like gjerne være et uttrykk for engasjement, i form av forhåpninger om å trekke til seg mer ressurser, eller at man vil formidle at det er mer å hente i forhold til økt aktivisme. Ser man på Oppland og Hedmark er nok den relativt høye scoren et uttrykk for at disse ikke har noen form for kontor å forholde seg til, i tillegg til at det også her kan leses som en indikator på graden av engasjement og potensial for økt aktivisme. I de øvrige regionene må man også ta høyde for at det er periferien i de ulike regionene som kommer til uttrykk i svarprosenten, men at det også kan leses som en indikator på engasjement og tilfredshet med den nåværende situasjonen.

I tabell 15 videreføres de tendensene man har sett i de øvrige tabellene. Rogaland er den bostedskategorien hvor det er et høyest andel informanter som oppgir å ha mottatt hjelp fra distriktskontoret. Her har 44 prosent av informantene mottatt hjelp. I Trøndelagsfylkene svarer 24 prosent av de aktive respondentene å ha mottatt hjelp, mens dette gjelder for 18 prosent av respondentene i Hordaland-Sogn og Fjordane. I Oppland og Hedmark har naturlig nok ingen mottatt hjelp fra distriktskontoret, gitt at det i dette området ikke finnes distriktskontor. I Oslo og Akershus har bare 4 prosent svart at de mottok hjelp i fra distriktskontoret i 2006. Tallene for denne bostedskategorien må sammenliknes med tilsvarende kategori i tabell 13 (Fikk du i 2006 støtte i ditt Amnesty-arbeid fra hovedkontoret i Oslo), fordi distriktskontorfunksjonen er fasett inn i hovedkontoret. I tabell 13 finner man at 19 prosent av utvalget blant aktive medlemmer i Oslo og Akershus hadde mottatt hjelp fra hovedkontoret.

Tabell 15. Fikk du i 2006 støtte i ditt Amnesty-arbeid fra distriktskontoret?

	I hvilken region er du bosatt?											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	260	96	45	56	100	82	65	76	39	100	509	85
Ja	10	4	36	44	22	18	21	24	0	0	89	15
Total	270	100	81	100	122	100	86	100	39	100	598	100

Igjen ser man at Rogaland ligger en god del høyere enn de andre bostedskategoriene. Dette støtter en eventuell hypotese om at medlemmene i denne regionen er sterkere integrert enn i de øvrige regionene. I de øvrige bostedskategoriene ser man, med unntak av Oppland og Hedmark, at disse ligger forholdsvis likt med tanke på hvor mange som oppgir å ha mottatt hjelp fra distriktskontoret i løpet av 2006.

Det er i hovedsak to fremtredende trekk som tegner seg i datamaterialet for aktive medlemmer slik dette er gjengitt i tabellene ovenfor. For det første ser det ut til å peke i retning av at tilstedeværelsen av distriktskontorer i liten grad indikerer høyere aktivitet, når man sammenlikner bostedskategoriene. Dette gjelder både for respondentenes engasjement i lokalmiljøet, medlemskap i lokalgrupper, eller i den grad respondentene fungerer som gruppeledere. Ser man derimot på deltakelse i tematisk nettverk finner man at ingen av respondentene i Oppland og Hedmark oppgir å ha vært aktive innefor denne typen nettverk. Man skal likevel være forsiktig med å trekke slutninger om hvorvidt dette har sammenheng med eksistensen av et distriktskontor eller ei. Den lave andelen av respondenter som svarte at de hadde deltatt i et slikt nettverk, og det faktum at det for Trøndelagsfylkene bare var 1 prosent av respondentene som svarte, gir ikke grunnlag for en slik konklusjon.

Når det gjelder deltakelse i studentnettverk ser man at Oppland og Hedmark ligger langt lavere enn de andre regionene, med unntak av Rogaland, som ikke hadde studentnettverk i 2006. Det er likevel ikke gitt at den lave andelen kan tilskrives fraværet av distriktskontor. Man vet ut i fra intervjuene at studentnettverkene opererer forholdsvis autonomt i forhold til distriktskontorene når det gjelder rekruttering, motivasjon og veiledning av aktivister. Derfor kan ikke studentnettverkernes aktivisme knyttes direkte til distriktskontorets virksomhet. På den annen side ser man at i Stavanger, hvor man ikke hadde studentnettverk i 2006, har organisasjonskonsulenten selv gått inn og tatt initiativ til opprettelsen av et slikt nettverk på Universitetet, og slik sett direkte påvirket rekrutteringen til denne typen nettverk.

En av de andre fremtredende tendensene seg er den høye aktiviteten i Rogaland sett i forhold til de andre regionene, og tilsvarende den lave aktiviteten som oppgis i Oslo og Akershus. Dette gjelder ikke bare i deltakelse, men også når det kommer til å motta hjelp fra andre aktivister, i forhold til å motta hjelp fra distriktskontoret og informantenes kjennskap til distriktskontoret. At færre informanter i Oslo og Akershus vet om distriktskontorene og i mindre grad mottar hjelp i fra andre aktivister, enn for eksempel i Rogaland, kan tolkes som at graden av integrering i de ulike regionene er ulik. Integrering må da forstås som graden av interaksjon mellom medlemmer i regionen, og mellom medlemmer og ansatte på distriktskontoret. Det virker som om denne integreringen er langt høyere i Rogaland enn i de øvrige regionene, og motsatt lavere i Oslo og Akershus. Hvis dette er tilfellet så betyr det at aktiviteten og integreringen i hver enkelt landsdel er avhengig av mer enn distriktskontoret alene.

9.3. Passive medlemmer

Som påpekt i metodekapittelet er fordelingen av passive medlemmer i utvalget meget skjev sett i forhold til den faktiske fordelingen. Oslo og Akershus er representert med 68 prosent i utvalget mot 58 prosent i den faktiske fordelingen, hvilket tilsier 10 prosent overrepresentasjon. Rogaland er representert med 1 prosent av medlemmene i utvalget, mot 8 prosent i den faktiske fordelingen, hvilket gir en underrepresentasjon på 7 prosent. Hordaland-Sogn og Fjordane er representert med 16 prosent mot 19 prosent i den faktiske fordelingen, noe som gir 3 prosent underrepresentasjon. For Trøndelagsfylkene finner man en representasjon på 15 prosent, mot 9 prosent i det faktiske utvalget, hvilket tilsvarer en overrepresentasjon på 6 prosent. For Oppland og Hedmark blir skjevheten størst, der 0,2 promille av utvalget er representert mot 6 prosent i den faktiske fordelingen. Dette tilsvarer en underrepresentasjon på 5,98 prosent, hvilket betyr at hvis man ser på kategorien Oppland og Hedmark alene, ligger man 99,8 prosentpoeng unna tilsvarende kategori i den faktiske fordelingen.

Tabell 16. Var du i 2006 med i sms-nettverk?

	Bosted											
	Oslo og Akershus		Rogaland		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Oppland og Hedmark		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	1750	74	28	78	409	74	365	71	7	78	2559	73
Ja	624	26	8	22	147	26	148	29	2	22	929	27
Total	2374	100	36	100	556	100	513	100	9	100	3488	100

Tabell 17. Var du i løpet av 2006 med i sms-nettverk?

	Bosted							
	Oslo og Akershus		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	1750	74	409	74	365	71	2524	74
Ja	624	26	147	26	148	29	919	26
Total	2374	100	556	100	513	100	3443	100

Av tabell 16 ser man hvordan denne skjevheten kommer frem i fordelingen. Underrepresentasjonen i bostedskategoriene Rogaland og Oppland og Hedmark er så stor at det ikke gir mening å sammenlikne disse med de øvrige bostedskategoriene. Dette betyr at man står igjen med bostedskategoriene Oslo og Akershus, Hordaland-Sogn og Fjordane og Trøndelagsfylkene. Problemet i denne sammenheng er at man mister muligheten til å bruke bostedskategorien Oppland og Hedmark som sammenlikningsgrunnlag på grunn av manglende representativitet.

I den grad man skal kunne tolke den lave svarprosenten i Rogaland og Oppland og Hedmark som et uttrykk for aktiviteten i de to regionene bør man trekke inn funnene for de aktive medlemmene i tilsvarende regioner. Rogaland var som vi har sett det distriktet med høyest aktivitet blant aktive medlemmer og det ser også ut til at det er i dette distriktet man har sterkest grad av interaksjon mellom medlemmer, og mellom medlemmer og distriktskontoret. Det er liten grunn til å tro at denne aktiviteten i sterkere grad skulle avgrenses til bare å gjelde de aktive medlemmene i Rogaland, enn i de øvrige regionene. Det er lite som taler for at et slikt skille i aktivitet, i form av at passive medlemmer i mindre grad føler seg forpliktet eller motivert til å svare på denne typen undersøkelser, skal gi så sterke utslag i Rogaland og ikke i resten av distriktene med distriktskontorer. For Oppland og Hedmark er det mer nærliggende å tro at grunnen til den lave svarprosenten blant passive medlemmer beror på graden av organisasjonsmessig forankring. Vi har imidlertid lite data som bygger under en slik forklaring.

Når man fjerner bostedskategoriene der man ikke har en representativ svarprosent sitter man tilbake med Oslo og Akershus, Hordaland-Sogn og Fjordane og Trøndelag. I tabell 17 ser man den nye fordelingen. Den nye relative fordelingen gir en tilnærmet lik overrepresentasjon som for hele utvalget av passive medlemmer. Bostedskategorien for Oslo og Akershus ligger 11 prosent over den faktiske fordelingen i populasjonen. Hordaland-Sogn og Fjordane ligger 4 prosentpoeng under den faktiske fordelingen og Trøndelag ligger 6 prosent over den faktiske fordelingen, slik denne finnes i Amnesty Internationals medlemsdatabase.

Av tabell 17 ser man at de tre bostedskategoriene ligger forholdsvis likt vedrørende deltakelse i sms-nettverk. I Oslo og Akershus oppgir 26 prosent av de passive medlemmene at de var med i et sms-nettverk i løpet av 2006. En tilsvarende prosentandel svarer dette i utvalget for Hordaland-Sogn og Fjordane, mens det ligger noe høyere i Trøndelag, med 29 prosent. Her er også både Oslo og Akershus og Trøndelagsfylkene noe overrepresentert.

Tabell 18. Var du i løpet av 2006 engasjert i Appeal?

	Bosted							
	Oslo og Akershus		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	2285	96	514	92	481	94	3280	95
Ja	89	4	42	8	32	6	166	5
Total	2374	100	556	100	513	100	3446	100

Tabell 19. Var du i løpet av 2006 engasjert i Langtidsfangesak?

	Bosted							
	Oslo og Akershus		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	2351	99	544	98	502	98	3397	99
Ja	23	1	12	2	11	2	49	1
Total	2374	100	556	100	513	100	3446	100

Tabell 20. Var du i løpet av 2006 engasjert i aktiviteter i lokalmiljøet?

	Bosted							
	Oslo og Akershus		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	2338	98	538	97	489	95	3365	98
Ja	36	2	18	3	24	5	81	2
Total	2374	100	556	100	513	100	3446	100

Den samlede deltakelsen blant passive medlemmer er langt lavere vedrørende engasjement i Appeal-aksjoner. Lavest er deltakelsen i Oslo og Akershus med 4 prosent, mens den er høyest i Hordaland-Sogn og Fjordane med 8 prosent. For Trøndelagsfylkene har 6 prosent oppgitt å ha deltatt i Appeal-aksjoner i 2006.

I forbindelse med engasjement i langtidsfangesaker er det bare én prosent av utvalget som har oppgitt å være med på dette. Her ligger Oslo og Akershus på 1 prosent, mens Hordaland-Sogn og Fjordane og Trøndelagsfylkene ligger på 2 prosent.

Som forventet oppgis det også lav deltakelse i lokalmiljøet blant passive medlemmer. 2 prosent av utvalget for de tre distriktene oppga at de i løpet av 2006 deltok i nærmiljøet. Her er prosentandelen blant de passive som svarte at de deltok noe høyere i Trøndelagsfylkene enn i de resterende, med 5 prosent.

Tabell 21. Var du i løpet av 2006 engasjert i enkeltaksjoner på nett?

	Bosted							
	Oslo og Akershus		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	2111	89	489	89	457	89	3057	89
Ja	263	11	67	12	56	11	389	11
Total	2374	100	556	100	513	100	3446	100

Tabell 22. Var du i løpet av 2006 engasjert i Control Arms nettverket?

	Bosted							
	Oslo og Akershus		Hordaland-Sogn og Fjordane		Trøndelag		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Nei	2355	99	551	99	503	98	3453	99
Ja	19	1	5	1	10	2	35	1
Total	2374	100	556	100	513	100	3488	100

For Oslo og Akershus svarte 2 prosent av utvalget at de engasjerte seg i lokalmiljøet i 2006, mens dette gjaldt 3 prosent blant informantene fra Hordaland-Sogn og Fjordane.

11 prosent av utvalget oppgir å ha engasjert seg i enkeltaksjoner på nett. Prosentandelen fordeler seg tilnærmet likt over alle tre bostedskategoriene, med unntak av Hordaland-Sogn og Fjordane, som avviker med et prosentpoeng.

For hele utvalget av passive medlemmer er det 1 prosent som oppgir å ha vært engasjert i Control Arms-nettverket i 2006. Utvalget fordeler seg jevnt på bostedskategorier, hvor Trøndelag ligger et prosentpoeng høyere enn de to resterende.

De passive medlemmene er som forventet i liten grad engasjert i aksjoner og kampanjer. Ser man tabellene under ett, finner man at mellom 1 til 8 prosent av utvalget svarer at de deltar i de øvrige aksjoner og kampanjer. Unntaket er sms-aksjoner, der tilnærmet en tredjedel, det vil si 27 prosent av utvalget, oppgir å ha deltatt. Et annet unntak er deltakelse i enkeltaksjoner på nett, der 11 prosent av utvalget oppgir også å ha deltatt.

Sammenlikner man de ulike bostedskategoriene finner man at det er liten forskjell med tanke på aktivitet i de ulike regionene. Det er jevnt over et lite mindretall av utvalget som deltar i aktiviteter, noe som tilsier at passive medlemmer er ganske like i Amnesty-sammenheng, uavhengig av bosted. Tallene begrenser likevel disse funnene til de tre regionene Oslo og Akershus, Hordaland-Sogn og Fjordane og Trøndelagsfylkene. For Rogaland og Oppland og Hedmark har man som nevnt ingen representative tall, så vi vet ikke om dette gjelder for alle regionene i undersøkelsen. Man skal også ta med i betrakt-

ningen den representative skjevheten som gjør seg gjeldende i tabellene ovenfor. Oslo og Akershus er i likhet med Trøndelagsfylkene noe overrepresentert i tillegg til at Hordaland-Sogn og Fjordane er noe underrepresentert. Dette får likevel liten betydning gitt at det er så få av respondentene som oppgir å ha deltatt i noen form for aktivisme.

9.4. Distriktskontorer og aktivitet - en oppsummering

Det ble understreket i metodekapittelet at det er to sterke grunner til å ta forbehold ved tolkningen av det kvantitative datamaterialet. For det første har man ingen kontroll over i hvilken grad utvalget representerer medlemmene innenfor hver av de fem bostedskategoriene. Fordi utvalget er trukket ved selvseleksjon åpnes det for at man trekker et utvalg av spesielt motiverte eller umotiverte medlemmer, både blant kritiske og lojale røster. Man har imidlertid noe kontroll i form av at man har trukket to utvalgs kategorier, både aktive og passive medlemmer, slik disse allerede er definert i databasen til Amnesty International. Internt i disse kategoriene skal man likevel ikke ta for gitt at utvalget er representativt, og dette gjelder spesielt i forhold til forbehold nummer to. Det faktum at utvalget er skjevt i forhold til fordelingen man finner i databasen til Amnesty International gir mindre grunn til å tro at profilen av medlemmer i utvalget tilsvarer den man finner i den faktiske fordelingen.

De passive medlemmene er slik det kommer frem av datamaterialet per definisjon passive. Dette betyr at det er et betydelig mindretall av disse respondentene som deltar i aktivisme utover å støtte organisasjonen økonomisk. Hvorvidt aktiviteten til de passive medlemmene varierer i forhold til om man bor i en region med distriktskontor versus i en region uten, vet man ikke, da det mangler representativt tallmateriale for Oppland og Hedemark. I følge «Rapport fra medlemsundersøkelse i Amnesty International Norge» (2006: 46), eksisterer noen slike forskjeller. Det er blant annet en 10 prosent høyere andel blant de som bor i et område med distriktskontor som ønsker mer aksjoner, kurs og opplæring, i tillegg til at det er 16 prosent flere av de som bor i et område med distriktskontor som anser tid som en begrensende faktor på deres aktivisme. Disse tallene gjelder for hele landet og bygger på et forholdsvis lite utvalg, 683 personer, der en tredjedel av disse er informanter bosatt i områder uten distriktskontor. Det oppfordres også til å ta forbehold ved tolkningen av tallene, ved at forskjellene like mye kan bero på graden av urbanitet i de områder man har distriktskontorer (2006: 53).

Når det gjelder de hovedtrekk som tegnet seg i utvalget for de aktive medlemmene finner man små forskjeller mellom Oppland og Hedemark og de øvrige områdene innen aktiviteter som engasjement i nærmiljøet eller medlemskap i lokalgrupper. Det er derfor vanskelig å si om distriktskontoret relativt

sett skaper noe mer aktivitet. Forskjellene tegnet seg derimot i sterkere grad mellom Rogaland og Oslo Akershus, ikke bare vedrørende deltakelse, men også når det kommer til å motta hjelp fra andre aktivister, i forhold til å motta hjelp fra distriktskontoret og informantenes kjennskap til distriktskontoret. At færre informanter i Oslo og Akershus vet om distriktskontorene, og i mindre grad mottar hjelp fra andre aktivister, enn for eksempel i Rogaland, kan tolkes som om graden av organisasjonsmessig integrering i de ulike regionene er ulik. Integrering skal som nevnt forstås som graden av interaksjon mellom medlemmer i regionen, og mellom medlemmer og ansatte på distriktskontoret. Hvis dette er tilfellet så betyr det at aktiviteten og integreringen i hver enkelt landsdel er avhengig av mer enn distriktskontoret alene.

Det er to konklusjoner som kan trekkes ut av dette. For det første har distriktskontorene slik de har fungert frem til nå, i større grad vært et funksjonelt svar på utfordringen rundt å administrere og betjene det høye medlemsantallet man finner i mer urbane områder, enn det å skape mer aktivitet relativt sett. For det andre tyder forskjellene mellom bostedskategoriene, uavhengig av om de har distriktskontor eller ikke, på at det er andre bakenforliggende variabler enn tilstedeværelsen av distriktskontoret som gir høy aktivitet. Eksempelet Rogaland demonstrerer dette, ved at denne regionen ligger høyere enn de andre når det gjelder aktivitet og organisasjonsmessig integrasjon.

Distriktsorganisasjonen som mellomstruktur

Amnesty International inngår som nevnt i sjiktet av NGOer (nongovernmental organizations), med mål om å mobilisere lokale, regionale og nasjonale grupper til kamp for saker som berører spørsmål som generell rettferdighet og ulikhet vedrørende tilgjengelighet og distribusjon av goder. Dette bringer organisasjonen inn i komplekse relasjoner til stater, den offentlige sfære, sivilsamfunnet generelt og andre NGOer.

Med dette utgangspunktet er det tre krav til funksjon som organisasjonen bør imøtekomme. For det første, gitt at organisasjonens mål er endring, kreves det at man er i stand til å mobilisere aktivister innenfor den mulighetsstruktur som foreligger. For det andre må denne mobiliseringen settes inn i en kontekst, både eksternt overfor publikum, eventuelle motstandere og myndigheter, og internt overfor egne aktivister og ansatte. Dette er i realiteten et definisjonsarbeid av hvordan organisasjonen skal forstås i relasjon til organisasjonens intensjon, strategier og organisasjonsmessige prioriteringer for å gjennomføre disse. I litteraturen om sosiale bevegelser kalles dette arbeidet for *framing* (McCarthy 1999: 142). Framing kan kort forklares som å definere og styre aktørers oppmerksomhet mot det oppfattes som relevant, gitt de strategier man forfekter. Det betyr at man gjennom å forfekte et gitt bilde av de rådende forhold, for eksempel ved bruk av ideologisk ladede metaforer eller symbolske representasjoner, ønsker å regissere atfred (Zald 1999: 262). Det tredje kravet handler om evnen til å danne koalisjoner og bygge nettverk utenfor organisasjonen. Dette sikrer ikke bare økt gjennomslagskraft, men gir også tilgang til eventuelle økonomiske og teknologiske ressurser, ved siden av kunnskap og gjennomføringsevne.

10.1. Organisasjonsstruktur

Hvordan organisasjoner vokser frem gir også føringer for hvordan fellesskapet i organisasjonen defineres. Historien til organisasjonen legger således rammer for kollektiv identitet (Clemens 1999: 209). Sitatet fra landsmøtereferatet av 1979: «En viss form for organisert samarbeid er ønskelig i distriktene. Denne bør være så løs som mulig, ikke for mye organisering for organiseringens skyld», sier i forlengelsen av dette noe om organisasjonens identitetsmessige røtter, der grasrotbevegelsenes flate struktur og nærhet til medlemmer og aktivister prioriteres i organisasjonsutviklingen. Denne desentraliseringen er ikke kun ideologisk men også pragmatisk, gitt organisasjonens størrelse på dette tidspunktet. «Ikke for mye organisering for organiseringens skyld» viser til funksjonelle prioriteringer rettet mot måloppnåelse i tråd med organisasjonens intensjon.

Dualiteten, mellom funksjonell pragmatisme og prioriteringen av organisasjonen som grasrotbevegelse, vedvarer i arbeidet med å helhetliggjøre og definere hva distriktsorganisasjonen skal være. Distriktsorganisasjonskomiteen av 1995 så prinsippet om en desentralisert struktur med bred kontaktflate mellom organisasjonens ulike nivåer som viktig, men tilføyde som nevnt at:

Desentraliseringen er ikke et mål, men et middel som noen ganger kan være tjenlig for å nå Amnesty Internationals mål mer effektivt og gi eventuelle ønskede sideeffekter i organisasjonen (DO-komiteen 1995).

I likhet med sitatet ovenfor er også dette sitatet pragmatisk, men nå har situasjonen endret seg. Det som før ble oppfattet som en fare for byråkratisering er i større grad blitt en nødvendighet, mens man advarer mot faren for å prioritere desentralisering ut fra ideologiske hensyn.

Sitatene gir gode eksempler på at spenningen mellom flat struktur og hierarki er noe som har fulgt organisasjonens utvikling. Som skillelinje har denne løpt parallelt med skillelinjer som sentrum versus periferi og aktivisme versus profesjonalisering. Midt i spenningsfeltet av disse tre dimensjonene står distriktskontoret og organisasjonskonsulenten. I dokumentet «Regionalisering av sekretariatsressurser, inkludert spørsmålet om kontor i Tromsø (2006)» beskrives dagens distriktskontor-ordning. Organisasjonskonsulentene beskrives som å skulle være rettet inn mot lokale aktiviteter og til støtte for lokal aktivisme. Lokal aktivitets- og aktivismestøtte skal da forstås som tilrettelegging og arrangering av arrangementer, gi støtte til ulike grupper, i tillegg til å gi opplæring og i beskjeden grad utøve regionalt pressearbeid. Videre fremgår det av dokumentet at man har inntrykk av at det meste arbeidet som springer ut av distriktskontorene foregår i byene der kontorene ligger.

Denne beskrivelsen ligger tett opp til den beskrivelsen som kommer frem i intervjuene av både aktivister og ansatte ute i de ulike regionene med dist-

riktskontorer. Som mellomstruktur i organisasjonen danner distriktskontorene knutepunktet mellom løse organiserte nettverk av frivillige aktivister og medlemmer, og den mer hierarkiske og sentraliserte delen av organisasjonen, slik den består av generalsekretær, styret og sekretariatet, i tillegg til distriktskontorene.

Nettverkene av aktivister og medlemmer er organisert rundt det man kan kalle kjerneaktivister. Dette er kategorien av aktivister som har mest kontakt med distriktskontoret, som har verv og sitter i råd eller styrer slik som i Stavanger. Disse har ofte god kontakt med organisasjonskonsulenten og med hverandre. De kjennetegnes også av at de bor relativt nær distriktskontoret og utgjør sammen med studentaktivistene miljøet rundt distriktskontorene. De danner felleskap i form av at de kjenner hverandre, frekventerer ofte og er gjengangere på arrangementer som skjer i byen eller på distriktskontoret. Ofte inngår de også i byens øvrige menneskerettighetsmiljø, og er slik sett knutepunkter i nettverk som går utover organisasjonens formelle grenser.

Studentnettverkene utgjør slik som i Bergen og Trondheim en sentral del av aktivismen og danner på mange måter kategorien kjerneaktivister i disse områdene. Studentaktivistene beskrives som svært aktive med en robust organisasjon lokalisert ved de største lærerstedene i universitetsbyene Bergen, Trondheim og Oslo. I Stavanger er derimot studentnettverket svakt og i oppstartsfasen. Studentgruppene beskrives som selvstendige når det kommer til initiativ til å arrangere tilstelninger og aksjoner. De er også flinke til å jobbe på tvers av egne grupper og bygge nettverk utover organisasjonen. De trenger lite støtte fra distriktskontorene i form av motivasjon eller hjelp til arrangement, men bruker likevel distriktskontorene flittig som resurs. De bruker for eksempel organisasjonskonsulenten til innlegg ved appeller, foredrag og kurs, og lokalene i form av kontorressurser og møtevirksomhet. I Trondheim bruker de også distriktskontoret som base for egne møter, mens studentene i Bergen og Oslo har lagt disse til lokaler på campus.

En kategori som ofte sidestilles med studentene er ungdomsgruppene. Disse beskrives som engasjerte, men likevel flyktige, og trenger derfor ekstra oppfølging. I Oslo ser man dette spesielt; man har problemer med å holde på ungdommene etter at de først har tatt initiativet til å kontakte organisasjonen. Ungdomsgruppene holder primært kontakten med distriktskontoret via ungdomskoordinatoren. Ungdomskoordinatoren er som oftest av de aktivistene som inngår blant kjerneaktivister og danner derfor knutepunkt mellom ungdomsgrupper og andre deler av medlemssammensetningen.

Den mer passive delen av aktivister finner vi blant hva som tidligere er blitt omtalt som «voksengrupper», eller voksne gruppemedlemmer. Disse kjennetegnes ved at de er forholdsvis passive i sitt aksjonsarbeid og jobber med tradisjonelle metoder, slik som brevskrivning og å stå på stand. De er passive i den forstand at de i liten grad samarbeider på tvers av gruppene eller med andre deler av organisasjonen. Disse gruppene har også lite kontakt med

distriktskontoret. Som man har kunnet lese av informantenes fremstillinger er voksegruppene noe man finner både i byene med distriktskontor, slik som i Trondheim, og i fylker uten distriktskontor, slik som i Oppland og Hedmark. I sistnevnte tilfelle er det denne kategorien som dominerer. Dette er medlemmer som ofte er godt etablerte med jobb og familie eller såpass gamle at de ikke ønsker å engasjere seg mer enn de allerede gjør. Deres kontakt med organisasjonen går oftest via den enkelte gruppeleder som tar kontakt med organisasjonskonsulenten på distriktskontoret. Enkelte av gruppene og deres ledere er svært aktive og inngår i kategorien av kjerneaktivister. Andre grupper er mindre aktive, jobber selvstendig og har lite kontakt med distriktskontoret utover å motta informasjon.

Som mellomorganisasjon har distriktskontoret og organisasjonskonsulenten i størst grad kontakt med kjernemedlemmer slik disse finnes i de ulike aktivistkategoriene. Det er disse man holder dialog med og møter ansikt til ansikt. I den mest formaliserte formen møter organisasjonskonsulenten disse gjennom lokalrådet, eller styret slik ordningen er i Stavanger. Rådene fremstår som passive og i liten stand til å fronte innspill og kreativitet overfor organisasjonskonsulenten. Også flere av de vanskelighetene som Distriktskomiteen av 1995 påpekte hos de daværende styrene ser ut til å vedvare. Blant annet kommer det frem at mye av aktiviteten blir avhengig av enkeltpersoners egenskaper, at det er vanskelig å delegere arbeidsoppgaver til rådene, fordi de er overarbeidet eller det er uklarehøder vedrørende hvilken rolle rådet skal spille. I Bergen ytres det fra distriktskontorets side at det er vanskelig å delegere videre til rådet, og at rådet i liten grad greier å mobilisere til arbeid. Fra rådets side kommer det derimot signaler om at man føler at arbeidspresset blir for stort gitt at man opererer på frivillig basis. I Trondheim virker problemet å ligge i at rådet ikke blir enige med seg selv om hva rådets rolle skal være. I begge tilfeller utgjør ikke rådet den lokale demokratiske korreks som vi finner i styret i Stavanger. Styret i Stavanger fremstår som langt sterkere enn rådene i Bergen og Trondheim. Dette blir forklart med at styret fortsatt har sin egen økonomi, men dette kan ikke angis som grunn alene. Det er en annen grunn til at man her har geid å bevare et grunnlag for å kunne opprettholde en slik økonomi, og det ser ut til at årsaken ligger i et godt fundamentert aktivistmiljø.

Som mellomstruktur beskrives distriktskontoret som en desentralisert del av sekretariatet. Kontakten mellom sekretariatet foregår som oftest via epost og telefon. Organisasjonskonsulentene deltar også på felles telefonmøter der store deler av sekretariatet også deltar. Denne kommunikasjonsformen krever at man ber om ordet og fatter seg i korthet, og gir ellers lite rom for at man kan diskutere saker på detaljnivå. Organisasjonskonsulentene besøker sjelden hovedkontoret. Det oppgis at dette skjer mellom to til fire ganger i året. Som vi ser er organisasjonsstrukturen tredelt. En del er tradisjonelt hierarkisk styrt, med ulike nivåer av posisjoner der oppgaver delegeres. Sentralt i denne delen finner vi styret som legger rammene for hvordan generalsekretæren skal

virke gjennom sekretariatet. Sekretariatet er den profesjonelle delen av organisasjonen og er representert i distriktene via organisasjonskonsulentene. Organisasjonskonsulentene utgjør knutepunktet til den andre delen av organisasjonen, forstått som nettverket av ulike kategorier av aktivister og medlemmer. Disse er løse organisert, oftest i grupper. Noen av disse gruppene er svært stabile og har jobbet ensidig med samme aktivitet i mange år uten særlig kontakt med andre grupper eller kategorier av medlemmer og aktivister. Andre er mer fleksible, jobber på mange ulike måter, på tvers av grupper og nettverk. Nettverket av aktivister er tilknyttet lokalmiljøet og forgrener seg også til andre organisasjoner på lokalt plan. Den tredje delen av organisasjonsstrukturen er nettverkene av slik vi finner dem der det ikke eksisterer distriktskontorer, slik som i vårt eksempel med Oppland og Hedmark. I den grad de informantene som ble intervjuet i Oppland og Hedmark inngår i nettverk er det i langt mer beskjeden form enn hos de kjerneaktivistene man finner i mer urbane områder. Disse aktivistene er som regel medlemmer av forholdsvis passive grupper, med lite kontakt utover gruppen. De har begrenset kontakt med fylkeskontakten og i liten grad med sekretariatet.

10.2. Informasjons og formidlingsstrøm

To typer av informasjonsstrømmer lar seg identifisere internt i organisasjonen. Den første følger den mer formelle organisasjonsstrukturen og omfatter arbeidet med å få handlingsplanen iverksatt ute i distriktene. Dette innebærer blant annet formidling av kampanjer og koordinering i forhold til disse. Det er sentralt i organisasjonen, først og fremst i sekretariatet, at man legger føringene for hvordan organisasjonen skal presenteres, både internt og ut i samfunnet for øvrig. Overfor de ulike kategoriene av aktivister og medlemmer sendes det ut ferdigstilt materiell og kampanjer i korrespondanse med forberedte faglige ressurser. Disse er ofte koordinert med mediestrategier og videreformidles til medlemmene via organisasjonens nettsider og distriktskontorene. Det sendes også ut nyhetsbrev fra hovedkontoret via epost til medlemmene.

Organisasjonskonsulentene på distriktskontoret videreformidler og informerer styre og råd i de respektive regionene. Informasjonen formidles overfor ulike kategorier av medlemmer både via styre og rådsmedlemmer og direkte fra organisasjonskonsulentene. Det blir også formidlet informasjon på de ulike regionenes egne nettsider. Rogaland sender i motsetning til de andre distriktskontorene ut et eget nyhetsbrev i tillegg til det som kommer fra sentralt hold.

Informasjonsstrømmen har som vi ser utspring i organisasjonens sentrale ledd, der tyngden av de faglige ressursene er plassert. Informasjonsstrømmen er også delvis en videreføring og tilpasning av informasjon som sendes fra organisasjonens internasjonale ledd.

Den andre informasjonsstrømmen gjelder den generelle kommunikasjonen mellom medlemmer i organisasjonen, ulike organisasjonsledd og eventuelt aktører utenfor organisasjonen. Denne informasjonsstrømmen er i mindre grad bundet opp i formelle organisasjonsstrukturer, men virker som nettverk organisert rundt ressurssterke enkeltindivider. Denne måten å bygge nettverk på begrenses til ansatte i organisasjonen og kategorien av kjerneaktivister. Det at informasjonsstrømmen her følger en nettverkslogikk innebærer at aktører i organisasjonen selv tar direkte kontakt med andre aktører, eller deler av organisasjonen avhengig av strategier og preferanser. Det vil si at man ikke nødvendigvis følger hierarkiet i organisasjonen, men tar for eksempel direkte kontakt med hovedkontoret uten å gå veien om distriktskontoret, eventuelt initierer samarbeid med nettverk utenfor organisasjonen, uten å gå via organisasjonskonsulenten for å formidle kontakt. Disse nettverkene er i mer eller mindre grad varige, noen opprettes ad hoc, mens andre danner varige forbindelser. Det at disse aktivistene sammen med distriktskontorenes organisasjonskonsulenter bygger slike relasjoner rundt seg, gjør dem til knutepunkter i nettverksstrømmen av informasjon.

10.3. Mobilisering

En sentral del av arbeidet på distriktskontorene munner ut i å opprettholde den allerede etablerte aktivismen. Med tanke på bredden av medlemskategorier synes det vanskelig for de ulike regionene å nå nye målgrupper utover den allerede etablerte kategorien av kjerneaktivister, studenter og ungdomsgrupper. Noe av problemet ligger i den pressede organisasjonskonsulentstillingen. Gitt at denne består av både en regional og en nasjonal del blir det vanskelig å frigi mer tid til mobilisering og rekruttering av nye grupper. I distrikter med rådsordning greier man heller ikke å engasjere disse i den grad at de kan ta på seg oppgaver med å øke mobiliseringen og rekruttere nye målgrupper. I Oppland og Hedmark, hvor man ikke har distriktskontor, foregår aktivismen stort sett på tradisjonelt vis, med brevskrivning i grupper og markeringer med stands i lokalmiljøet. Utover dette har man et lite studentmiljø på Lillehammer som stort sett fungerer på ad hoc-basis. Heller ikke her virker det som om man har grunnlag for nyrekruttering og ytterligere mobilisering.

Den lokale aktiviteten i de ulike regionene med distriktskontor avhenger av pågående aksjoners størrelsesorden og omfang. Dermed får man perioder med mye aktivitet som avløses av mindre aktive perioder. Dette gjelder relativt sett uavhengig av det gjennomsnittlige aktivitetsnivået til ulike kategorier av aktivister i de forskjellige regionene. Denne mobiliseringen forgår ofte gjennom landsdekkende kampanjer initiert og planlagt ved hovedkontoret, men også ut i fra lokalt initiativ, slik som Menneskerettighetsuka i Stavanger

og Bergen. I Bergen og Trondheim er det studentmiljøene som utgjør den mest aktive gruppen av aktivister, til forskjell fra Stavanger, hvor det i større grad er kategorien av kjerneaktivister som utgjør den mest aktive gruppen. Studentgruppene er likevel ikke avhengig av distriktskontoret for å holde aktivitetsnivået ved like, noe som virker bekreftende på de funn som ble gjort i tallmaterialet i kapittel 9. Studentnettverkene bruker først og fremst distriktskontoret som ressurs i form av å hente ut kompetanse og bruke lokalene, mens deres egen aktivisme springer ut av det sosiale fellesskapet de deler som studenter. Tilsvarende ser man at aktivismen i Stavanger i større grad er et resultat av en organisasjonsmessig integrering tilrettelagt forut for distriktskontoret.

10.4. Ekstern og intern profilering

Når det gjelder profileringen av Amnesty International som organisasjon, gjøres dette først og fremst i regi av de mediestrategier som legges ved hovedkontoret. Det er her arbeidet mot media utformes i nasjonal kontekst, og slik sett også en sentral del av rammene for hvordan man skal forstå organisasjonen. Organisasjonens profil defineres i stor grad av det arbeidet som gjøres sentralt. På lokalt nivå får man ikke så mye oppmerksomhet i media, og i de tilfeller dette skjer er det sjelden det refereres til den lokale distriktsorganisasjonen. På denne måten blir det nasjonale og til en viss grad det internasjonale nivået som representeres som organisasjonens fasade.

Innen de ulike regionene ser man liten forskjell i graden av hvor effektive de enkelte distriktsorganisasjonene har greid å være i arbeidet mot media. Ser man for eksempel på Oppland og Hedmark, som ikke har distriktskontorer, er det her man har hatt flest Amnesty-saker i lokalavisene i løpet av 2006. Dette henger først og fremst sammen med at Oppland og Hedmark er den av regionene som har flest lokalaviser. I likhet med både Rogaland, Hordaland-Sogn og Fjordane og Trøndelagsfylkene var det få av sakene som refererte til den lokale Amnesty-organisasjonen. De fleste sakene refererer til nasjonalt eller internasjonalt nivå. Også i de få tilfellene lokalaviser dekker lokale arrangementer refereres det til Amnesty International generelt, uten å spesifisere at regionen lå hos de lokale aktivistene.

I de tilfeller det er medlemmer som har skrevet innlegg eller kronikker kommer det i liten grad frem at det er spesifikke Amnesty-aktivister som er forfatterne. Tanken er nok at man i disse tilfellene ser at det er saken i seg selv som er viktigst, men når man ikke kan sette titler til forfatteren, slik man kan gjøre det på nasjonalt nivå, som når for eksempel generalsekretæren stiller med kronikk eller innlegg, mister teksten symbolsk tyngde. Man fant for ek-

sempel ingen kronikker eller innlegg titulert med «styreleder» eller «rådsleder» i de ulike regionene i løpet av 2006.

Felles for regionene er at man opplever det å jobbe opp mot media som vanskelig. Det er vanskelig å etablere varige relasjoner fordi man sjelden forholder seg til de samme personene over tid. Folk slutter og bytter stillinger, og nye personer kommer inn. Dette gjelder både hos Amnesty som organisasjon og i de ulike mediebedriftene, noe som vanskeliggjør nettverksbyggingen. Det finnes også eksempler på det motsatte, slik det kommer frem av intervjuene med informanten fra Suldal kommune i Rogaland. Her hevdes det at tilgangen til lokalavisen er lettere enn på større steder, gitt at de små forholdene gjør at man kjenner journalistene og vet hvem man skal bruke for å få frem saker. Det er derimot lite som tyder på at dette er et generelt fenomen om man sammenlikner med forholdene i Oppland og Hedmark.

Initiativet til å forme en gitt profil på organisasjonen ligger på nasjonalt nivå. Det er her hovedtyngden av mediarbeidet utformes, via profileringen i tv og aviser, men også via nettsider og kampanjeutforming. Isenesettelsen av organisasjonens aktivitet forankres slik sett først og fremst på nasjonalt og globalt nivå, både eksternt overfor publikum, eventuelle motstandere og myndigheter, men også internt overfor egne aktivister og ansatte. På denne måten defineres organisasjonen av den byråkratiske fløyen i organisasjonen versus organisasjonen som grasrotbevegelse.

10.5. Koalisjoner og eksternt nettverk

Som sentralt knutepunkt forankret i nettverkene rundt distriktskontorene, utgjør organisasjonskonsulenten et sentralt ledd i arbeidet med å videreføre samarbeidet med aktører utenfor organisasjonen. Organisasjonskonsulenten inngår i byenes generelle menneskerettighetsmiljø, både i form av å opprettholde varige relasjoner, slik de er etablert blant annet gjennom samlokaliseringen på de ulike menneskerettighetshusene, og gjennom mer ad hoc pregenede relasjoner i forbindelse med større arrangementer.

I Stavanger har man til nå ikke greid å utnytte det potensialet som ligger i samlokaliseringen med andre organisasjoner på Internasjonalt hus. Ellers har man i stor grad greid å dra nytte av ulike aktører i Stavanger by, både blant næringslivet og det offentlige. I Bergen har man et godt samarbeid med de andre organisasjonene på Raftohuset, og man jobber også spesielt tett med Raftohuset som stiftelse. Som i Stavanger greier man også i Bergen å nå ut til aktører i byen, både blant det generelle menneskerettighetsmiljøet, private aktører, kommune og politikere. I Trondheim nyter man ikke like godt av det potensialet som ligger i samlokaliseringen som i Bergen. Dette henger delvis sammen med at organisasjonene på huset i mindre grad bærer en klar men-

neskerettighetsprofil, slik som Humanetisk forbund og Landsforeningen for Lesbisk og Homofil frigjøring.

I Oppland og Hedmark er koalisjonsbyggingen langt mer beskjeden. Enkelte grupper engasjerer seg som nevnt i lokalmiljøet, ved å arrangere utstillinger på det lokale biblioteket og lignende, men man har ikke et menneskerettighetsmiljø på linje med det man finner i byene. Gruppene i dette området knytter i liten grad bånd utover egen gruppe, og enda mindre utover organisasjonen.

Å bygge koalisjoner og nettverk utover organisasjonen foregår på to nivåer i norsk sammenheng. For det første foregår dette på sentralt nivå, gjennom etableringen av faste relasjoner til media, til UD og det generelle politiske feltet, i tillegg til ulike utenlandske ambassader. For det andre foregår denne nettverksbyggingen i koblingene mellom distriktskontorene og kjerneaktivistene i de ulike regionene med distriktskontor. Dette er et urbant fenomen der distriktskontoret og organisasjonskonsulenten sammen med andre kjerneaktivister utgjør sentrale knutepunkt, og er med på å knytte den overordnede organisasjonsstrukturen til nettverket av grasrotaktivisme.

10.6. Konklusjon

Tegner man en modell av Amnesty International Norges organisasjonsstruktur ser man at dette blir en todelt konstruksjon. Organisasjonen består av en tradisjonell hierarkisk organisasjonsstruktur med sentral styringsenhet, forgrenet ut i distriktene via distriktskontorene. Denne delen hviler på en base av lokalt forankrede nettverk av ulike kategorier av aktivister og medlemmer. Går man til litteraturen om sosiale bevegelser hevdes det blant andre av Elisabeth S. Clemens (1999:209), at valget av organisasjonsform spiller tilbake på og legger føringer for aktivistenes identitet. Med utgangspunkt i spørsmålet; «hvordan organiserer vi oss?», skaper man kollektiv identitet. I dette tilfellet står man overfor to ulike strukturer, eller modeller for sosial organisering, og man får hva Claude Lewi-Strauss kalte en *bricolage*. (Clemens 1999: 207). Denne sammenkoblingen av ulike sosiale organisasjonsformer avføder spenninger. I dette tilfellet ser man disse spenningene ikke bare som en sentrum-periferidimensjon, som nok også løper parallelt med tradisjonelle skillelinjer, slik som motsetningen mellom by og land, administrasjon og produksjon osv., men også som spenninger i form av økt profesjonalisering versus grasrotaktivisme, og sentralisering versus desentralisering. Spenningen bunner i at man ut fra to modeller for organisering får to kategorier av kollektive identiteter, slik disse er forankret i den tiden enkeltindivider har investert i organisasjonsarbeid. Det er denne forankringen i tid som gjør at for eksempel motstanden mot Oslo, slik man blant annet finner den i Rogaland, er generasjonsavhengig.

Nye generasjoner av aktivister har ikke samme eierskap til organisasjonen og blir derfor lettere å sosialisere innenfor organisasjonens overordnede rammer, slik disse regisseres i fra sentralt hold.

1. Ut fra det kvantitative materialet ser man at distriktskontorene, slik de har fungert frem til nå, i større grad har vært et funksjonelt svar på utfordringen rundt å administrere og betjene det høye medlemsantallet man finner i mer urbane områder, enn å skape mer aktivitet relativt sett. For det andre tyder forskjellene mellom bostedskategoriene, uavhengig av om de har distriktskontor eller ikke, på at det er andre bakenforliggende variabler enn tilstedeværelsen av distriktskontoret som gir høy aktivitet. Mønsteret gjenspeiler seg i intervjumaterialet. Ser man på studentnettverkene, som betegnes som de mest aktive gruppene i Bergen og Trondheim, springer deres aktivisme først og fremst ut av det sosiale fellesskapet de deler som studenter. Tilsvarende ser man at aktivismen i Stavanger i større grad er resultat av en organisasjonsmessig integrering tilrettelagt forut for distriktskontoret.

2. Distriktskontorene er som kjent et tiltak i retning av en sterkere integrering av Amnesty Internationals handlingsplan ute i distriktene, og administrerer og koordinerer aktivisme i henhold til denne. Distriktskontorene er således lagt på et fundament for aktivisme som var etablert allerede forut for distriktskontorene, og har utviklet seg videre ut fra dette utgangspunktet. Dette forklarer også de regionale forskjellene. Så langt er ikke distriktskontorene en plattform for økt aktivisme og nyrekruttering. Distriktskontoret er først og fremst en koordinerende enhet og en ressurs for den allerede etablerte aktivismen i de ulike distriktene.

3. Det er den mest aktive delen av aktivistnettverket som knyttes opp mot organisasjonskonsulenten. Dette innebærer at den koordinerende funksjonen til distriktskontoret i praksis er en koordinering av koordinatorene, og ikke ansikt til ansikt-koordinering av organisasjonen. Organisasjonskonsulenten står således i en indirekte relasjon til størsteparten av nettverket av aktivister, hvilket tilsier at kontaktflaten mellom de to organisasjonsmodellene er snever.

4. Geografisk sett avgrenser den nære kontakten mellom distriktskontoret og aktivister seg til en liten gruppe av aktivister i byene der distriktskontorene er lokalisert. Distriktskontorets tilknytning til den lokalt forankrede aktivismen blir derfor svak, regionen sett under et.

5. Man ser at distriktskontoret som mellomstruktur i liten grad bidrar til å profilere den lokale aktivismen i media. Dette fører til at man i liten grad greier å sette en lokal signatur på profileringen av organisasjonen, slik at representasjonen av organisasjonen i størst grad gjøres fra sentralt hold.

6. Organisasjonens hybride form, i koblingen mellom tradisjonell organisasjonsstruktur og nettverk av lokalt forankret aktivisme, fører til uklarhet med tanke på roller og kommunikasjonskanaler. Det foreligger ingen klare retningslinjer for hvilke organisasjonsledd man kontakter avhengig av sak, slik det kommer frem blant informantene. Den hybride formen gjenspeiles også i organisasjonskonsulentens stillingsbrøk, der femti prosent av stillingen er avsatt til nasjonale oppgaver, mens resterende femti prosent er avsatt til lokalt arbeid. På hovedkontoret i Oslo ser man for eksempel at dette fører til at det er de nasjonale oppgavene som prioriteres over de lokale.

10.7. Mulige tiltak

Gitt at lokalt forankret aktivisme fremstår som et sentralt mål i organisasjonens utvikling (Mål 9: Sikre en sterk lokal forankring, *Styrets Aktivitetsrapport 2004-2006*: 12) antyder konklusjonen følgende tiltak.

Et overordnet mål bør være å jobbe for en sterkere organisasjonsmessig integrering. Etter dagens ordning innebærer dette en styrking av distriktskontorene for å bevare kontinuiteten i aktivismen.

En slik styrking bør innebære at man i større grad innretter organisasjonskonsulentstillingen mot lokal aktivisme. Har man ambisjoner om å øke aktivismen og eventuelt nå nye målgrupper bør den nåværende stillingsbrøken fjernes slik at man sitter igjen med en organisasjonskonsulent som jobber hundre prosent ut mot medlemmer og aktivister.

Økt organisasjonsmessig integrering innebærer også å ta tak i de utfordringer som ligger i sentrum-periferi-dimensjonen. Innenfor de ulike distriktene kan man innskrenke avstanden gjennom å la organisasjonskonsulenten få flere ressurser til reising, noe som også taler for at dette blir en hundreprosentstilling.

I de områder av landet man ikke har distriktskontorer, må man ta høyde for at det er de lokale forholdene som i stor grad legger føringer for hvordan en eventuell opprettelse av distriktskontorer vil fungere. Dette har til nå vært tilfellet for både distriktskontorene i Stavanger, Bergen og Trondheim. Alternativet for disse områdene kunne være en opprustning av fylkeskontaktstillingen, men her er det vanskelig å konkludere fordi det er liten grunn til å tro at Oppland og Hedmark er representative for øvrige områder uten distriktskontor. En mer robust løsning for disse områdene, som også er mer fleksibel i forhold til lokale variasjoner, er å ansette personer strategisk plassert ved valgte steder i landet, slik et av forslagene i notatet «Regionalisering av sekretariatsressurser» (2006) hentyder. Her må man imidlertid se nærmere på hvilke økonomiske kostnader dette medfører.

Den modellen som foreslås her innebærer at man beholder distriktskontorene for å bevare kontinuiteten i aktivismen, samtidig som man styrker orga-

nisasjonskonsulentens stilling, så man i større grad evner å mobilisere og rekruttere nye målgrupper. I tillegg sørger man for økt organisasjonsmessig integrering gjennom å dekke et større geografisk område. I denne sammenheng kan man også tenke seg at organisasjonskonsulentene dekker et større område enn det de ulike distriktene tilsier i dag.

Tiltak for å sikre den lokale aktivismen bør ses i sammenheng med dysfunksjonelle konsekvenser av organisasjonens hybride form. Koblingen mellom tradisjonell organisasjonsstruktur og nettverk av lokalt forankret aktivisme fører som nevnt til uklarhet med tanke på de ulike organisasjonsnivåenes roller overfor aktivister og medlemmer. Koblingen er et produkt av å prøve å organisere og standardisere ulike lokale varianter av organisasjonen, slik disse har vokst frem i ulike sosiale og geografiske kontekster. Prosessen har naturligvis vært gjenstand for maktkamp, og man har per i dag havnet på et kompromiss mellom sentralisering og regional forankring. Resultatet er som nevnt at man får tre litt ulike situasjoner i de områdene man har distriktskontorer. I Stavanger er distriktskontorets virksomhet et produkt av både et sterkt styre som legger føringer for organisasjonskonsulentens virksomhet og føringer fra sekretariatet. I skrivende stund virker det som om denne ordningen fungerer tilfredsstillende, da man både ved hovedkontoret og i det lokale styret er fornøyd med ordningen. Likevel er denne ordningen skjør og svært avhengig av organisasjonskonsulentens individuelle kvaliteter, og man kan også spørre om løsningen er holdbar over tid. I Bergen er situasjonen en ganske annen, der initiativet ligger fullt og helt hos en sterk organisasjonskonsulent, som jobber opp i mot et passivt råd, sammenliknet med styret i Stavanger. Noe av det samme preger situasjonen i Trondheim, der forholdet mellom rådet og organisasjonskonsulenten virker uavklart.

For at dynamikken mellom de to nivåene skal virke tilfredsstillende og forutsigbart over tid, er det nødvendig å avklare hva den eksisterende organisasjonskonsulentstillingen skal være. For det første bør man avklare hvorvidt stillingen skal være del av sekretariatet, eller inngå som del av den lokalt forankrede aktivismen, utover det som er gjort formelt sett. For det andre bør man som nevnt reddyke stillingen slik at man har en stilling som er hundre prosent rettet inn mot det området organisasjonskonsulenten server, og ikke veksler tilfeldig over to ansvarsområder.

Litteratur

Litteraturliste:

- Appadurai, Arjun (2005), *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. University of Minnesota Press.
- Clemens, Elisabeth S. (1999), «The collapse of a social movement: The interplay of mobilizing structures, framing and political opportunities in the Knights of Labor». I: McAdam, Doug (Ed.), *Comparative Perspectives on Social Movements*. Cambridge University Press.
- McAdam, Doug (Ed.) (1999), *Comparative Perspectives on Social Movements*. Cambridge University Press.

Kilder:

Amnesty International Report 2006: the state of the world's human rights

Hva skjer?, Stiftelsen Internasjonalt Hus, 2007

Årsmelding 2006, HSFA

Årsmelding 2006, Rogaland Amnesty

Årsrapport 2006, Trøndelag Amnesty

«Rapport fra medlemsundersøkelse i Amnesty International Norge»

Regionalisering av sekretariatsressurser, inkl. spørsmålet om kontor i Tromsø, juni 2006

Styrets aktivitetsrapport 2004-2006

Styrets aktivitetsrapport 2002-2004

Organisasjonsgjennomgang 2002, delrapport 2

Distriktsorganisasjonskomiteens innstilling, 1995

www.amnesty.no

Institutt for samfunnsforskning

Rapport 2007:11

<i>Forfatter/Author</i> Thor Christian Bjørnstad
<i>Titte/Title</i> En evaluering av Amnesty International Norges distriktskontorer
<i>Sammendrag</i> Rapporten har til hensikt å gi en evaluering av distriktskontorordningen til Amnesty International Norge. Evalueringen bygger på kvalitative og kvantitative data, med hovedvekten på en deskriptiv fremstilling av hvordan medlemmer og ansatte i organisasjonen oppfatter distriktskontorenes rolle og funksjon. Som organisasjonens mellomstruktur danner distriktskontorene knutepunktet mellom løse organiserte nettverk av frivillige aktivister og medlemmer, og den mer hierarkiske og byråkratisk sentraliserte delen av organisasjonen, slik den består av generalsekretær, styre og sekretariat, i tillegg til distriktskontorene. Evalueringen tar utgangspunkt i distriktskontorenes funksjoner på lokalt og nasjonalt nivå og hvordan disse inngår i relasjoner til medlemmer, organisasjonens sentrale ledd og aktører utenfor organisasjonen. Rapporten har som formål å svare på hvordan distriktsorganisasjonen fungerer som mellomstruktur og i hvilken utstrekning denne bidrar til den lokalt forankrede aktivismen. Rapporten finner at distriktskontorene først og fremst er oppstått som et administrativt svar på organisasjonens vekst i urbane områder og at regionale forskjeller skyldes historiske forutsetninger for den allerede etablerte kjerneaktivismen i de ulike distriktene.
<i>Emneord</i> Frivillig arbeid, Frivillig organisasjoner, Amnesty
<i>Summary</i> The report is an evaluation of Amnesty International Norway's regional offices, as they represent the organizational mid-structure, between grass root activists and the more hierarchical centralized and professional part of the organization (the secretariat, the secretary general and the board). The evaluation is based on quantitative and qualitative data, with emphasis on a descriptive presentation of activists and employees' perceptions of the role and function of the regional offices. The evaluation focuses on the regional offices' function both at a local and national level, and on how these offices relate to activists, central branches in the organization and actors outside Amnesty International. The purpose of the report is to shed light on how the regional offices operate as an organizational mid-structure and on what terms this is contributing to the locally based activism. The report concludes that the regional offices first and foremost provide an answer to the organizational growth in urban areas and that regional variation is caused by the historical terms for core activism in various districts.
<i>Index terms</i> Voluntary work, Voluntary organizations, Amnesty